

አርነታችን የሆነው የእግዚአብሔር ጥሪ

ክፍል ሁለት

ጳጳስ አስክ

ከዘፀአት፣ ከዘሌዋውያን፣ ከዘኑልቁ፣ እና ከዘዳግም የተውጣጡ
ታሪኮች

ትምህርት 1: ነፃ ወጡ - እግዚአብሔር ስለእናንተ ይዋጋል

ትምህርት 2: አገረመረሙ - ትጠግባላችሁ

ትምህርት 3: በፍርሀት ተርበደበዱ - የሚያሻግረውን ድምፄን ስሙ

ትምህርት 4: እራሳቸውን አረከሱ - ነገር ግን ሙሴ ስለእነሱ ማለደ

ትምህርት 5: ይቅር ተባሉ - እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ነው

ትምህርት 6: ተባረኩ - እስራኤል ሆይ ስማ!

“..... ቃልህን በልቤ ሰወርሁ።.....”

መዝ 119:11

መቅደም

ቀሪውን ህይወታችሁን መልክ የሚያስይዘውን የአስገራሚውን ጉዞ ግስጋሴ ቀጥላችኋል።ይህ ጉዟችሁ ልዩ ነው ለትምህርቱ ያላችሁን ጉጉት እና ፍላጎት መፅሐፍ ቅዱስ የሚባለውን የእግዚአብሔር ቃል የመረዳታችሁን ልክ በከፊል ይወስነዋል ።ይህን ጥናት ለማጥናት ያላችሁ መስጠትም እግዚአብሔር በቃሉ ውስጥ ለልባችሁ በመናገር ህይወታችሁን የሚያበለጽግበትን ተስፋ የያዘ ነው።

ይህን ጥናት ስታጠኑ ለጥናታችሁ የሚረዷችሁን የሚከተሉትን የመርጃ መሳሪያዎች እንድትይዙ ትበረታታላችሁ።

1. አርነታችን የእግዚአብሔር ጥሪ - ሁለት የሚለውን የመፅሀፍ ቅዱስ ጥናት ክፍል ጥራዝ
2. የአዲሱን መደበኛ ትርጉም መፅሀፍ ቅዱስ : አዲስ መፅሀፍ ቅዱስ የምትገዙ ከሆነ የሚከተሉትን ነገሮች ቢኖሩት መልካም ነው።
  - ሀ. ማጣቀሻ ጥቅሶች በምእራፎቹ አካፋይ መካከል ወደታች የተጻፉበት
  - ለ. በጀርባው የቃል ማውጫ ያለው
  - ሐ. መሰረታዊ የሆኑ ካርታዎችን የያዘ
3. እስኪብርቶ ወይንም እርሳስ
4. በፎቶ መጠን የተቆራረጡ ካርዶች

በተራ ቁጥር ሁለት ላይ የተዘረዘሩን ሶስቱን ነገሮች ካሟላችሁ ጥናታችሁን በአግባቡ እና በተሳካ ሁኔታ ማጥናት ትችላላችሁ።ነገር ግን መፅሐፍ ቅዱስን የምታነቡት ለመጀመሪያ ጊዜ ከሆነ በቅድሚያ ማጥናት ያለባችሁ ክፍል መፅሐፍን ቅዱስን መመርመር የሚለውን የጥናት ክፍል ነው።ይህ የጥናት ክፍል ብቁ የመፅሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች የሚያደርጋችሁ እና መፅሐፍ ቅዱስን በብቃት ማጥናት በሚያስችላችሁ መንገድ የተዘጋጁ መፅሐፍ ቅዱስን መመርመር የሚያስችሉ መሳሪያዎችን የያዘ ነው። በተጨማሪም ደግሞ ይህ ጥናት አርነታችን የእግዚአብሔር ጥሪ - ሁለት የሚለውን ቀጣዩን የጥናት ክፍል ለማጥናት ስለሚረዳ እንድታጠኑት እንመክራለን።

መፅሐፍ ቅዱሳችሁ ላይ ምልክት ማድረግ ሊከብዳችሁ አይገባም ምክንያቱም የእናንተ መፅሐፍ ቅዱስ ስለሆነ። እላዩ ላይ በማስመር ፣ በምልክት ማድረጊያ ማርከር ምልክት አድርጉበት፣ አክብቡበት፣ የራሳችሁ መፅሐፍ አድርጉት። ማስታወሻ ወይንም ፣ ታብሌት (ሞባይላችሁን) ጥያቄዎችን ፣ ሀሳቦችን፣ ትምህርቱን በአጠቃላይ ለመከታተል መጠቀም ትችላላችሁ።

እነዚህ ማጥኛዎች የተዘጋጁት መፅሐፍ ቅዱስን በግላችሁ ማጥናት እድትችሉ ተደርገው ነው። ስለዚህ ያለምንም ወይንም በመጠኑ አስቸጋሪ በሆነ ሁኔታ ልታጠናቸው ትችላላችሁ ማለት ነው። በተጨማሪም አዳዲስ መረጃዎችን ልታገኙ እንዲሁም አዲስ መረዳቶችን እንዲሁም አስቸጋሪ የሆኑ መልስ የሚሹ ጥያቄዎችን ልታገኙ ትችላላችሁ። ይህንን ጥናት ስታጠኑ እንደተለመደው ጓደኞቻችሁን ወደዚህ ጥናት መጋበዝ እንዳተዘነጉ።

በጥናታችሁ ደስታን እንድታገኙ እንመኛለን። እግዚአብሔር በቃሉ ሲናገራችሁ ልባችሁ የሚቀበል ይሆን ዘንድም እንዲሁ። እነዚህ የመፅሐፍ ቅዱስ ታሪኮች እግዚአብሔር በልጁ በጌታችን በእየሱስ ክርስቶስ የገለጠውን ታላቅ ፍቅር እንድትረዱ ያድርጓችሁ።

መግቢያ

አርነታችን የሆነው የእግዚአብሔር ጥሪ - አንድ በሚለው የትምህርት ክፍል ውስጥ ታላቁን የእስራኤል ነፃ አውጪ ከሆነው ከሙሴ ጋር ተዋውቀናል። የእግዚአብሔር የፍርድ እጅ የግብፅን ምድር አንዴት በመቅሰፍት አንደመታ በዚህ ክፍል ተመልክተናል። የሞት መልአክ በዚያን ሌሊት የግብፃውያንን በኩር እንዴት እንደገደለም ተመልክተናል። እግዚአብሔር በባሪያው በሙሴ በኩል ባዘዘን ትእዛዝ መሰረት የፋሲካውን በግ በፍጥነት በልተን ለረጅም ዘመናት በባርነት ተገዝተን የነበርንበትን የግብፃውያንን ምድር ለቅቀን መውጣት ጀምረናል።

እኛም ደግሞ በሃሳብ አብረናቸው በደረቁ ምድረበዳ ጉዞአችንን አንቀጥላለን። ግብፃውያን ከምድራቸው ካስወጧቸው ዕብራዊያን ጋር ሆነን ደረቁን የሲና ምድረበዳ አብረናቸው አንንዛለን ። ግብፅ ላለፉት 400 አመታት ለእኛ እና ለአባቶቻችን መኖሪያ ነበረች ። አሰሪዎቻችን በጣም ጨካኝ እና ክፉዎች ነበሩ። በእኛው ጉልበት የፈርአን ሐውልት እና ሌሎች ግንባታዎች ተካሂደዋል። ህይወት በእርግጥ አስቸጋሪ ነበር ነገር ግን አሁን የነፃነታችን ቀን መጣ።

ለመጀመሪያ ጊዜ እራሳችንን ችለን እየተጓዘን ነው። ከዚህ በፊት በራሳችን ተመርተን ተገዘን አናውቅም። ከስራ ካምፓችን እና ከመኖሪያ ሰፈራችን እርቀን ተገዘን አናውቅም። አብረውን ከሚጓዙትም ሰዎች ጋር በቅጡ አንተዋወቅም። በብዙ ሺህ የሚቆጠረው ሕዝብ አንዱን ሙሴን እየተከተለ እየተጓዘ ነው። የምንጓዘው በፍጥነት አይደለም ነገር ግን ጉዞአችንን ቀጥለናል። በባርነት የነበርንበትን ሃገር ለቀን እግዚአብሔር በተስፋ ቃል ወደሰጠን ወተት እና ማር ወደምታፈሰው እርስታችን እየተጓዘን ነው።

ጥቂት ቀናትን ብቻ እንደተጓዘን ከዚያም አካባቢ ብዙም እንዳልራቅን አውቀናል። ንብረቶቻችን ግብፃውያን ጎረቤቶቻችን በሰጡን በሬዎች በሚሳቡ ጋሪዎች ተጭነውልናል። እኛ በምንጓዝበት ወቅትም ልጆቻችን በጋሪዎቹ መካከል እየተሯሯጡ ድብብቆሽ ይጫወታሉ። ባለፉት ጥቂት ሳምንታት ውስጥ የሆነውን ነገር እያሰብን ጉዞአችንን ቀጥለናል። ቀድሞ ጉልበታችን በከባድ ስራ ተበዘበህል። ማድረግ ያለብንን እና የሌለብንን የሚነግሩን ግብፃውያን አሰሪዎቻችን ነበሩ። አሁን ግን ወዴት አንደምንሔድ እንዲሁም መድረሻ ስፍራችንም አንዴት እንደምንደርስ

ግር ቢለንም እራሳችንን ችለን እየሔድን ነው።አሁን ዋናው ትኩረታችን ህይወታችንን ማዳን ብቻ ነው።

ምናልባት ግብፃውያን ሃሳባቸውን ለውጠው ይመጡ ይሆናል አናውቅም።ሃሳባቸውን ቀይረው ከመጡ ግን ማለቃችን ነው።ምግባችንንም ስንጨርስ በዚህ ምድረበዳ ማለቃችን አይቀርም።በመንገድ ላይ ሆነን ምን እያሰብን ነው? ሙሴ ህዝቡን እየመራ መጓዙን ቀጥሏል እኛም እሱን ተከትለን እየተጓዘን ነው።በበትሩ ምክንያት በግብፃውያን ላይ መቅሰፍት ሲያመጣባቸው ከማየታችን ውጪ እና በሚነደው ቁጥቋጦ ውስጥ ከያህዌ ጋር እንደተገናኘን እራሱ ከነገረን ውጪ ስለሙሴ የምናውቀው ነገር የለም።ይሁን እንጂ ጉዞአችንን ገፍተንበታል።

ብዙ ነገሮችን መማር አለብን ።ከዚህ ቀደም እንዳልኩት እስከዛሬ ምን ማድረግ እንዳለብን የሚነግሩን ሌሎች ነበሩ።ለራሳቸው አላማ ብቻ ለሚጠቀሙብን ሰዎች ባሪያዎች ነበርን።በባርነት ይዘቱን ነበር ከነበርንበት ከዚህ ሁኔታ ነፃ ሊያወጣን የሚችል ማንም አልነበረም። ህይወታችን በጠላቶቻችን ምርኮ ስር ወድቆ ነበር።ሙሴ ይሆን ?ወይንስ አሮን ነፃ ያወጡን ?ሙሴ ግን ሁልጊዜ ነፃ ወደ አወጣን ወደ እግዚአብሔር ያመለክተን ነበር። በዚህ ሁሉ ውስጥ የሙሴ ድርሻ ምን ነበር?እኛንስ ዛሬም እግዚአብሔር ባሪያ አድርጎ ከያዘን ነገር ነፃ ወጥተን በነፃነት እንድንኖር ለዚህ እይነት የነፃነት ህይወት ይሆን እየጠራን ያለው? የምናውቀው በጭቆና መገዛት ብቻ ነው ። ከባርነት ነፃ ወጥቶ በነፃነት መኖርስ ምን ይመስል ይሆን?

አሁን በበረሃው በጣም ሞቆናል እርቦናል የምግብ መመገቢያ እና ማረፊያ ግዜ ነው።ለምን አብረን አንመገብም?አንድም ሆነ ሁለት ብትሆኑ ምንም ችግር የለውም።የሚበላ ብዙ ምግብ ባይኖረንም ችግር የለም መጥታችሁ አብራችሁን እድትመገቡ እንጋብዛችኋለን።ይህ ጉዞ ምን ያህል አንደሚፈጅ አናውቅም ነገር ግን ቀጣዩ ጉዞአችን የእግዚአብሔር ተራራ በሆነው በሲና ተራራ ደቡብ በኩል የሚያመራ ይመስላል።ብዙ መሄድ የምንችል አይመስለኝም።የተሰጠን ቃል በጥቂት ሳምንታት ውስጥ ወደተስፋይቱ ምድር አንደምንገባ ነው!

ቆመናል አንዴ? አው! ቃሉ መዘግየቱ ነው በቃ ምክንያቱም ከፊት ለፊታችን ባህር ገጠመን። እንዴት ይሆን ይህንን ባህር የምናቋርጠው? እስቲ አንድ ሰው ይህንን ሁኔታ ያስረዳን። እንዴ !ሌላም ችግር ሊፈጠር ነው ከኋላችን አቧራው እየተነሳ ነው ግብፃውያን ሃሳባቸውን ለውጠው እንደገና ሊመልሱን በፍጥነት እየመጡብን ነው።እንዳገኙን ካልገደሉን

እንደገና መልሰው ባሪያ አድርገው ሊወስዱን ፈልገዋል ማለት ነው። መሪያችን ምን እያሰበ ይሆን? በጣም ጥሩ ያልሆነ ነገር ነው የተፈጠረው። ከዚህ ሁኔታ ይልቅ ብንሞት ይሻለናል።

ትምህርት አንድ

እግዚአብሔር ስለእናንተ

ይዋጋል

ዘፀአት 12-15 - ነፃ ወጡ!

የትምህርት 1 ምልከታ

ቅኝት

መግቢያ

ትምህርት 1: ዘፀአት 12-15

- ወደ ተስፋይቱ ምድር መንገድ
- እስራኤላውያን በወጥመድ ውስጥ
- የእግዚአብሔር ፍርድ በግብፅ ላይ
- መከታ የሆነው እግዚአብሔር
- የእስራኤል የድል በአል

መግቢያ

ይህ ሊሆን ይችላል ብላችሁ ታስባላችሁ ? በመጨረሻ ነፃ ሆንን! እስራኤላውያንን በፍጥነት መልቀቅ ያልቻሉትን እና በበኩሮቻቸው ሞት እጅግ የተጎዱትን ግብፃውያን እስራኤላውያን በዝብዘዎቸው ነው የወጡት። በዚህ የትምህርት ክፍል የእግዚአብሔር ማዳን ለህዝቡ እንዴት እንደቀጠለ እና የተመረጡትን ህዝቡን ደግሞ እንዴት እንደሚጠብቅ እንመለከታለን። ሁሉ ነገር ተስፋ በሚያስቆርጥበት እና ምንም ተስፋ የሌለ በሚመስልበት ሁኔታ ውስጥ እግዚአብሔር እንዴት እንደሚሰራ ተመልከቱ ። በአንዳንድ ሁኔታዎች ውስጥ እግዚአብሔር የዘገየ የሚመስለው ለምን እንደሆነ ተመልከቱ።

ሰው ተስፋ አስቆራጭ ለሆነ ሁኔታ ምን አይነት ምላሽ ነው የሚሰጠው? ግብፅ ከለመዱት ሁኔታ በተጨማሪም መውጫ ያለው የማይመስል ሙሉ በሙሉ ሊያጠፋቸው የመጣ ነገር ሲገጥማቸው ምን አይነት ምላሽ እንደሚሰጡ እስቲ ተመልከቱ። እናንተም በእነርሱ ቦታ ብትሆኑ ምን አይነት እርምጃ ልትወስዱ እንደምትችሉ አስቡ። በህይወታችሁ ውስጥ ተስፋ አስቆራጭ ሁኔታ ሲገጥማችሁ ምን አይነት እርምጃ ነው የምትወስዱት? እስቲ ጥቂት አማራጮችን ለማሰብ ሞክሩ።

ግብፃውያን በሚያስፈራው ቀይ ባሕር ውስጥ ሰምጠው ቀሩ። እስራኤላውያንም ባሪያ አድርጎ ከገዛቸው ፈርኦን ባርነት ለአንዴ አና ለመጨረሻ ጊዜ ነፃ ወጡ። እስራኤላውያን እንዴት ነበር ይህንን ድል ያከበሩት? እናንተስ እግዚአብሔር ያስቸገራችሁን ነገር ሲያሳልፋችሁ እንደባህር በሆነባችሁ ሁኔታ ውስጥ በደረቅ መሬት ሲያሻግራችሁ እንዴት ነው ደስታችሁን የምትገልፁት።

ክፍል 1

መግቢያ : እስራኤላውያን ግብፅን እየለቀቁ ነበር /አርነታችን የሆነው የእግዚአብሔር ጥሪ -1 የሚለውን ትምህርት እያጠናቀቅን ነው። ወደ ምድረበዳ ሄደው እግዚአብሔር አምላካቸውን እንዲያመልኩ የከለከላቸውን የፈርኦንን ጭቆና እና ጭካኔ የተቋቋሙ ህዝቦች ነበሩ። እግዚአብሔር ሙሴን ለእስራኤላውያን መሪ አድርጎ እንደሾመው ነግሮት ነበር። አሮንም የሙሴ አፍ ሆኖ እንዲያገለግል እንደተሾመ እንዲሁ ያውቅ ነበር።

ያለፈውን ጥናታችንን ሙሴም እስራኤላውያን ከግብፅ ባርነት ነፃ እንዲወጡ ጠይቆ ፈርኦን ግን በግትርነት አልለቅም ብሏል። እግዚአብሔርም ህዝቡ በደህንነት እንዲያወጣ የግብፅን ምድር በመቅሰፍት ክፉኛ መታ። የመቅሰፍቶቹ መጨረሻ ፈርኦንን ጨምሮ የግብፃውያንን በኩር ህይወት የቀጠፈ ነበር። በዚህም ሽንፈት ፈርኦን እስራኤላውያን ያላቸውን ሁሉ ይዘው ምድሪቱን ለቀው እንዲሄዱ እንዲፈቅድ ተገደደ። ለራሳቸው ህይወት የፈሩት ግብፃውያንም ምድራቸውን በቶሎ ለቅቀው እንዲሄዱላቸው እስራኤላውያን የጠየቋቸውን የግብፅን ሃብት በሙሉ ሰጧቸው። ስለዚህም እስራኤላውያን መሪያቸው የሆነውን ሙሴን ተከትለው ከግብፅ ጉዞአቸውን እንደቀጠሉ ተጋግረን ነበር ያቆምነው።

የቤት ስራ፡ ዘፀአት 12:40-42 በተጨማሪም ዘፍጥረት 15:13-16 ያለውን ክፍል አንብቡ።

- በእነዚህ ቁጥሮች ውስጥ የምናገኘው መረጃ ምንድነው? _____

ማስታወሻ፡ የተቀረው የዘፀአት ክፍል ፣ የሌዎውያን መፅሐፍ በሙሉ ፣ ዘኁልቁ እና ዘዳግም እስራኤላውያን ወደ ተስፋይቱ ምድር ወደ ከነአን ያደረጉትን ጉዞ ነው የሚነግሩት። ስለዚህም ይህንን ጉዞ የተመለከተው ዘገባ በጣም ሰፊ መረጃ ከመሆኑ የተነሳ በዚህ ጥናት ውስጥ ጥቂት ምዕራፎችን ብቻ መርጠን እንመለከታለን። ስለዚህ በዚህ ጥናት ላይ ያልተጠቀሙትንም ምዕራፎች በሙሉ እንድታነቧቸው ትበረታታላችሁ። እግዚአብሔር ለእኛ

ማን እንደሆነ እና እኛ ለእሱ ማን እንደሆንን፣ የእግዚአብሔርን ባህሪ እና ጥበቃ ለእኛ የተገለጡ እንዲሆኑ ያደረገባቸውን ታሪኮች በጥልቀት ወደማየት እንዳልመጣን በጥንቃቄ ልትመለከቱት ይገባል። አሁን ጥናታችንን እንጀምር!

የቤት ስራ፡ ዘፀአት 13:17-22 አንብቡ።

መልመጃ፡

1. እስቲ ካርታችሁን አውጡ እና ጊዜ ወስዳችሁ እስራኤላውያን ወደ ተስፋይቱ ምድር የተጓዙበትን መንገድ አመልክቱ። ሊጓዙበት የሚገባው መንገድ የቱ ነበር? _____
_____
2. እግዚአብሔር በፍልስጥኤም ሃገር የባህር ዳርቻ ባለው መንገድ ሊወስዳቸው ያልፈለገው ለምንድነው? _____
ፍልስጥኤምያን በውጊያ ኃያላን እና በወቅቱ የተደራጀ የጦር መሳሪያ የታጠቁ ህዝቦች ነበሩ። በጋዛ እና በደቡባዊ የባ ሰሜን ያለውን የሜዲትራኒያን ባህር ዳርቻ በሙሉ ተቆጣጥረውት ነበር። እስራኤላውያን ከግብፅ እንደወጡ በቀጥታ እነዚህን ኃያል ህዝቦች ፊት ለፊት ቢያገኟቸው ምን የሚፈጠር ይመስላችኋል? _____
_____
3. ይህ የእግዚአብሔር ውሳኔ ከህዝቡ ጋር ስላለው ግንኙነት ምን ያስተምረናል? _____
_____
4. ቁጥር 18 እንዲህ ይላል፡ “ነገር ግን እግዚአብሔር ሕዝቡን _____ መራቸው። በየት አቅጣጫ ነው የሄዱት? _____
5. ከቁጥር 19 ምን እንማራለን? _____
6. የሴፍ አልተረሳም ነበር። እስራኤላውያን የፈጸሙትን መሃላ እስታውሰዋል (ዘፍጥረት 50:25) _____
7. እግዚአብሔር ህልውናውን በልዩ መንገድ ሊገልጥ መርጦአል። እግዚአብሔር እራሱን የገለጠባቸው መንገዶች ምን ይመስሉ ነበር? አላማቸውስ ምን ነበር? _____
ሀ. _____
ለ. _____

8. ቁጥር 22 ላይ ከህዝቡ ጋር በተገናኘ የእያንዳንዱ ስፍራ ምን ነበር? _____

9. ይህ ስፍራ ለእስራኤላውያን ምን ማለት ነበር? ቁጥር 18 ጨምራችሁ ተመልከቱ: _____

ክፍል 2

መግቢያ: ዘፀአት 14 እግዚአብሔር በተውኔታዊ መልክ ህዝቡን ግትር ከሆነው የግብፅ ንጉስ እና ባስልጣናት ነፃ እንዳወጣቸው ይነግረናል። ምናልባት እስራኤላውያን ግብፃውያንን በዝብዘው ከወጡ በኋላ የእስራኤላውያን ታሪክ እንደተደመደመ ሊታሰብ ይችላል ይሆናል። ስለዚህም አንባቢው ታሪኩ በድል ተጠናቀቀ ብሎ የእጩይታ ትንፋሽ ሊተነፍስ ይችላል። በመጨረሻ ነፃ ወጡ! ነገር ግን ጠላት እነሱን ዳግም በባርነት ለመያዝ ማሳደዱን አላቆመም።

ማስታወሻ: ይህንን ታሪክ ስንመለከት የታሪክን እውነታ እናስታውሳለን። ይህንን ጥያቄ ጠይቁ፡ ቃሎቹ የሚነግሩን ምንድነው? በመቀጠልም ይህንን ጥያቄ ደግማችሁ ጠይቁ፡ ይህ ታሪክ ስለእግዚአብሔር የሚገልጠው እውነታ ምንድነው? ለሕዝቡ ካለው ጥበቃ የተነሳ ስለእግዚአብሔር ባህሪ ፣ ማንነት እና ስለመሳሰሉት ነገሮች ምን እንማራለን? ከህዝቡ ጋር የነበረው ግንኙነት ምን መልክ ነበረው? እናም በመጨረሻ በዚህ ጥናት ለህይወታችን የሚቀርልንን ትምህርት እና ትግበራ እንመለከታለን። ጥያቄ ልንጠይቅ ይገባናል፡ ይህ ከተፈፀመ እረጅም ዘመን ያስቆጠረ ታሪክ ለዚህ ዘመን ምን አይነት ፋይዳ ይሰጠን ይሆን ?

የቤት ስራ: ዘፀአት 14:1-31 ያለውን ክፍል ማንበባችንን እንቀጥል። በታሪኩ ላይ የተጠቀሱትን ስፍራዎች በካርታችሁ ላይ በሙሉ መጠቀም ሊያስቸግራችሁ ይችላል። ይህ የሆነበት ምክንያት የታሪክ ተመራማሪዎች የእነዚህን ጥንታዊ ስፍራዎች ትክክለኛ ቦታ በካርታ ላይ ማስቀመጥ አለመቻላቸው ነው። ለምሳሌ ቀይ ባህርን በየት በኩል እንዳቋረጡ ማሳየት አይቻልም። ነገር ግን ተመራማሪዎች መፅሐፍ ቅዱስ ላይ ከተጠቀሱ አንዳንድ ሁኔታዎች እንዲሁም አዝማሚያቸው ወደዚያ የሚያዘነብሉትን ስፍራዎች ለማሳየት ይሞክራሉ።

መልመጃ:

1. በቁጥር 1 እና 2 እግዚአብሔር ሙሴን ህዝቡ የት መስፈር አንዳለበት መመሪያ ሲሰጠው እንመለከታለን። በቁጥር 3 ላይ ለዚህ የሰጠው ምክንያት ምንድነው? _____

2. እግዚአብሔር ለሙሴ በቁጥር 4 ላይ ምን እንደሚሆን ነገረው?

ሀ. ለፈርኦን? _____

ለ. ለእግዚአብሔር? _____

ሐ. ለግብፃውያን ? _____

3. ለአፍታ ወደግብፅ (ቁጥር 5)

ሀ. በፈርኦን ባለስልጣናት ላይ ምን ሆነባቸው? _____

ለ. ትኩረታቸው ምን ነበር(ቁጥር)? _____

ሐ. (በቁጥር 6-9) ላይ ፈርኦን ምን አደረገ? በቁጥር 7-9 ባለውስ ክፍል ከራሱ ጋር ምን ወሰደ? _____

_____ በርግጥ ውሳኔው አላስፈላጊ ቢመስልም በተፈጠረው ነገር ብርሃን ስንመለከተው ግን የግብፅን የጦር ሰራዊት ደረጃ በእጅጉ ይጎዳል።

4. በቁጥር 8 ላይ እግዚአብሔር ምን አደረገ? _____

5. በቁጥር 9 ላይ ግብፃውያን ምን አደረጉ? _____

6. ፈርኦን እየቀረበ ሲመጣ.....

ሀ. እስራኤላውያን እጅግ በጣም ፈሩ! ግብፃውያን ከኋላቸው እንደመጡ ሲመለከቱ ወደ እግዚአብሔር ጮኹ።ሙሴን ምን አሉት?

ሀ. _____

ለ. _____

ሐ. _____

ለ. በቁጥር 12 ላይ ያለው መደምደሚያ ምንድነው? _____

_____

7. ቁጥር 13-14 እንደሚታወቀው በዚህ ክፍል እስራኤላውያን በውጥረት ውስጥ ነው ያሉት።ፈርኦን ከኋላቸው ነው ያለው።ከፊታቸው ደግሞ የተንጣለለ ባህር።ስለዚህ በሁለቱ መካከል ህዝቡ ተጨንቀዋል።ሙሴ ሕዝቡን ምን እንዲያደርጉ ነገራቸው? እግዚአብሔር ምን የደርጋል አላቸው?

ሀ. ሕዝቡ፡ _____

ለ. ሕዝቡ፡ _____

ሐ. ጌታ፡ _____

መ. ጌታ: _____

ሠ. ሕዝቡ: _____

ክፍል 3

መግቢያ: ሙሴን ከተፈጠረው ነገር የተነሳ ተስፋ እንደቆረጠ ሰው ሊታሰብ ይችላል። ይህን ሁሉ የፈራ ህዝብ! ከኋላ የሚከተላቸው ይህ ታላቅ ሰራዊት! ማብቂያ በሌለው ረጅም በረሃ እና ታላቅ ባህር መካከል የተጨነቀ ህዝብ። ለሙሴም ሆነ ለሚመራው ሕዝብ ይህ ታላቅ ችግር ነበር። በቁጥር 15 ላይ ሙሴም እራሱ ወደ እግዚአብሔር የጮኸ ይመስላል። ነገሮች ተስፋ የሌላቸው ሲመስሉ እግዚአብሔር ደግሞ ለመስራት ጊዜው አሁን ነው ይላል። አሁን ለሙሴ “ስራ ጀምር!” የሚል ትእዛዝ ሊሰጠው ተዘጋጅቷል።

መልመጃ: ለመሔድ ጊዜው አሁን ነው ። ነገር ግን ወዴት?

1. በቁጥር 16 ላይ የመጀመሪያው ትእዛዝ ምን ነበር? _____

2. እስኪ ለአፍታ ስለእግዚአብሔር በትር እናስታውስ። ቀጥሎ ያሉትን ምንባቦች እንደገና አንብቧቸው።

ሀ. ዘፀአት 4:17 _____

ለ. ዘፀአት 4:20 _____

ሐ. ዘፀአት 7:19 _____

እግዚአብሔር ሙሴን በትሯን አንስቶ ተአምራትን እንዲያደርግ ትእዛዝ ሰጠው። ሙሴ በትሯን ሲጠቀም እግዚአብሔር ቁጣውን በግብፃውያን ላይ ሲያደርግ ምህረቱን እና ቸርነቱን ግን በህዝቡ በእስራኤል ላይ በማድረግ በሕዝቡ እና በግብፃውያን መካከል ያለውን ልዩነት በግልፅ አሳይቷል።

3. በቁጥር 16 ላይ እግዚአብሔር ለሕዝቡ ፍቅሩን ሲገልጥ ለግብፃውያን ግን በፍርድ ሲገለጥባቸው እንመለከታለን። በቁጥር 17 መሰረት እግዚአብሔር ቀጥሎ ሲያደርግ ያለው ነገር ምን ነበር? _____

4. እግዚአብሔር በታላቅ ሁኔታ በፈርኮን እና በሰራዊቱ ላይ ድልን ሊቀዳጅ ነው። በቁጥር 18 ላይ እግዚአብሔር በግልፅ ያደረገው ነገር ምን ነበር? _____

5. ስለእግዚአብሔር መልአክ የተነገረን ነገር ምንድነው? _____

6. ስለደመናው አምድ የተነገረን ነገር ምንድነው ? _____
7. በቁጥር 20 ላይ ያልተለመደ ክስተት የሆነው ነገር ምንድነው? _____
8. ቀጥሎ የሆነውን ነገር በራሳችሁ ቃል ግለፁ:: _____
 _____
 _____

ትግበራ: እስኪ ለአፍታ እስራኤላውያንን ብትሆኑ ምን እንደሚሰማችሁ አስቡ::

1. እራሳችሁን ከእስራኤል ሕዝብ መካከል አንዱ አድርጉ እና አስቡ ከዛም አንድ ዓለም አቀፍ ዘጋቢ አግኝቶ ቃለመጠይቅ አያደረገላችሁ እንሆን አስቡ ::በዚህ ቃለመጠይቅ ወቅት መላው ዓለም እንዲያውቅላችሁ የምትፈልጉት ነገር ምን ይሆናል?

_____

_____

2. ምናልባት በሽሽቱ ወቅት ወደ አንደኛው ዳርቻ ለመድረስ ትንፋሽ እስኪያጥራችሁ እሮጣችሁ ይሆናል:: የፈርኦን ሰረገሎች ፣እግረኞች ፣እንዲሁም ፈረሰኞች እያሳደዱችሁ ነው እንበል::የውሃውን ግድግዳ ሲመለከቱ በጉልበታቸው ተንበርክከው ለእግዚአብሔር ክብር እንደሚሰጡ አላሰባችሁም? እናንተ ብትሆኑ ምን የምታደርጉ ይመስላችኋል? __

_____

መልመጃ: ነገር ግን ልክ እግዚአብሔር እንዳለው የግብፃውያን ልብ ደንድኗል::ባሕሩ መካከል ድረስ እስራኤላውያንን ተከትለዋቸው ገቡ::እናም በምሽቱ የመጨረሻ ትእይንት እግዚአብሔር ግብፃውያንን ግራ አጋቧቸው::በመጨረሻው ትእይንት በግብፃውያን ላይ እንደዚያ አይነት መደናገር መሆኑ የሚገርም ነገር ነው::ምን አይነት ግራ መጋባት ነው!

1. በቁጥር 25 ላይ በግብፃውያን ሰራዊት ላይ ምን ሆነ ? _____
 _____
2. ግብፃውያን ማን እየተዋጋቸው እንዳለ ነው ያተረዱት ? እስራኤላውያንስ ? እስቲ በጥንቃቄ አንብቡት:: ግብፃውያንም አሉ “ከእስራኤላውያን ፊት እንሸሽ _____ ግብፃውያንን _____ ነበር::”

ክፍል 4

መልመጃ: እግዚአብሔር ፍረዱን በግብፃውያን ላይ አደረገ። ግብፃውያን አቅም አጡ፣ እግዚአብሔር ወዳዘጋጀላቸው ወጥመድ ገቡ። እግዚአብሔርም ከሙሴ እና ከአስራኤላውያን ጋር ነበር።

1. ሁሉም በአንድ ጊዜ በደህና ተሻገሩ። እግዚአብሔር ሙሴን ያዘዘው ምን ነበር። ቁጥር 26 ?

_____

2. በቁጥር 27 ላይ ሙሴ ታዘዘ። እጁንም በባህሩ ላይ ዘረጋ እናም _____

_____

3. የታሪኩ መደምደሚያ የሆነው ምን ነበር? _____

_____

ገለፃ : የግብፃውያን ሰራዊቶች ሙሉ በሙሉ አለቁ ። ቁጥር 28 እንደሚነግረን አንድም አልተረፈም ነበር። እስኪ ቁጥር 29-31 ድረስ ያለውን ክፍል በድጋሚ አንብቡት።

1. “ነገር ግን የአስራኤል ሕዝብ.....“ ከፈርኤን ሰራዊት ጋር በምን ይነፃፀራል፣ ማን ነበር የተገለጠ ኃይል እና ጉልበት የነበረው? የተሸነፈውስ ማን ነበር? የማን ሰራዊት ነበር ልምድ ያለው እና የተደራጀ ይመስል የነበረው? ከአሳት እና ከደመና አምድ በቀር ምንም ያልነበረው የሚመስለው ማን ነበር? እስቲ በአሸናፊው እና በተሸናፊው መካከል ያለውን ልዩነት አነፃፅሩ።

2. እስራኤላውያን በባህሩ ዳርቻ ላይ የጠላቶቻቸውን አስከሬን በውሃ ላይ ተንሳፎ ተመለከቱ። እስቲ የነበሩበትን ጭንቅ እና ወደ እግዚአብሔር የጮሁትን ጩኸት አስቡት። በዚያን ወቅት የነበሩት ማጉረምረሞች:

ሀ. _____ በዚህ ምድረበዳ እንድንሞት አመጣኸን።

ለ. _____ አደረክብን።

ሐ. በዚህ ምድረበዳ ከ _____ ግብፃውያንን ማገልገል ይሻለን ነበር፣ ነገር ግን በባሕሩ ዳርቻ አስከሬናቸው የተንሳፈፈው የማን ነበር?

3. እግዚአብሔር ታላቅ ኃይሉን በግብፃውያን ላይ አሳየ ። ይህ ነገር በእስራኤላውያን ዘንድ ምን ለውጥ አመጣ (ቁጥር 31) ?

ሀ. _____

ስለ እግዚአብሔር የተማርነው።

1. በዘፀአት 13:17 እግዚአብሔር ለሕዝቡ መከታ ሲሆን እንመለከታለን። የትኞቹ ቃላቶች ናቸው ይህንን የሚነግሩን? _____

ቀላሉ እና አቋራጩ መንገድ አያስፈልግም አስተማማኝ እና ዘላቂነት ያለው ነው የሚያስፈልገን። ለእነሱ መልካም ስለሚያስብ እግዚአብሔር ረጅሙን መንገድ መርጦላቸዋል.....ይህ ትክክል እንደሆነ ታስባላችሁ?

2. እስኪ በዘፀአት 14:11-12 ያለውን ጥያቄያቸውን አስቡ።ስለ እግዚአብሔር ሕዝቦች አስቡ? _____

3. እስራኤላውያን አርቆ ማየት ሲያቅታቸው እና ፍርሃት ሲጫናቸው እግዚአብሔር እንዴት ነበር የረዳቸው? ታላቅ የሆነውን ኃይሉን ማወቅ ሲሳናቸው እንዴት ነበር እግዚአብሔር የረዳቸው? _____

4. ቀን ቀን በደመና አምድ ሌሊት ሌሊት ደግሞ በእሳት አምድ መመራታቸው ለእስራኤላውያን ምን ማለት አንደሆነ ታስባላችሁ? ይህንን መለኮታዊ ኃይል እንዴት ተረድተውታል ብላችሁ ታስባላችሁ? _____

5. እስራኤላውያን ካደረጉት ውጪ ያደረጋችሁት ነገር አለ? እንዴት ነው ያደረጋችሁት? ለምን? _____

ትግበራ፡ እራሳችሁን ካሰባችሁት በላይ ረጅም እና ዘላለም ብትጓዙ የማያልቅ የሚመስለው መንገድ ላይ አገኛችሁት? ምናልባት አይናችሁን የጣላችሁበት ስራ ቦታችሁ ላይ ያላችሁን ኃላፊነት ወይም ልትሰሩት የምትፈልጉት ስራ.....ፍጻሜው ያልታወቀ ግንኙነት ወይም ደግሞ የጨነገፈ እርግዝና.....ወይም ደግሞ እንደሰማይ የራቀ የኮሌጅ ትምህርት ክፍያ.....

1. እግዚአብሔር በእርግጥ ስለእኔ ህይወት የሚገደው ከሆነ እንደእዚህ አይነት ነገሮች ሲገጥሙኝ ለምን በቶሎ አይረዳኝም? _____

2. እግዚአብሔር ለእንደዚህ አይነት ነገሮች እንደሚጠነቀቅልኝ ማወቁ እኔ የፈለኩትን ስራ ፣ ወይንም ልጅ ፣ እንዲሁም ትምህርት ይሰጠኛል ማለት አይደለም። ይህ ምን ማለት ነው? _____

3. ከሆኑልኝ ወይንም ከተደረገልኝ ነገር የተነሳ እግዚአብሔርን ልመዝን የምችልበት መንገድ የትኛው ነው? _____

ገለፃ:

1. የምትሄዱበት እስክታጡ ድረስ ተስፋ የቆረጣችሁበትን ወቅት ታስታውሳላችሁ? _____

2. ጠላት እስክትጠፉ ድረስ ያሳደዳችሁ እና ሊያጠፋችሁ ቀርቦ የነበረበትን ወቅት ታስታውሳላችሁ? _____

ምናልባት በአንድ አይነት ሱስ ወይም በአእምሮ ህመም ተፅእኖ ስር ትሆኑ ይሆናል። ወይንም ደግሞ ክፉ ተፅእኖ ከሚያሳድርባችሁ ሰው መለየት ተስኟችሁ ይሆናል። ወይንም ደግሞ በፍርሀት ፣ በጭንቀት ፣ በፅልመት ሸለቆ ውስጥ ሆናችሁ በብቸኝነት ትሰቃዩ ይሆናል።

3. ከዘፀአት 14:13-14 ካለው ክፍል ምን የሚያበረታታ ነገር አገኛችሁበት? _____

4. ፀንታችሁ መቆም የሚያስችላችሁን ምን አይነት የእግዚአብሔር እውነት አገኛችሁ? ስለእናንተ አንደሚዋጋ በምን አወቃችሁ? _____

ክፍል 5

የምናሰላስለው: ምናልባት የእስራኤላውያን ቀይ ባሕርን ማቋረጣቸውን ለመጀመሪያ ጊዜ “አስርቱ ትእዛዛት” በሚለው ፊልም ላይ ይሆናል ያያችሁት። ይህ ፊልም በወቅቱ የነበረውን ሁኔታ በግሩም ሁኔታ አስቀምጦታል። እናንተም ልክ ዘፀአት ላይ እንደተጻፈው አንብባችሁ አጠናቃችሁታል። ይህንን ጥናት ስታጠኑ ያለጥርጥር በወቅቱ ስለነበረው ሁኔታ አንዳች ምስል ውስጣችሁ ይፈጠራል። በአእምሮአችን ላይ በሚፈጠረው ምስል እግዚአብሔር በዚያን ወቅት የተፈጠረውን ነገር ምስል በአይነ ህሊናችን በመሳል ታሪኩን በውስጣችን ህያው እንዲሆን ያደርገዋል። ዘፀአት 14:10 ለይ ያለውን ቃል በአእምሯችሁ እንድታሰላስሉ እና እንድትይዙ ትበረታታላችሁ። የፈርኦን ሰራዊት እየቀረበ ነው። በመሸበራቸው ምክንያት በፈርኦን ጦር

ሲደመሰሱ በአይነ ህሊናቸው ተመልክቱ።ሲማረኩ እና በፈርኦን ጦር ቁጥጥር ስር ሲውሉ፣ሲደመሰሱ፣እና ሲሞቱ ታያቸው። በዚህ ሁኔታ ውስጥ እያሉ ሙሴ በቁጥር 13 እና 14 ላይ ያለውን ነገር ተናገረ።

እነዚህን ሁለት ቁጥሮች በካርዳችሁ ላይ በመጻፍ በቃላችሁ አጥኑላቸው።በዚህ ሳምንት አስፈሪ ሁኔታ ሲገጥማችሁ ጠላት ወደእናንተ ሲቀርብ እና በሁሉም አቅጫ ጫና ሲገጥማችሁ እነዚህን ነገሮች በካርዳችሁ ላይ በጥንቃቄ ጻፏቸው።እነዚህን የሙሴ ቃላት ስታሰላስሏቸው እግዚአብሔር አእምሮን በሚያልፍ ሰላሙ እንዴት ወደእናንተ እንደመጣ አስተውሉ ።ፀንታችሁ በመቆም ለእናንት የሚዋጋውን የእግዚአብሔርን የማዳን ኃይል ተለማመዱ። እግዚአብሔር ስላደረገላችሁ ጥበቃ እና ማዳን በማመስገን ዕሁፋችሁን ደምድሙ።

ፀሎት፡ጌታ ሆይ አንተ ትጠብቀኛለህ ትንከባከበኛለህ።እስራኤላውያንን ቀን ቀን በደመና አምድ ሌሊት ሌሊት ደግሞ በእሳት አምድ እንዲራታቸው ሰጠሃቸው።ህልውናህ ዘወትር ከእነሱ ጋር አንዳለ አሳየሃቸው።እግዚአብሔር ሆይ በቃልህ በኩል በሚመጣ እውቀት እኔንም ስለመራኸኝ አመሰግንሃለሁ።በጨለማ እና በአስቸጋሪ ሁኔታዎች ውስጥ አንኳ የህልውናህን ማረጋገጫ ስለሰጠኸኝ አመሰግንሃለሁ።ውጊያዬን ስለተዋጋህልኝ አንዲሁም በጠላቶቼ ላይ ድልን ስለሰጠኸኝ አመሰግንሃለሁ።

ትምህርት ፡ በዘፀአት 15 ላይ ሙሴ እና እስራኤላውያን ድላቸውን ተከትሎ የዘመሩትን ዝማሬ አንመለከታለን።እስቲ ይህንን በቃል ሊገለፅ የማይችል ደስታ እና የድል በአል ተመልክቱ።ይህ የድል መዝሙራቸው ነው። ምላሻቸውን ለጌታ ለእግዚአብሔር በዝማሬ ገልፀዋል።እነዚህ ክፍሎች በቀላሉ እና በጥቂት ደቂቃዎች አንብቦን ልንረዳቸው የምንችላቸው ናቸው።እስቲ “እኔ.....አደርጋለሁ” የሚሉትን የእግዚአብሔርን ንግግሮች እና እግዚአብሔር ምን አንዳደረገ ተመልክቱ።ከዛም በእነዚህ ቃላት ውስጥ ጌታ እግዚአብሔር ለእስራኤል ማን እንደሆነ ለመመልከት ሞክሩ።ለሁሉም ጥቅሶች ሳጥኖቹ በሙሉ ይሞላሉ ማለት አይደለም።

ጥቅሶች	“እኔ....አደርጋለሁ”	እግዚአብሔር ያደረገው	እግዚአብሔር ማን አንደሆነ
ምሳሌ፡ ዘፀአት 15:1	ለጌታ ምልክት	ፈረሱን እና ፈረሰኛውን በባሕር አሰጠመ	እጅግ ከፍ ያለ

በዘፀአት 15:19 ላይ የእስራኤልን ድል ያመጣውን ነገር ዝርዝር ማጠቃለያ ተፅዕኖ። በመጨረሻም በቁጥር 20 እና 21 ላይ ሴቶች ከበሮ ይዘው ሲጨፍሩ እዲሁም ከማርያም ጋር ሲዘምሩ፤ ሙሴ እና የአሮን እህቶች ነቢያት ይታያሉ። እስቲ ማርያም የዘመረችውን መዝሙር ፃፉት.....

ትግበራ፡ ሁሉም ከፍ ላለው እና ለከበረው አምላክ ለእግዚአብሔር ይዘምሩ ነበር። እኛም እዚህ ጋር ልብ ልንለው የሚገባን ነገር እግዚአብሔር ከተለያዩ ነገሮች ሲያድነን እና ነፃ ሲያወጣን ምላሻችንን በዝማሬ እና በምስጋና መስጠት አንዳለብን ነው። በህይወታችሁ እግዚአብሔር ስለሰጣችሁ ድል ለማመስገን ስትፈልጉ በቁጥር 15 ላይ ያለው ክፍል ያግዛችኋል። ለምን ለእግዚአብሔር ምስጋናና እና ክብር መስጠት አትለማመዱም? እግዚአብሔር ከአናንተ አፍ ክብር እና ምስጋናን መስማት ይፈልጋል፡_____

ትምህርት ሁለት

ትጠግባላችሁ

ዘፀአት 16-18 - አገረመረመሩ

የትምህርት 2 ምልክታ

ቅኝት

መግቢያ

ትምህርት 2: ዘፀአት 16-18

- በማራህ የአግዚአብሔር አቅርቦት
- እስራኤል አገረመረመሩ
- እኔ እግዚአብሔር ነኝ
- የእግዚአብሔር መና እና ስጋ አቅርቦት
- የእስራኤል በመሪዎች ላይ ማገራረም

መግቢያ

እንዴት ነው ነገሮችን ፈጥነን የምንረዳው! እስራኤላውያንም ምንም የተለየ ነገር አላደረጉም። ለሰው ልጅ መሰረታዊ የሆኑት ነገሮች ምግብ እና ውሃ ለምድረበዳው ጉዞአቸው ያስፈልጋቸው ነበር ነገር ግን የእነሱን ፍላጎት እንዴት ማሟላት ይቻላል። እግዚአብሔር የፈርኦንን ጦር በመደምሰስ የመጠበቅ ኃይሉን አሳይቷቸዋል። አሁን ደግሞ ለእስራኤል መጋቢ የመሆኑን ኃይል ያሳያቸዋል።

ለህይወታችሁ አስፈላጊ ነገር ሲገጥማችሁ የምታደርጉት ምንድነው? በዚህ ወቅት የምታሳዩት ነገር ምንድነው? እስራኤላውያን ልማድ ነበራቸው። እስቲ ምን እንደሆነ ተመልከቱ። ከእናንተ ሁኔታ ጋር ይመሳሰላል ይሆናል? ህፃናትም ሆነ ታላላቆች ሁላችንም ከእስራኤላውያን ጋር የሚመሳሰል ነገር አለን።

የእስራኤላውያን እንደዚህ መሆን እግዚአብሔርን ለህዝቡ ጥበቃ እንዳያደርግ ከልክሎት ይሆን? የሚያስፈልጋቸውን እያደረገ ወደ መታዘዝ ይጠራቸው ነበር። እግዚአብሔር አለመታዘዛቸውን እንዴት እንደሚቆጣጠር ተመልከቱ። እግዚአብሔር ህዝቡ እንዲገነዘበው የፈለገው ዋነኛው ነገር “እኔ እግዚአብሔር ነኝ” የሚለውን እውነት ነው። “እኔ እግዚአብሔር ነኝ” የሚለው እውነት ለእስራኤላውያን ምን ትርጉም ይኖረው ይሆን? “እኔ እግዚአብሔር ነኝ” የሚለው እውነት እስራኤላውያን በኖሩበት ዓለም ውስጥ ምን እንድምታ ይኖረው ይሆን?

ክፍል 1

መግቢያ: የተቀረው የዘፀአት፣ ሌዋውያን፣ ዘጉልቁ፣ እና የዘዳግም ስለእስራኤላውያን የምድረበዳ ልምምድ ነው የሚነግሩት። ሙሴ መሪያቸው ነበረ። በእስራኤል ታሪክ ውስጥ የእግዚአብሔር ለሚቀጥለው ትውልድ ስለእርሱ አምላክነት እና ጌትነት እንዲሁም እስራኤል የእግዚአብሔር መሆኑን የሚመሰክረውን ህዝብ እያስተማረው ነበር። እግዚአብሔር ለአባቶቻቸው የከነአንን ምድር እንደሚያወርሳቸው ተናግሯቸዋል። አሁን እግዚአብሔር ተስፋ የሰጣቸውን ምድር ለመውረስ በመንገድ ላይ ናቸው።

ነገር ግን አንዳንድ ነገሮች በመንገዳቸው ላይ ሳሉ ይከሰቱ ጀመር። አንድ ማህበረሰብ ቅርፅ መያዝ እና መስተካከል አለበት። እነዚህ ህዝቦች ስለ አምላካቸው እና አምላካቸው ከእነሱ ጋር ሊኖረው ስለሚገባው ግንኙነት ማወቅ አለባቸው። በሌሎች ህዝቦች ዘንድ ተፈርተው እንዲኖሩ እሱ አምላካቸው መሆኑን እና ይህንን አምላካቸውን እንዴት ማመን እንዳለባቸው እና ለእርሱ እንዴት መኖር እንደሚገባቸው ማወቅ ይኖርባቸዋል። እስራኤላውያንም መታዘዛቸው በረከትን አለመታዘዛቸው ደግሞ እርግማንን እንደሚያስከትልባቸው ማወቅ ይኖርባቸዋል።

አሁንም በድጋሚ በሃሳባችንን እንንገዛ። እስራኤላውያን በአንድ ወቅት በግብፅ ባሪያ እንደነበሩ አስታውሱ። ቀይባህርን ሲያቋርጡ እና የፈርኦን ኃይል ሲደመሰስ ተመልክተዋል። አሁን ሁሉም ነገር ፀጥ በሏል። ደመናውም የለም አሁን ከመሪያቸው ከሙሴ ጋር ጉዟቸውን ቀጥለዋል። ያለጥርጥር አሁን ምድረበዳው የራሱ የሆነ ተግዳሮት አለው። በዚህ ክፍል ከእነዚህ ተግዳሮቶች መካከል አንዱን እንመለከታለን።

የቤት ስራ፡ ዘፀአት 15:22-27 አንብቡት። የእነዚህ ሕዝቦች ዋናው ፍላጎት ምን ይሆን? _____

መልመጃ:

1. ካርታችሁን ተመልከቱ። የሱር ምድረበዳ በሲና ምድረበዳ ሰሜናዊ ዳርቻ ነው የሚገኘው። ማራም በእርግጥ ትክክለኛው ስፍራ ባይታወቅም በካርታው ላይ ታገኙታለችሁ። ይህ ታሪክ የተከናወነው በዚህ ማራ በሚባለው ስፍራ ነው።
2. በምድረበዳው ውስጥ ምን ያህል ጊዜ ተጓዙ? _____ እየፈለጉ ያሉት ምን ይሆን? _____ ውሃስ ያገኙት መቼ ነበር ችግሩስ ምን ነበር? _____

3. የሰዎቹ ቀጥተኛ ምላሽ ምን ነበር? _____
 ሙሴን ምን አሉት? _____

እግዚአብሔር ቀይ ባህርን በታላቅ ኃይሉ ሲከፍል ብዙም አልቆየም ነበር።

4. መሪዎቹ በከፍተኛ ጥቃት ውስጥ ናቸው። መሪዎቻቸው ወደማን ነው የጮኹት? _____
 ሀ. እግዚአብሔር ለሙሴ ምን አሳየው? _____

ለ. ሙሴ በዛ ምን አደረገበት? _____

ሐ. ምን ሆነ ? _____

5. በቁጥር 26 እግዚአብሔር ትእዛዝ አወጣ ለህዝቡም መታዘዝ አለመታዘዙ እንዲፈተንበት ሆነ። ይህ ህግ ሁለት ክፍሎች አሉት። የጀመሪያው ክፍል “እንዲህ.....ብታደርጉ” የሚል ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ “እኔ.....አደርጋለሁ” የሚል ነው።

እንዲህ.....ብታደርጉ	እኔ.....አደርጋለሁ

6. እርሱ ማን እንደሆነ ነው የሚያስታውሳቸው?

7. ምን እንዳደረገ ነው የነገራቸው _____

ትምህርት፡

1. በቁጥር 27 ላይ የት ደረሱ? _____ ኤሊም የምትባለውን ስፍራ በካርታችሁ ላይ ጠቁሙ። ከማራህ በስተደቡብ ታገኛታላችሁ።

2. ኤሊምን ግለፃት፡ _____ ለምን ያህል ጊዜ እንደተጓዙ ባናውቅም ነገር ግን የምድረበዳውን ግለት የምድረበዳውን ሁኔታ ማሰብ እንችላለን። በዚህ ሁኔታ ውስጥ ይህን የበረሀ ለምለም ስፍራ ምን ማለት እንደሆነ ማሰብትችላላችሁ። እግዚአብሔርም አንዲህ ያለ ይመስላል “ውሃ እንደሚያስፈልጋችሁ አውቃለሁ ስለዚህም ይኸው አዘጋጅቼላችኋለሁ። አስራ ሁለት

ምንጮች ወዳሉበት ወደ ኤሊም አመጣቸው። በእርግጥ ንፁህ ውሃ እንደሚያስፈልጋቸው እና በዘንባባዎቹ ጥላም እረፍት እንዲያገኙ ፈልጓል። አስታውሱ። ኤሊም የምትገኘው ጥሩ ውሃ የሚገኝበት ስፍራ ነው። ኤሊም የሚለው ቃል ትርጉም ትልቅ ዛፍ ማለት ነው።

ክፍል 2

መግቢያ: እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ሁሉ ከጥማታቸው አርክቷቸዋል። ይህን በምድረበዳ የሚገኝ ለምለም የምንጭ ስፍራ ትተው ጉዞአቸውን ወደሲና ምድረበዳ ደቡብ ቀጠሉ። አሁንም በመንገድ ላይ ብዙ ቀናትን አሳለፉ። በእነዚህ ሁሉ ጊዜያት ከግብፅ ይዘውት የመጡት ምግብ ያልቃል ወይም ይበላሻል። ህዝቡ ተርቧለሁ አሁን ቀጣዩ ጥያቄያቸው ደግሞ ምግብ ነው።

የቤት ስራ: ዘፀአት 16:1-5 አንብቡ።

መልመጃ:

1. ይህንን ክፍል ካነበባችሁ በኋላ ስለ እስራኤላውያን ያወቃችሁት የመጀመሪያው ነገር ምንድነው? _____
 _____
 _____
2. ስሞታቸው ምን ነበር? _____ እስቲ ለአፍታ በግብፅ ሆነው ምን እንዳሉ አስቡ። ዘፀአት 3:7 ፣ ዘፀአት 6:5 ተመልከቱ። በምን አይነት ፍጥነት እረሱት።
3. በማን ላይ ነው ያገረመረሙት? _____
4. እግዚአብሔር ለሙሴ የነገረው ምን ነበር ቁጥር 4? _____
5. ትእዛዞቹ ምን ነበሩ ቁጥር 4 እና 5
 ሀ. እስራኤላውያን _____
 ለ. በስድስተኛው ቀን _____
 _____
6. በቁጥር 4 መጨረሻ ላይ አስደሳች ንግግር ተናግሯል። በዚህን ወቅት ፈተናው ምን ነበር? _____
 _____

ይህ የመታዘዝ ፈተና ነበር። እግዚአብሔር ለእሱ ያላቸውን ፍቅር ሊገልጡ የሚችሉበትን እድል አመቻችቶላቸው ነበር እሱን እንደ አምላክ እና ጌታ የሚገልጡበትን እድል ፈጥሮላቸው ነበር።

ትምህርት: ፍቅር እና ሰላም ያለበት ቤተሰብ ውስጥ ለህፃኑ እድገት የሚያስፈልጉ መሰረታዊ ነገሮች ይሟላሉ። ልጁም ካደገ በኋላ መታዘዝን ያስትምሩታል። ልጁም በቀላሉ የቤተሰቦችን ትእዛዝ ያክብራል። የልጁ መታዘዝም ከቤተሰቡ ጋር ያለውን ግንኙነት ጤናማ ያደርገዋል። ልጁም ቤተሰቦቹን ያምናቸዋል ይታዘዛቸዋል። መታዘዝ ልጁ በፍቅር ለተመሰረተው የቤተሰቦቹ ግንኙነት የሚሰጠው ምላሽ ነው።

ትግበራ: እስቲ ለቤተሰባችሁ ፣ ለልጆች ወይም ለጓደኞቻችሁ መታዘዛችሁን በፍቅር የገለፃችሁበትን ወቅት አስታውሱ ።

1. ፈተናውን የሰጣችሁ ማነው? _____
2. ምላሹ ምን ነበር? _____
3. ያመጣው ውጤት ምን ነበር? _____

የቤት ስራ: ዘፀአት 16:6-8።

ትምህርት:

1. በቁጥር 4 እና 5 ላይ ያለው ትእዛዝ ቀላል ይመስላል። ነገር ግን ልንመለከተው የሚገባን ትልቅ ጉዳይ አለ። በቁጥር 6-8 ባለው ክፍል ላይ የተገለጸው ምንድነው? _____
2. ልጅ ካገረመረመ እና ስምታ ካበዛ ችግሩ ምንድነው? ፤ ምናልባት ልጅየው የሚፈልገውን አላወቀም ማለት ነው? ወይም ደግሞ የሚፀፀትበት ነገር አለ ማለት ነው። ".....ካልሆነ በቀር" የእነሱ ፍላጎት ካልተሟላ በቀር ቁጥር 3። ዋናው ሃሳብ ምንድነው? በቁጥር 4 ላይ እግዚአብሔር እስራኤላውያን እንዲያደርጉለት የፈለገው ነገር ምንድነው? _____
3. ሁላችንም ለባለስልጣን የማንገዛበት ጊዜ አለ። ሁላችንም የበላይ መሆን እንፈልጋለን። እግዚአብሔር እሱ አምላክ እንደሆነ እና ሙሴን ደግሞ መሪ አድርጎ እንደሰጣቸው ደጋግሞ ይነግራቸዋል። በቁጥር 2 እና 3 መሰረት አሮን እና ሙሴ ለእስራኤላውያን ጥቃት የመጀመሪያዎቹ ሰለባዎች ናቸው ነገር ግን ሙሴ በቁጥር 7 ላይ የገለጸላቸው ነገር ምንድነው? _____

4. በሙሴ እና አርን ላይ አገረመረመሩባቸው። እነዚህ ሰዎች ለዚህ ሁሉ ሰው የሚሆን ምግብ ማቅረብ እና የዚህን ህዝብ ፍላጎት ማርካት ይችላሉ? _____ እኛ ምንድነን?”

5. በቁጥር 8 ላይ ሙሴ ምን አላቸው? _____

ክፍል 3

የቤት ስራ፡ ዘፀአት 16:9-18 ያለውን ክፍል አንብቡ።

መልመጃ፡

1. ቁጥር 9-10 ሙሴ የእስራኤልን ህዝብ በሙሉ ወደ እግዚአብሔር ይዞ ቀረበ። እግዚአብሔር በምድረበዳው ወደ ህዝቡ የቀረበው እንዴት ነበር? _____
2. ቁጥር 11-12 ለህዝቡ ማጉረምረም የእግዚአብሔር ምላሽ ምን ነበር? _____
3. ቁጥር 12 የሚበሉት ስጋ ስላገኙ እና ሆዳቸው በዳቦ ስለጠገቡ ስለእግዚአብሔር ያወቁት ነገር ምንድነው? _____

ገለጻ፡ እዚህ ጋ እግዚአብሔር እንደገና ኃይሉን ለማሳየት እና ጌታ መሆኑን ለማሳወቅ ያደረገው ነገር እንግዳ የሆነ ነገር አለው? እስቲ ተመልሰን እንመልከት። እግዚአብሔር እኔም .....አደርጋለሁ አነሱም እኔ ጌታ እግዚአብሔር እንደሆንኩ ያውቃሉ” እያለ የተረናገረበትን ስፍራዎች አስታውሱ።

ጥቅሶች	ሁኔታዎች
ዘፀአት 6:2, 6-8	
ዘፀአት 14:4,18	
ዘፀአት 15:26	

እግዚአብሔር በተደጋጋሚ “ እናንተም.....ታውቃላችሁ” እያለ ይናገራል። እሱ እግዚአብሔር መሆኑን እንዲያውቁ ብቻ ሳይሆን የፈለገው ግብዓውያን እንዲሁም መላው የምድር ህዝብ ነው። እሱም ከሚያገረመርመሩበት እና ሁልጊዜ በእሱ እና በባሪያው ሙሴ ላይ ስምታ

የሚያቀርቡትን እስራኤላውያንን ከህዝቦች ሁሉ ለይቶ መረጠ። ታላቁን ኃይሉንም በእነሱ ፊት ለማሳየት መረጠ። ምን አይነት ትእግስተኛ እና ለቁጣ የዘገየ አምላክ ነው ያለፈውን የባርነት ህይወታቸውን እየተመኙ በሚያገረመርሙ ህዝቦች መካከል ታላቁን ኃይሉን ለማሳየት የፈለገው። ለአብርሃም እና ለዘሩ ተስፋ የገባውን ቃል ለመፈፀም በፈለገው አምላካቸው ላይ ያገረመርማሉ። ዘፍጥረት 17:1-8።

እንደገና ዘፀአት 16:12 እንደዚህ ይላል “ከዚያም እኔ ጌታ አምላካችሁ አንደሆንኩ ታውቃላችሁ”

መልመጃ

1. በሚቀጥሉት ቁጥሮች ውስጥ እግዚአብሔር ለህዝቡ ሁሉ የሚያስፈልገውን ምግብ እንዳዘጋጀ አንመለከታለን። እስቲ ይህንን ሁኔታ በራሳችሁ ቃል ግለፁት። ቁጥር 13-18

---

2. ምንም አይነት ስጋ የመብላት እድል በሌለበት በዛ ምድረበዳ ውስጥ እንዳለችሁ አስቡ እና ምሽት ላይ ድርጭቶች መጥተው ሰፈሩን ሲሞሉት ምን አይነት ስሜት ይሰማችሁ ነበር? ማመን? ወይስ አለማመን? “እኔ ጌታ እግዚአብሔር አምላካችሁ ነኝ የሚለውን ታስቡ ይሆን?”

---

3. ምንም አይነት ስጋ የመብላት እድል በሌለበት በዛ ምድረበዳ ውስጥ እንዳለችሁ አስቡ እና ምሽት ስጋ ከመብላታችሁ በፊት ያለውን ሁኔታ አስቡ ። ያ ከመሆኑ በፊት በሚቀጥለው ቀን ማለዳ ተነስታችሁ ነጭ ሆኖ በምድረበዳው ላይ የተንጣለለውን መና ስትመለከቱ የሚሰማችሁ ማመን ነው ወይንስ አለማመን?

---

4. በቁጥር 15 ላይ ለተገለፀው ነጭ ነገር የእስራኤላውያን ምላሽ ምን ነበር?

---

5. በቁጥር 16 ላይ ያለው የእግዚአብሔር ትእዛዝ ምን ነበር? _____ ሁሉም የሚበቃቸውን ያክል አግኝተው ነበር።

ክፍል 4

የቤት ስራ፡ ዘፀአት 16:19-30 ያለውን ክፍል አንብቡ።

መግቢያ፡ መሴ ለህዝቡ ትእዛዝ ሰጠ። “ማንም ለነገ እንዳያስቀር” ህዝቡንም እንዲታዘዝ ሰበሰቡ። ህዝቡ የራሱ ምርጫ ነበረው። ይህንን የአለመታዘዝ ሁኔታ በቀጥታ ከዘፍጥረት 3 በኋላ ገነት ካለው ሁኔታ ጋር ማገናኘት እንችላለን። እግዚአብሔር ለእነሱም ትእዛዝ ሰጥቶ

ነበር።የእውቀትን ዛፋ ሳይበሉ በህይወት መኖር ወይም ደግሞ እውቀት የምታስገኘውን ዛፍ በልቶ መሞት ምርጫቸው ነበር።ሰይጣን ግን እግዚአብሔር የተናገረውን ነገር በማጣጣል ተፈታተናቸው ።እዚህም ጋ ተመሳሳይ ፈተና ነው ለእስራኤላውያን የቀረበላቸው።አንዳንዶች ለጠዋት ምንም ሳያስቀሩ ተመግበው እግዚአብሔርን ታዘዙ።ከቁጥር 20 ጀምሮ “ነገር ግን .....እንዳንዶች አልታዘዙም” ።ሙሴ ለተናገረው ነገር ምንም ትኩረት አልሰጡም።ጥቂት ለነገ ጠዋት ሸሽገው አስቀመጡ።

ገለፃ: ምናልባት ልንፈርድባቸው እና ልንነቅፋቸው አንችላለን።ነገ አዲስ ማለፊያ እንዳለ አንዴት እርግጠኛ መሆን ቻሉ? እናንተ እዛ ሁኔታ ውስጥ ብትሆኑ የሙሴን ትእዛዝ የምታከብሩ ይመስላችኋል ወይንስ ለሚቀጥለው ቀን የምትሰበስቡ? እስቲ ከዚህ አንጻር እራሳችሁን ግለፁ:

መልመጃ:

1. በመጀመሪያው ጊዜ ለአንዳንዶቹ እስራኤላውያን ነገሮች አልተመጧቸውም ነበር።ተሰብስቦ ያደረገው መና ምን ሆኖ አደረገ ? _____
2. ላለመታዘዛቸው ሙሴ የወሰደው እርምጃ ምን ነበር? _____
3. እንደሚታወቀው እስራኤላውያን በማለፊያ ሳይቀልጥ ተነስተው ለአንድ ቀን የሚበቃቸውን በመልቀም ይታዘዙ ጀመር ።ነገር ግን ስድስተኛው ቀን ላይ ምን ያህል አንዲለቅሙ ታዘዙ? _____
4. በቁጥር 23 መሰረት የዚህኛው ቀን ትእዛዝ ልዩ የሆነበት ምክንያት ምን ነበር? _____ ዘመናዊ ቃል ለመጠቀም እንዲህ ብለን መናገር አንችላለን።” ከሰንበት ቀን ውጪ ለእየአለቱ የሚበቃንን እየሸመትን እናበስላለን።ለዚህ ምክንያቱ ምን ነበር? _____
5. ሰንበት ከሚለው ቃል ቀጥሎ ማጣቀሻው ላይ በቁጥር 23 መሰረት እናንተን የሚመለከት ነገር ተፅፏል ዘፍጥረት 2:3 ላይ ምናልባት ተጠቅሶ ይሆናል።እስቲ ዘፍጥረት 2:3 ተመልሳችሁ ስለመጀመሪያው የሰንበት እረፍት አንብቡ።የመጀመሪያውን የሰንበት እረፍት የወሰደው ማነው? _____
6. በዘፀአት 16:22 ላይ ያለው ትእዛዝ ሁሉም ሰው ዘወትር ከሚለቅመው እጥፍ እንዲለቅም ያዛል።ቁጥር 27 ችግር ያሳያል።አንዳንድ ሰዎች ምን አደረጉ?? _____

---

7. ሙሴ በቁጥር 20 ላይ በህዝቡ ላይ ተቆጣ። በቁጥር 28 ላይ ደግሞ እግዚአብሔር በህዝቡ ላይ ተቆጣ። የሰንበት እረፍት ምን ማለት እንደሆነ ለህዝቡ ነገራቸው። በቁጥር 29 ላይ ምን ነበር ያላቸው? _____

ትግበራ፡ እግዚአብሔር ሰማይ እና ምድርን ከፈጠረ በኋላ አርፏል። ስለዚህም ለህዝቡም እረፍትን ሊሰጠው ፈለገ። እሱ ይህንን ትእዛዝ ካልሰጣቸው ህዝቡ የሚያርፍበት ልዩ የሆነ ቀን እንደሌለው ያውቃል። የሰንበት ቀን ቅዱስ ፣ እግዚአብሔር ለህዝቡ ጤና እና ደህንነት የሚሰጥበት የእረፍት ቀን ነው። የእግዚአብሔር እቅድ እና የእኛ ምርጫ በሚለው የጥናት ክፍላችን ውስጥ ስለሰንበት እረፍት መግቢያ ተሰጥቷል። አሁን እግዚአብሔር ህዝቡ ለተቀረው ዓለም እንዲያስታውቀው ፈልጓል እስራኤላውያን እግዚአብሔርን ለህዝቡ ከሚያስተዋውቁበት አንዱ መንገድ የሰንበት እረፍት ነው። ይህ የሰንበት እረፍት እስራኤላውያንን ከሌላው ህዝብ የተለዩ ያደርጋቸዋል። የእስራኤል አምላክ ለህዝቡ ያስባል። ለእረፍት ምን እንደሚያስፈልጋቸው ያውቃል። ይህ የሰንበት እረፍት እግዚአብሔርን እና እግዚአብሔር ለህዝቡ ያለውን አቅርቦት ሌሎች ህዝቦች እንዲያውቁ ያደርጋቸዋል። እረፍት እርሱ የፈጠራቸው ህዝቦቹ እርሱን እንዲያስቡት እና እንዲያመልኩት ያደርጋቸዋል። እኛም ይህንን ስናደርግ የሰንበቱ እረፍት ተቋዳሾች እንሆናለን።

እንዲህ የሚል ጥያቄ ልንጠይቅ ይገባል፡ የሰንበት ቀንህን የምታሳልፈው እንዴት ነው? በዚህ 24 ሰአት ውስጥ እንዴት ነው ሰውነታችሁን እና ነፍሳችሁን የምታድሱት? _____

የሰንበትን እረፍት የሚያውቅ ህይወት እረፍት ለሌለው ዓለም እረፍትን ያስተምራል።

ክፍል 5

የቤት ስራ፡ ዘፀአት 16:31-36 አንብቡ።

መልመጃ፡ እስራኤላውያን በምድር ላይ ነጩን ነገር ተዘርግቶ ሲመለከቱ “ይህ ምንድነው?” አሉ። ምን እንደሆነ አላወቁም ነበር። ከዚህ ቀደም እንደዚህ አይነት ነገር አይተው አያውቁም ነበር።

1. በቁጥር 31 ላይ እስራኤላውያን ይህንን ነገር ምን ብለው ስም አወጡለት? _____
2. ዝርዝሩን ጻፉ? _____
3. በቁጥር 32 ላይ እግዚአብሔር ምን አዘዛቸው? _____

ቀጣዩ ትውልድ የሚመጣው ትውልድ እግዚአብሔር ህዝቡን በተአምራት እንደመገበ እንዲያውቁ ፈልጓል። መና አንድ ምሽት ካለፈው እንደሚባላሽ የታወቀ ሲሆን እግዚአብሔር ግን መናውን በሽክላ እቃ ውስጥ ለሚመጣው ትውልድ እንዲሻገር እና እንዲመለከቱት በሽክላ ውስጥ አስቀምጡት አላቸው።

4. በቁጥር 34 ላይ አሮን መናውን የት አስቀመጠው? _____ እግዚአብሔር መናው ከታቦቱ ጋር ለመጨወ ትውልድ እንዲተላለፍ እንዲቀመጥ አዘዘ።
5. እግዚአብሔር መናውን ለምን ያህል ጊዜ አወረደ? _____

ስለእግዚአብሔር ምን ተማርን፡ ሰው በህይወት እንዲኖር ዋና እና አስፈላጊ የሆኑ ነገሮች ምግብ እና ውሃ ናቸው። እነዚህ ነገሮች እንደሚያስፈልጓቸው ከግብፅ ከወጡ ብዙም ሳይርቁ ነበር የተረዱት። እግዚአብሔር ውጊያቸውን ተዋግቶላቸዋል ቀይባህርን ከፍሎ አሻግሯቸዋል። በእግዚአብሔር ተስፋ ቃል ወደተሰጠቻቸው ምድር እየተጓዙ ናቸው። ህልውናው አብሯቸው እንዳለ ቀን ቀን በደመና ሌሊት ሌሊት ደግሞ በእሳት አምድ ተገልጾላቸዋል። ነገር ግን በኃይል መገኘቱ ብቻ ለህዝቡ በቂ አልሆነላቸውም። ግብፃውያን ተከትለው ሲያስጨንቁቸው ሙሴን በበረሀ ከመሞት ይልቅ ግብፃውያንን ማገልገል ይሻል እንደነበር ነግረውታል። ወደ ማራሄደውም መራራውን ውሃ ሲጠጡ ሙሴን “ የምንጠጣው ስጠን” ብለውታል ምግባቸውንም ሲጨርሱ አሁንም ሙሴ ላይ አጉረምርመዋል።

እውነቱን ለመናገር ያጉረመረሙት እና የተናገሩት ሙሴን ሳይሆን እግዚአብሔር ላይ እንደሆነ ነው ሙሴ የተናገራቸው። በዚህ ሁሉ አለመርካታቸው እግዚአብሔር ምን አይነት ምላሽ

ነው የሰጠቸው።በባህሩ ስለ እነርሱ ተዋጋ፣በማራ ውሃውን አጣፈጠላቸው፣በሲና ምድረበዳ ደግሞ የሚበሉትን ስጋ እና መና ሰጣቸው።ይህንን ለአርባ አመታት አድርጎላቸዋል።

ትግበራ፡

1. በምድረበዳው እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን ያሳያቸውን ባህሪይ በምን አይነት ቃል ወይም ቃሎች መግለፅ ይቻላል? _____
2. ይህ አምላክ እናንተም የምታውቁት አምላክ ነው? በምን አይነት ሁኔታ ነው እራሱን ለእናንተ የገለጠው?እናንተስ እንዴት ነው ያወቃችሁት? _____
3. ልክ ለእስራኤላውያን እንዳዘጋጀ ለእናንተስ እንዲሁ እንደሚያዘጋጅላችሁ እርሱ የእናንተም አምላክ እንደሆነ ታውቃላችሁ? _____

ፀሎት፡ እግዚአብሔር ሆይ ከእኔ ጭንቀት እና ፍርሀት በተቃራኒ ስላላየኸኝ ትእግስት እና ፅናት አመሰግንሀለሁ።አንተ ጌታ አምላኬ ነህ።በእስራኤላውያን ህይወት ውስጥ ህልውናህ እንደነበር ዛሬም በእኔ ህይወት ውስጥ ህልውናህ አለ።ልክ የእስራኤላውያንን ማጉረምረም እና ስሞታ እንደሰማህ የእኔንም ሰምተህል።እግዚአብሔር ሆይ ባንተ ላይ እምነት ስላጣሁ ይቅር በለኝ።እግዚአብሔር ሆይ አንተ ግን እለት እለት የሚያስፈልገኝን እህል እና ውሃ መስጠትህን ቀጥለህል።እባክህ አንተ ሁልጊዜ ልትባርከኝ በረከትህን በእኔ ላይ ልታፈስ እንደምትፈግ መመልከት እችል ዘንድ አይኖቼን ክፈትልኝ። _____

_____

_____

ትምህርት ሶስት ድምፅን ታዘዙ

ዘፀአት 19-20 - ተርበደበዱ

የትምህርት 3 ምልክታ

ቅኝት

መግቢያ

ትምህርት 3: ዘፀአት 19-20

- ትኩረት በዝግጅት ላይ
- የትእዛዛቶች መግቢያ
- አስርቱ ትእዛዛት

መግቢያ

እስራኤላውያን እንዴት ነበር የኖሩት?ይህ የትምህርት ክፍል እግዚአብሔር ገንዘብ ለሆነው ህዝብ ያወጣውን ትእዛዝ የያዘ ነው። በባርነት ከሚገዟቸው አስገባሪዎቻቸው ነፃ ወጥተዋል።አሁን እንደ አንድ እራሱን እንደቻለ ማህበረሰብ አንዳቸው ከአንዳቸው ጋር እንዴት መኖር እንዳለባቸው አውቀዋል።ታዲያ እግዚአብሔር ይህንን ህዝብ እንዴት ነው ለዓለም እንዲያስተዋውቁት የሚጠብቀው?እግዚአብሔር መልካሙ ሁሉ ለህዝቡ እንዲሆን ይፈልጋል።

ይህንን ትምህርት ስታጠኑ እያንዳንዱ በህይወቱ እግዚአብሔርን እንዴት ማንፀባረቅ እንዳለበት ተመልከቱ። ከትእዛዛቶቹ አብዛኞቹ በአሉታዊ መልክ ነው የተፃፉት ማለትም ምን ማድረግ እንደሌለባቸው።በዚህ ጥናት ውስጥ የመረጥነውን የማድረግ ነፃነት እንደተሰጠን መልክት እንችላለን።

እንደ እግዚአብሔር ህዝብ እንደ ማህበረሰብ ይህ የእግዚአብሔር ህዝብ ማደጉን ቀጥሏል።ለሁሉም የሚበሉትን እና የሚጠጡትን ያዘጋጅላቸዋል።ፈትኗቸዋል ፣ክክፉ ጠብቋቸዋል።እነርሱም በምላሹ እርሱን እንደማህበረሰብ ማስከበር ይጠበቅባቸዋል።ይህ ማህበረሰብ እግዚአብሔርን እንዴት ነው ማንፀባረቅ የሚገባው? ትእዛዛት ስለተሰጣቸው አሁን አለመግባባት አይፈጠርም።ወላጆች ይህንን አይነት ነገር ከልጆቻቸው ጋር ያደርጋሉ።የቤተሰብን ህይወት ለመማር ሁልጊዜ በልጆች እና በወላጆች መካከል የአድርግ እና አታድርግ ትእዛዛት ይኖራሉ።እነዚህ ህጎች የልጁን መብት ለመንፈግ ተብለው የሚዘጋጁ ሳይሆን የልጁ ባህሪይ በስርአት እንዲመራ ለማድረግ ታስበው የሚደረጉ ናቸው።የእግዚአብሔርን ፍቅር ሲረዱ እግዚአብሔር ምን ያክል ፍቅር እና ለህዝቡ የሚጠነቀቅ አምላክ እንደሆነ ያውቃሉ።

ክፍል 1

መግቢያ፡-ዘፀአት 17 እና 18 የያዘውን የጥናት ክፍል ሙሉ በሙሉ በዚህ ትምህርት መሸፈን ስለማንችል እስቲ ከዚህ ጋር ተያያዥኝነት ያላቸውን ክፍሎች በግላችሁ ለማጥናት ሞክሩ።ዘፀአት 17፡1-7 ሌላ ክስተት ተከሰተ። እስራኤላውያን እንደገና የውሃ እጥረት አጋጠማቸው እንደገና በሙሴ ላይ አጉረመረሙ።ሙሴንም ለምን እንድንሞት ወደዚህ ምድረበዳ አመጣኸን ብለው ጠየቁት።ይህን አይነት ጥያቄ ትምህርት ሁለትን ከመጀመራችን በፊት ተጠይቆ እንመለከታለን።አሁንም እንደገና በድጋሚ እግዚአብሔር ውሃን አዘጋጀላቸው።

በዘፀአት 17፡8-16 የመጀመሪያውን ውጊያቸውን እንመለከታለን።ማን ነበር ያጠቃቸው? ይህንን ታሪክ በራሳችሁ በማጥናት እግዚአብሔር እንዴት ለህዝቡ ለእስራኤል ድልን እንደሰጣቸው ተመልከቱ።ይህ ታሪክ በኃይል ስለተሞላ ፀሎት ያስተምረናል ስለዚህም እናንተንም የፀሎት ህይወታችሁ እንዲያድግ ያበረታታችኋል።

በዘፍጥረት 18 ላይ የሙሴ አማት ዮቶር ሙሴ እና እስራኤላውያን በምድረበዳ ሆነው እያሉ ሊጎበኛቸው እንደመጣ ይናገራል።ከእሱ ጋር ማንን ይዞ መጣ? ዮቶር ምንን ታዘበ የልጁን ባልስ ምን ምክር ሰጠው? ከጉብኝቱ በኋላ ዮቶር ወደመጣበት ሃገር ተመለሰ።

መልመጃ፡ በዘፀአት 19 ፡1 መሰረት እስራኤላውያን ግብፅን ለቀው ከወጡ ሶስት ወር ገደማ ሆኗቸዋል።በሲና ምድረበዳ ዳርቻ ወደ ደቡብ እልፍ ብለው በእግዚአብሔር ተራራ ወይንም በሲና ተራራ አቅራቢያ ሰፍረዋል።እግዚአብሔርም ሙሴን ጠርቶት ቃልኪዳኑን እንደገና አፅንቶለታል።

1. በቁጥር 5 ላይ ምን አለ? “አሁንም እናንተ _____ እናንተም? _____”
2. ሙሴ እግዚአብሔር የተናገረውን ነገር በሙሉ ለህዝቡ ሲነግራቸው የህዝቡ ምላሽ ምን ነበር ቁጥር 8? _____
3. በቁጥር 9 ላይ እግዚአብሔር ወደ ሙሴ እንዴት እንደሚመጣ ነገረው።እንዴት ነበር እመጣለሁ ያለው? _____

4. ከዚያም በቁጥር 10-15 ባለው ክፍል ላይ ለህዝቡ መመሪያን ሰጠ። እራሳቸውን ለእግዚአብሔር አሳልፈው መስጠት እንዳለባቸው ነገራቸው። እስቲ አንዳንዶቹ መመሪያዎች ለጌታ መምጣት እንዴት መዘጋጀት እዳለባቸው ይናገራሉ?

ሀ. _____

ለ. _____

ሐ. _____

5. እስቲ የሶስተኛውን ቀን ማለዳ ሁኔታ በራሳችሁ ቃል ግለፁ ቁጥር 16 -19

_____
_____
_____

ትግበራ፡ በእነዚህ ቁጥሮች ውስጥ ከተዘረዘሩት ነገሮች ውስጥ እስካሁን ከአእምሯችሁ ያልጠፋው ነገር ምንድነው ለምን? _____

እስቲ አስቡ የእስራኤል ቅዱስ የሆነው አምላክ እግዚአብሔር አሁን ሊገለጥ ነው ። ነገር ግን አሁንም እግዚአብሔር በተራራው ላይ የሚገለጠው በእሳት እና ጭስ ሊሆን ይችል ይሆን ቁጥር 16 ላይ እንደሚናገረው ህዝቡ በፍርሃት ራዱ። ይህንን የህዝቡን ሁኔታ እንዴት ትገልፁታላችሁ? _____

_____
_____

የእግዚአብሔር ቅድስና እናንተን ያስፈራ ይሆን የእርሱ ቅድስና በመደነቅ፣ በአክብሮት፣ እና በፍርሃት በፊታችሁ መሬት ላይ እንድትደፉ ያደርጋችሁ ይሆን። እናንተ ከዚህ ህዝብ ጋር በተራራው አብራችሁ ብትሆኑ ኖሮ ሁሉን ለሚችለው፣ ያህዌ፣ በተራራው ጫፍ ላይ ለወረደው አምላክ ምን አይነት ምላሽ ትሰጡ ነበር? _____

_____

ፀሎት፡ እግዚአብሔር ሆይ ቅድስናህን አይቼ በመደነቅ ቆምኩ። አንተ ሰማይን እና ምድርን ፈጥረሃል። አንተ ከዘላለም በፊት ነበርክ። አንተ ውሃውን ከፍለህ የጠላትን ሰራዊት አሰጠምክ። አንተ እለት እለት አንጀራን፣ ውሃን፣ ስጋን እያዘጋጀህ ህዝብህን መገብካቸው። እናም በህዝብህ መካከል ለመሆን ወሰንክ። ስለቅድስናህ አመሰግንህለሁ። ተመስገን። _____

ክፍል 2

መግቢያ፡ ዘፀአት 20 ስለ የሚዘግበው ስለ አስሩ ትእዛዛት ነው። እግዚአብሔር ለሙሴ በሲና ተራራ ላይ የተናገረውን ቃል በሙሉ ተናገረ። ትእዛዛቱን ሙሴ ከእግዚአብሔር ሲቀበላቸው እንደአሁኑ አንደኛ ሁለተኛ የሚል የቁጥር ቅደም ተከተል አልተሰጣቸውም ነበር። አሁን ግን ሁሉም አብያተ ክርስቲያናት ይህንን ቅደም ተከተል ተለተለው ነው የሚጠቀሙበት። በትምህርት 3 ክፍል 2 እና ሶስት ትኩረት የምንሰጠው በቁጥር 1-11 ባለው ክፍል ውስጥ ለሚገኘው ለመጀመሪያው ትእዛዝ ነው። ቀሪዎች ደግሞ የሚዳስሱት በክፍል 4 እና 5 ውስጥ ነው።

ትምህርት፡ አሁን እግዚአብሔር ለህዝቡ የሰጣቸውን አስርቱን ትእዛዛት ማጥናት እንጀምራለን። ነገር ግን ትምህርቱን ከመቀጠላችን በፊት ልንረዳቸው የሚገቡ ነገሮች ይኖራሉ። የህጉን አላማ መረዳት ይኖርብናል። እግዚአብሔር ይህንን ህግ ለምንድነው የሰጠው የእግዚአብሔር ህጎች ሶስት ዋና ዋና አላማዎች አሏቸው። የመጀመሪያው ህዝቡን ማንኛውንም ክፉ ነገር እንዳይፈፀም ይጠብቀዋል። ለምሳሌ ሰውን መግደል። ልክ የትራፊክ ምልክቶች መኪኖችን እርስበእርሳቸው እንዳይጋጩ እና አደጋ እንዳያደርሱ እንደሚከላከሉት እንደዚሁ ህግም የእግዚአብሔር ህዝብም እርስ በእርሱ በሰረአት እንዲኖር እና የተለያዩ ወንጀሎች እርስ በእርሳቸው እዳይፈፀሙ ያደርጋቸዋል።

ሌላው የህግ ጠቀሜታ የእግዚአብሔር ህዝቦች ኃጢአተኞች እንደሆኑ ወይም ኃጢአተኛ መሆናቸውን እንዲረዱ ያደርጋቸዋል። ህይወታቸው እግዚአብሔርን ማሳየት ይኖርበታል ምክንያቱም ልክ በዘፍጥረት 1:27 ላይ እንደፈጠራቸው እንደዛው የእርሱን ክብር እንዲያንፀባርቁ ይፈልጋል። ነገር ግን ኃጢአት በህይወታቸው እንዲገባ በመፍቀዳቸው ምክንያት በሰው ልጆች ውስጥ የነበረው የእግዚአብሔር መልክ ተበላሽ። ስለዚህ ህጉ የተበላሸውን የእግዚአብሔርን መልክ የሚያሳይ መስታወት ነው። ኃጢአት ከዚህ በኋላ ሰዎች የእግዚአብሔርን መልክ ማንፀባረቅ እንዳይችሉ አደረጋቸው። ስለዚህ የህጉ ስራ ሰውን የእግዚአብሔርን ክብር ማንፀባረቅ የማያስችል ኃጢአተኛ ፍጥረት መሆኑን ማሳየት ነው ማለት ነው።

በመጨረሻም የህግ ሌላው ጥቅሙ ህይወታችንን በትክክለኛው መንገድ እንድንመራበት የሚያስችለን መመሪያ በመሆን ያገለግላል። ስለዚህ ህግ ከእግዚአብሔር እንደዚሁም ከሰዎች ጋር አግባብነት ባለው መልኩ ተስማምተን መኖር የምንችልበት መመሪያ ነው ማለት ነው።

እነዚህ የህግ ኃላፊዎች በመመልከት ጥናታችንን እንቀጥላለን ማለት ነው። እዚህ ህጎች ስናይ እኛም ብንሆን እንፈተናለን ምክንያቱም ከህጉ አንጻር ኃጢአት በህይወታችን ካደረገብን ነገር የተነሳ ስለእራሳችን ልንክድ እና ልናምን የሚገባን ማንነት ስለሚኖር ማለት ነው። እናንተም የእግዚአብሔር መንፈስ በህይወታችሁ ለሚሰጣችሁ መረዳት ለመታዘዝ እና ለመዋጀት የተዘጋጃችሁ እና ፈቃደኞች መሆን ይኖርባችኋል ማለት ነው። ህግን ስንመለከት የሚሰማንን የተስፋ መቁረጥ ህይወት እግዚአብሔር አስወግዶልናል። ህጉን በራሳችን አቅም መታዘዝ አለመቻላችን በእግዚአብሔር ፀጋ ካልሆነ በቀር በራሳችን ኃይል ለእግዚአብሔር መቀደስ እንደማንችል ያስገነዝበናል። ፍቅር የተሞላበት የእግዚአብሔር ስራ እኛን በማዳን በዚህም ህይወት እንዲሁም በሚመጣ ህይወት ተስፋ እንዲኖረን አድርጎናል። የተገለጠው የእግዚአብሔር ልጅ ግን ህግን ሙሉ በሙሉ በመፈፀም እና ያለነቀፋ በመሆን ስለእኛ ህግን በመፈፀም ከዚህ በኋላ ህግ በእኛ ላይ የመፍረድ አቅም እንዳይኖረው አድርጎታል። ሮሜ 4:25 እንዲህ ብሎ ይህን ሁኔታ ያስታውሰናል። "_____ አልፎ የተሰጠውን እኛን ስለማፅደቅም የተነሳውን ጌታችንን ኢየሱስን ከሙታን ባስነሳው ለምናምን _____ ዘንድ አለው" ነገር ግን ከልጁ እየሱስ ክርስቶስ የተነሳ ካለነውር እና ካለነቀፋ ሆነን የእግዚአብሔርን መልክ ማንፀባረቅ እንችል ዘንድ አድረጎናል። ሁሉም የሆነው በልጁ በእየሱስ ክርስቶስ ነው።

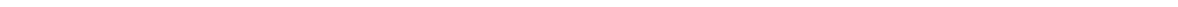
መልመጃ: ዘፀአት 20 አንብቡ።

1. በቁጥር 2 ላይ እነዚህን ትእዛዛት የሰጠን እሱ እንደሆነ ይነግረናል።

ሀ. እርሱ ማን እንደሆነ ነገረን?

ለ. ምን እንዳደረገ ይነግረናል?

2. ይህ አምላክ እራሱ ነው ባህርን ያሻገራቸው ጠላቶቻቸውም እንዲያውቁት የፈለገው ዘፀአት 14:18 ። ምናልባት እግዚአብሔር ከለሚለው ቃል ጋራ የተያያዙ ማጣቀሻዎችን አብረው ተገልጠው ታገኛላችሁ። እነዚህ ማጣቀሻዎች ወደ ዘፍጥረት 17:7 ይወስዷችኋል። በዚህ ክፍል ላይ እግዚአብሔር የተናገረውን የተስፋ ቃል ለአብርሐም እና

ለዘፋ እንደገና አረጋግጦ ተናግሯል።እግዚአብሔር በሚጥሉት ቁጥሮች ውስጥ ቀጥሎ የተናገረው ምን ነበር?

---

3. በዘፋ 20:2 እግዚአብሔር እራሱን ከግብፅ ከባርነት ቤት ነፃ እንዳወጣቸው ይናገራል።አብርሐምን ከኡር ከከለዳውያን ምድር ያጣው እሱነው።አብርሐምን ወደዚህች ምድር አመጣው እስራኤላውያንንም ከግብፅ ሲያወጣቸው ያመጣቸው ወደዚህች የቃልኪዳን ምድር ነው።እራሱን ካስተዋወቃቸው በኋላ መተዳደሪያ ህግን ሰጣቸው ከዛም የእነርሱ አምላክ ሆነ።
4. ቁጥር 3 በዓለም አቀፍ ደረጃ ይህ የመጀመሪያው ህግ እንደሆነ ይታመናል ቁጥር 3 ግለፁት _____ ስለዚህ ነገር ማሰብ በጣም ያስደንቃል! ይህ ህግ ከተፈፀመ ቀሪው 9 ህጎች ተፈፀመዋል ማለት ነው።

ትግበራ: እንዲህ የሚል ጥያቄ ልትጠይቁ ትችላላችሁ፡ የእነዚህ ትእዛዛት መሰጠት ለምን አስፈለገ ? ሙሴ እንደ እስራኤል ነፃ አውጪ ከተመለሰ ግዜ ጀምሮ ስትመለከቷቸው ይህን ትእዛዝ መፈፀም ሊፈጥር የሚችለው ችግር አለ ብላችሁ ታምናለችሁ ? የመጀመሪያው ትእዛዝ የሚነግረን በእሱ ፊት ሌላ አምላክ እንዳይኖረን ነው።

1. ብዙ አማልክትን የማምለክ ዝንባሌ ላለው ፍጥረት ይህ ትእዛዝ ምን ማለት ይመስላችኋል?

---

2. እግዚአብሔር ይህንን ተፈጥሮዬን የሚቃወም ህግ ሲያወጣ ብዙ አማልክትን የማምለክ ዝንባሌ ላለኝ ለእኔ ይህ ምን ማለት ይሆን ?

መልመጃ:

1. ቁጥር 4 ብዙ ምሁራን ቁጥር 3 በድጋሚ ነው ብለው ያምናሉ።ስለዚህ ከመጀመሪያው ትእዛዝ ጋር ይቀላቀላል ማለት ነው።ሌሎች ደግሞ ሁለቱን ለያይተው

የተለያዩ ቁጥር ይሰጧቸዋል። በፅሁፍ ቅዱስ ውስጥ ሲፃፍ በመጀመሪያ ቁጥር እንዳልነበራቸው አስታውሱ። ትእዛዙ ምን ነበር?

---

2. ቁጥር 5 ሰው ለሰራው ለማንኛውም ነገር ወድቆ መስገድን ፣ ለማንኛውም ጣኦት የእግዚአብሔር ፍጡር ለሆነ ለማንኛውም ነገር መስገድን ያመለክታል። ትእዛዙ ፈጣሪን እንጂ የተፈጠረውን አታምልክ ይላል። በቁጥር 5 እና 6 ላይ ለዚህ የሰጠው ምክንያት ምንድነው?

---

3. በቁጥር 5 ላይ እግዚአብሔር ቀናተኛ አምላክ እንደሆነ ይናገራል። እግዚአብሔር ቅናት የሚለውን ቃል የተጠቀመው ለህዝቡ ያለውን ኃይለኛ ፍቅር ለመግለፅ ነው። ፍቅሩም ሆነ እራሱ እግዚአብሔር በማንም እንዳይተካ ይፈልጋል።

ገለፃ:

1. ለምንድነው እግዚአብሔር ጣኦታትን እንዳንሰራ እና እንዳናመልክ ትእዛዝ መስጠት ያስፈለገው? _____
2. እግዚአብሔር ለዚህ ነገር ምክንያት ማቅረብ ይችላል? እኔ የሰራጊቸው ምስሎች ምንድናቸው ለራሴ ታማኝ ከሆንኩ እስቲ ምንድነው በልቤ ከእግዚአብሔር ይልቅ የምወደው እና የማምነው? _____
3. እግዚአብሔር በእርሱ ፈንታ ፍጡርን ማምለክ ማለት እርሱን መቃወማችንን በመግለጥ ኃጢአት እየሰራን እንደሆነ ነው የሚነግረን። ያለመታዘዝ መጨረሻው ቅጣት እንደሆነ ይነግረናል። በቁጥር 6 ላይ እንዲህ ይላል _____ ለሆኑት _____ እንደሚያሳይ አና _____ ትእዛዛቱን። የእግዚአብሔር

የልቡ ፍላጎት ከእሱ ጋር በፍቅር እንድንኖር ነው።ፍቅራችንን ለእሱ የምንገልፀበት ዋናው መንገድ መታዘዛችን ነው።

ፀሎት: ኦ እግዚአብሔር ሆይ! ከአንተ ሌላ አምላክ እንዳይኖረኝ ትእዛዝ ሰጥተኸኛል።በተጨማሪም ደግሞ በሰማይም ሆነ በምድር ባለ በማንኛውም ነገር አንተን እንዳልተካህ ነግረኸኛል። እኔ ሙሉ በሙሉ ያንተ ብቻ እንድሆን እንደምትፈልግ ነግረኸኛል። በእኔ ህይወት ውስጥ አምላክ አንተ ብቻ መሆን እንደምትፈልግ አውቄያለሁ። ሌሎች አማልክቶችን እንዳልከተላቸው እንዳልፈልጋቸውም ነግረኸኛል።እግዚአብሔር ሆይ እባክህ በህይወቴ ውስጥ ሌላ አምላክ ካለ ልቤን መርምርልኝ።ወደ እውነተኛ ንሰሃ እና መታዘዝ መልሰኝ።አንተን ብቻ ማምለክ እንድችል አስችለኝ።

ክፍል 3

መግቢያ: በክፍል ሁለት እግዚአብሔር ስለ እራሱ ያለውን ነገር ተመልክተናል።በቁጥር ሁለት ላይ እሱ ጌታ አምላክ እንደሆነ እና እስራኤልን ከባርነት ምድር ከግብፅ ያወጣቸው እንደሆነ ተናግሯል።ትእዛዛቶቹም እሱ ከሕዝቡ ምን እንደሚፈልግ እና ህዝቡ ደግሞ ለእሱ ሊያደርግለት የሚገባውን ነገር ያስተምሩናል።በቁጥር 5 ላይ እግዚአብሔር ቀናተኛ አምላክ እንደሆነ እና ቁጥር 3 ላይ ደግሞ በእርሱ እና በእነሱ መካከል ማንም ሊኖር እንደማይገባ ይናገራል።በህይወታቸው እና በልባቸው ላይ የነገሰው እሱ ብቻ እንዲሆን ይፈልጋል።በምድርም ፣በሰማይም ፣በውሃ ውስጥ በሚኖሩትም ምስል ከተሰሩት አማልክት ጋር መወዳደር አይፈልግም ቁጥር 4።የሚጠሉት እና የማይታዘዙትን ሊቀጣ እንዲሁም የሚታዘዙትን እና የሚወዱትን ደግሞ ፍቅሩን ሊያሳያቸው ቃለ ገብቷል ቁጥር 5፣6።በክፍል ሶስት ከቁጥር 7 ጀምረን አስከ እስራ ኢንድ ያለውን እንመለከታለን።

መልመጃ:

1. በቁጥር 7 ላይ ያለውን ትእዛዝ ጻፉ _____
2. በቁጥር 7 መሰረት እግዚአብሔር ስለሚፈልገው ነገር አዎንታዊ አረፍተ ነገር ጻፉ። _____

ትግበራ: የራሳችሁን ስም አስቡ።

1. ለስማችሁ ምን ያህል ዋጋ ትሰጣላችሁ ? ስማችሁ ትክክለኛ ላልሆነ ነገር የዋለበትን ሁኔታ አስታውሱ: _____

2. ለምሳሌ አንድ ሰው ስለእናንተ ክፉ ነገር ቢያወራ ስማችሁ ምን ይሆናል?

3. አንድ ሰው በስማችሁ ቢቀልድ ያቀልድ በስማችሁ ላይ ምን ያመጣል ?

4. አንድ ሰው እናንተ ላይ ተንኮልን የተሞላበት ክስ ቢከሳችሁ በስማችሁ ላይ ምን ይፈጠራል?

ትግበራ:

1. የእግዚአብሔር ስም በከንቱ እና ያለአግባብ ጥቅም ላይ ሲውል ምን ይፈጠራል? _____

2. እግዚአብሔር ለስሙ ተጠያቂ የሚያደርገው ህዝቡን ነው። የእግዚአብሔርን ስም በከንቱ ከተጠቀመ ያሰው ተጠያቂ ነው ጥፋተኛም ነው። ይህ ለእናንተ ምን ማለት ነው?

የቤት ስራ: ዘፀአት 20:8-11 ያለውን ክፍል አንብቡ።

መግቢያ: በዘፍጥረት 1-2 የፍጥረትን ታሪክ ስናጠና ምርጫችን የሆነው የእግዚአብሔር አላማ በሚለው ትምህርት። እግዚአብሔር ፍጥረትን ሁሉ ከፈጠረ በኋላ በሰባተኛው ቀን እንዳረፈ ተምረናል። ዘፍጥረት 2:1፣ 2። ይህንን ክፍል በተጨማሪም በዘፀአት 16:29 ላይ ህዝቡ በሰንበት ቀን መና ለመሰብሰብ አንዳይወጣ ሁለት እጥፍ አድርጎ እንዲለቅም አንደታዘዘ በሚገልፀው ክፍል ውስጥ ተመልክተነዋል።

መልመጃ:

1. በዘፀአት 20:8 ውስጥ አንድን ወደ ትእዛዝ የተለወጠ ተግባር እንመለከታለን። በቁጥር 8 ላይ ያለውን ትእዛዝ ጻፉት:

---

2. በጣም ቀላል ይመስላል ነገር ግን " እግዚአብሔር የሰንበትን ቀን ትቀድሰው ዘንድ አሰብ" የሚለውን ምን ማለቱ አንደሆነ ያብራራዎል። በቀጣዩ ቁጥር ውስጥ ምንድነው የሚለው?

ሀ. ቁጥር 9: _____

ለ. ቁጥር 10: _____

---

3. ቁጥር 11 የሰንበትን ቀን ከማክበር ጀርባ ያለውን ሃሳብ ይነግረናል:

ትግበራ:

1. እግዚአብሔር እንደዚህ አግዝፎ ስለሰንበት እረፍት ከህዝቡ ጋር መነጋገር የፈለገበት ምክንያት ምንድነው ብላችሁ ታስባላችሁ?

_____

2. በሰንበት ቀን ማረፍ የሚገርም የቤት ስራ ነው። በሰንበት ማረፋችን በዚያን ቀን ማከናወን ስላለብን ነገር እንድናስብ ያደርገናል። በሰንበት ቀን መደረግ ካለበት ነገር ተነስተን ስንመለከት በሰንበት ቀን የሚደረገው ነገር ምን ያህል የእናንተን ህይወት ወደ እረፍት አስገብቶታል

_____

እግዚአብሔር ፍጥረቶቹ ሁሉ እረፍት እንዲያገኙ ይፈልጋል። ይህ የሚያጠቃልለው እንስሳትንም ነው ስለዚህ የሚታደኑ ሆነ ለጭነት የሚያገለግሉትንም እንስሳት ያካትታል። ሳሮች እንደገና ማደግ አለባቸው፣ አበቦችም እንደገና ማበብ ፣ ወፎችም መዘመር ይኖርባቸዋል ። እነዚህ ነገሮች የሰው ልጆች እንዲያጧቸው አይፈልግም!

ፀሎት: እግዚአብሔር ሆይ እንደገና ለፍጥረትህ እንክን የሌለበት ጥበቃ እንደምታደርግ አስተዋልኩ። የሰንበት ቀንን አክብሩት ደግሞም ቀድሱት ብለህ አዘሀል። ይህንንም ያዘዘከው እረፍት እንደሚያስፈልገን ስለምታውቅ ነው። ሁልጊዜ ከሰራሁት ይልቅ ገና የምሰራው ነገር

እንደቀረኝ ነው የማስበው ስለዚህ ለነፍሴ እረፍት ያስፈልጋታል። ለስጋዬ ፣ ነፍሴ እንዲሁም ለአእምሮዬ እረፍት ያስፈልገኛል። ስለታላቁ ፍቅርህ እና ጥንቃቄህ አመሰግንሀለሁ። ለእረፍቴ ትክክለኛ መረዳትን ስጠኝ።

ክፍል 4

መግቢያ: ቁጥር 11 ጨርሶን አሁን ወደቀሪዎቹ ትእዛዛት ተሸጋግረናል። ቁጥር 12-17 ያሉት ቁጥሮች ሁላችንም በጣም የምናውቃቸውን ትእዛዛት ናቸው። እነዚህን ትእዛዛት በዝርዝር መመልከት እንጀምራለን በመቀጠልም እነዚህ ትእዛዛት ለእኛ ህይወት እንዴት እንደሚጠቅሙን እንመለከታለን።

የቤት ስራ: ዘፀአት ቁጥር 12-17

መልመጃ: ከቁጥር 12 ውጪ ያሉት ቁጥሮች በሙሉ የሚጀምሩት "እንዲህ.....አታድርጉ በሚል ቃል ነው።

1. ቁጥር 8 ፣ 12 የሚጀምሩት በአዎንታዊ ትእዛዝ ነው። ቁጥር 12 ምን ብሎ ነው የሚጀምረው? _____

ይህ ትእዛዝ በእኛ ላይ ስልጣን ላላቸው ባለስልጣናት እንዴት መገዛት እንዳለብን የሚነግሩን ናቸው። ከወላጆቻችን ይጀምራል። በእኛ ላይ ስልጣን ላላቸው ሰዎች እና ለልጆቻችን የምንሰጠው ክብር እኛ ላይ ስልጣን እንዲኖራቸው ለሰጠን አምላክ የምንሰጠውን ያክል ነው። እርሱን ካከበርነው እነሱንም አናከብራቸዋለን። ለምሳሌ ወላጆቻችንን የምንታዘዝ ከሆነ እግዚአብሔርንም እንታዘዘዋለን። ወላጆቻችንን የምናከብር ከሆነ እግዚአብሔርን እናከብራለን። ልክ እንደዚሁ እግዚአብሔርን ከወደድነው እንታዘዘዋለን።

2. ከትእዛዛት ሁሉ ብቸኛው የተስፋ ቃል ያለው ትእዛዝ ነው; ይህ ትእዛዝ የትኛው ነው? _____
-
-

ትግበራ: ይህ ብቸኛ ትእዛዝ ብዙ ጥያቄዎችን በአእምሯችሁ ውስጥ ሊፈጥር ይችላል።ይህንን ትእዛዝ በህይወታችሁ ልትተገብሩ ስታሰቡ እነዚህን ጥያቄዎች አስቧቸው።

1. በህይወቴ ውስጥ ላከብራቸው የሚገባኝ ሰዎች እነማን ናቸው ? በቤት ውስጥስ? በሃገሪ ? በትምህርት ቤት?በስራ ቦታ? እስቲ ስማቸውን ጥቀሱ:

---

2. አክብሮቴን እንዴት ልግለፅላቸው?

---

3. አንዳንድ ባለስልጣናት ለማክበር ያስቸግራሉ ።ንግግሮቻቸው ፣ድርጊቶቻቸው በሙሉ እንዳከብራቸው የሚያደርጉኝ አይደሉም? በእንደዚህ አይነት ሁኔታ ውስጥ ያሉትን ሰዎች በምን አይነት መልኩ ነው ላከብራቸው የምችለው? _____

---

4. ብዙ ጊዜ ባለስልጣናትን የማያከብሩ ሰዎች እድሜያቸው አጭር ነው የሚሆነው ይህንን እውነት በምን መልኩ ከዚህ ትእዛዝ ጋር ላስታርቀው እችላለሁ? _____

መልመጃ: በቁጥር 13 ላይ ያለውን ትእዛዝ ጻፉት:

---

1. የተከለከለው ነገር ምንድነው? ዘፍጥረት 4 ክልላችሁ ማየት ትችላላችሁ.

---

2. የሌላውን ህይወት ከማጥፋት በተጨማሪ ይህ ህግ የሚያጠቃልለው ምንድነው? _____

---

3. ለእግዚአብሔር ካለን ፍቅር የተነሳ ማንንም የሚጎዳ ድርጊትም ሆነ ንግግር እንዳናደርግ ተከልክለናል። ስለሌሎች ደህንነት ግድ ሊለን ይገባል።ከሞት ይልቅ ህይወትን ልናቀርብላቸው ይገባል።በሌሎች ላይ ቁጣ እና ጥላቻም የተከለከለ ነገር

ነው።እስቲ እነዚህን ጥቅሶች ስለእንደዚህ አይነት ነገሮች ምን እንደሚሉ እንመልከት፡

ሀ. ኤፌሶን 4:26 _____

ለ. ዘፍጥረት 4:6፣7 _____

4. ይህ ትእዛዝ ምን እንደሚከለክል ገብቶናል።እስቲ ግዜ ወስዳችሁ ይህ ትእዛዝ ምን እንድናደርግ እንደሚያበረታታን እንመልከት።በተለይ ሌሎችን ከመንከባከብ አንጻር.

_____
_____

ትግበራ፡

1. ለብዙ ሰዎች እንደዚህ ማለት ቀላል ነው።”እኔ ማንንም አልገድልኩም ስለዚህ አትግደል የሚለውን ትእዛዝ አልተላለፍኩም”። ከዚያን በፊት ትእዛዛቶችን በዝርዝር ማየት ሞክረናል።እኔ በህይወቴ ሌሎችን የሚጎዳ ምን አድርጌ አውቃለሁ? _____

_____
_____

2. ሌሎች እኔን የሚጎዳ ነገር ባደረጉብኝ ግዜ እና በተጎዳሁ ግዜ እንዴት ነበር ከዚያ ጉዳይ ያገገምኩት? _____

_____
_____

3. ሌሎችን ለመርዳት መልካም ያደረኩት ነገር ምንድነው? _____

_____
_____

መልመጃ፡ ይህንን ሰንጠረዥ እንደመሳሪያ በመጠቀም ከቁጥር 14-17 ያለውን ክፍል በመመልከት ፡፡ትእዛዙ ምንድነው የሚለው? የሚያጠቃልለው ነገር ምንድነው? ለእኔስ ህይወት የሚጠቅመኝ ነገር ምንድነው?

ትእዛዝ	ትእዛዙ ምን ይላል?	ምንን አካቷል?	የኔ ገለፃ
ዘፀአት:20:14			
ዘፀአት:20:15			
ዘፀአት 20:16			
ዘፀአት:20:17			

ትእዛዛቱን በአጠቃላይ እንደተመለከታችሁት እስቲ የራሳችሁን ማጠቃለያ ሃሳብ ፃፉ። ምን እንደተማራችሁ አስቡ ምናልባት የተማራችሁትን አዲስ ነገር ሊሆን ይችላል። አንዳች ስለእግዚአብሔር የተማራችሁት ነገር ምንድነው? ስለእግዚአብሔር የተማራችሁት ነገር ከእግዚአብሔር ጋር ባለችሁ ግንኙነት ላይ የጨመረላችሁ ምንድነው? ከሌሎች ጋር ባለችሁ ግንኙነት ላይስ? ከራሳችሁ ጋርስ? በዚህ ነገር ላይ ያላችሁ አስተሳሰብ...

ክፍል 5

መግቢያ: በዚህ ክፍል ህዝቡ የእግዚአብሔርን በሲና ተራራ ላይ መገለጥ በተመለከተ እያደረጉ ያሉትን ዝግጅት ነው የተመለከትነው። ይህንን ዝግጅት ሲያደርጉም ሳሉ ወደተራራው እንዳይቀርቡ ወይም ወደተራራው አቅጣጫ ለመጓዝ እንዳይሞክሩ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቷቸዋል። ተራራውም እንደ ቅዱስ ተራራ ተለይቷል (ዘፀአት 19:23)።

እግዚአብሔር የህጉን ቃል ለሙሴ ነገረው። ምናልባት የእግዚአብሔርን ህግ ስናስብ እግዚአብሔር ህዝቡን ለመቆጣጠር አስቦ አልያም የህዝቡን ደስታ ለመወሰን ፈልጎ እነሱን

ለመከልከል አስቦ እንደሰጠ ልታስቡ ትችላላችሁ። ወይም ደግሞ እግዚአብሔር ህዝቡን ለመምራት የመረጠው መንገድ አንደሆነ ፣ የህዝቡን ደህንነት ሊጠብቅ፣ ለህዝቡ ደስታ እና ሰላም ያቀረበበት መንገድ እንደሆነ ልታስቡ ትችላላችሁ። እነዚህ እስራኤላውያን እራሱን የእነሱ አምላክ እድርጎ ከገለጠው አምላክ ጋር እንዴት መሄድ እንዳለባቸው እንዲሁም እርስ በእርሳቸው እንዴት አይነት ግንኙነት ማድረግ እንዳለባቸው ማወቅ ያስፈልጋቸዋል።

መልመጃ: ይህ መልመጃ አንዳንድ ነገሮችን ግልፅ ያደርግላችኋል። ጥያቄዎችን በመመለስ ይህንን ሳጥን ሙሉ። ለመሆኑ ይህ ትእዛዝ ከእግዚአብሔር ጋር ወይም እርስ በእርሳችን ስላለን ግንኙነት የሚነግረን ነገር ይኖር ይሆን? እያንዳንዱን ትእዛዝ ከሁለቱ በአንደኛው ረድፍ 94።

ከእግዚአብሔር ጋር ያለኝ ግንኙነት	ከሌሎች ጋር ያለኝ ግንኙነት
ቁጥር 2 ከእኔ በቀር ሌላ አምላክ አይኑርህ	ቁጥር 12፡እናት እና አባትህን አክብር

ትእዛዛቶቹ ማንን እንደሚመለከቱ ተረድታችኋል። ቀጥሎ ያሉትን ጥቅሶች ተመልክታችሁ ምን ላይ እንደሚያተኩሩ እና ግንኙነታቸውም እንዴት እንደሆነ ጠቁሙ።

1. ዘሌዋውያን 19፡18 _____
2. ዘዳግም 6፡5 _____
3. ማቴዎስ 22፡34-40 _____

እየሱስ እነዚህን አስርቱን ትእዛዛት በሁለት ትእዛዛት ጠቅልሏቸዋል። እነዚህም ትእዛዛት የፍቅር ትእዛዛት ናቸው። እነዚህ ትእዛዛት ከእግዚአብሔር ጋር ያለኝን ግንኙነት እንዲሁም ከወንድሜ ጋር ያለኝን ግንኙነት የሚመለከቱ ናቸው። እነዚህ ትእዛዛት በህይወቴ ስተገብራቸው

አንደኛ ፍቅሬን ለሰውም፣ ለእግዚአብሔርም ለመግለፅ እድል አገኛለሁ። ሁለተኛ ደግሞ የእግዚአብሔር ቃል በህይወቴ ላይ ስልጣን እንዳለው በመታዘዝ አሳያለሁ።

እግዚአብሔር ከእስራኤል ጋር ያለውን ግንኙነት አነሳስቷል። እሱ አምላካቸው እነርሱ ደግሞ የእርሱ ህዝቦች እንደሆኑ ነግሯቸዋል። ትእዛዛትን በመስጠት እነሱ የተለዩ ህዝቦች እንደሆኑ እንዲያውቁ እና የፍቅርን ህይወት የሚኖሩ ህዝቦች እንደሆኑ እንዲረዱ አድርጓቸዋል። የእነርሱ የመታዘዝ ህይወት እግዚአብሔርን ለአህዛብ እንዲታወቅ ያደርገዋል።

የምናሰላስለው፡ ማቴዎስ 22:37-39 የትእዛዛቱን መደምደሚያ ይሰጠናል። እስቲ ይህንን ጥቅስ በካርዳችሁ ላይ ባፋት እና ከማሰላሰል እና በቃል ከማጥናት አልፋችሁ በዘፀአት 20 ላይ የሚገኙትን ትእዛዛት በመከለስ አስቲ እራሳችሁን ፈትነቡት። ይህንን ክለሳ ስታደርጉ እግዚአብሔር እንደሚወዳችሁ እና እናንተም እንደትወዱት እንደሚፈልግ ማስታወስ ይኖርባችኋል።

ትእዛዛቶቹን በቃላችሁ እንድትይዟቸው ትበረታታላችሁ። ለመያዝ ያን ያህል አስቸጋሪ አይደሉም። በካርዳችሁ ላይ ባፋቸው ካርዱንም እስርቱ ትእዛዛት የሚል ርዕስ ስጡት። ካርዳችሁ የሚከተለውን ይመስላል።

- 1ኛ—ከእኔ በቀር ሌሎች አማልክት አይሁኑልህ።
- 2ኛ—በላይ በሰማይ ካለው፣ በታችም በምድር ካለው፣ ከምድርም በታች በውኃ ካለው ነገር የማናቸውንም ምሳሌ፣ የተቀረጸውንም ምስል ለአንተ አታድርግ።
- 3ኛ—አትስገድላቸው፣ አታምልካቸውምም የእግዚአብሔርን የአምላክህን ስም በከንቱ አትጥራ
- 4ኛ—የሰንበትን ቀን ትቀድሰው ዘንድ አስብ።
- 5ኛ—አባትህንና እናትህን አክብር
- 6ኛ—አትግደል።
- 7ኛ—አታመንዝር።
- 8ኛ—አትስረቅ።
- 9ኛ—በባልንጀራህ ላይ በሐሰት አትመስክር።

10ኛ—የባልንጀራህን ቤት አትመኝ የባልንጀራህን ሚስት ሎሌውንም ገረዱንም በሬውንም አህያውንም ከባልንጀራህ ገንዘብ ሁሉ ማናቸውንም አትመኝ።

ፀሎት : እግዚአብሔር ሆይ እዚህ ትእዛዛት በመጀመሪያ ስመለከታቸው ቀላል ይመስሉ ነበር ።ነገር ግን አሁን በጥልቀት እየተመለከትኳቸው ስመጣ ለህይወቴ ምንኛ አስፈላጊ እንደሆኑ ተረድቻለሁ።ለህዝብህ ባሰየኸው ታላቅ ፍቅር ውስጥ በኤደን ገነት የተበላሸውን ከአንተ ጋር እንዲሁም እርስ በእርስ ያለውን ግንኙነት እንደገና በውስጤ ልትፈጥርልኝ ያስፈልገኛል።እባክህ ልክ እራሴን እንደምወደው ጎረቤቶቼን መውደድ እንድችል እርዳኝ።ቃልህን እና አንተን በመታዘዝ ታላቅ ደስታ ይሆንልኝ ዘንድ እርዳኝ።_____

ሽግግር

መግቢያ: እዚህኛው የታሪክ ክፍል ላይ ነገሮች ዝግ ይመስላሉ።ለምሳሌ ሙሴ በተራራው ላይ ነበረ ወይንስ ከተራራው ላይ ወርዶ ነበር? ሙሴ እግዚአብሔርን ለመገናኘት ወደተራራው ሲወጣ አሮን አብሮት ነበረ ወይንስ ብቻውን ነበር? ሙሴ ምን ያህል ጊዜ ቆየ? እናንተ ምናልባት ተጨማሪ ጥያቄ ሊኖራችሁ ይችላል።መፅሐፍ ቅዱስ በዘፀአት 20:21 ላይ እንደሚነግረን ሙሴ ወደተራራው ጨለማ ክፍል ሲቀርብ ህዝቡ በርቀት ሆኖ ነበር ሁኔታውን የሚከታተለው።ጥናታችንን ለመቀጠል እንዲረዳን እግዚአብሔር ለሙሴ ከአስርቱ ትእዛዛት በላይ ነው የሰጠው።እነዚህም ትእዛዛት የስነምግባር ህግ ተብለው ይታወቃሉ።እንደዚሁም ሌሎቹ ክብረበአላዊ ህጎች ተብለው ይታወቃሉ።ከዘፀአት 21 እስከ 31 ድረስ ያለው ክፍል ህግን የሚገልጥ ነው።ክብረበአላዊ ህጎች መሰረት ያደረጉት በስነምግባራዊ ህግ ላይ ሆኖ እነዚህ ህጎች በምድረበዳውም ሆነ በከነአን ለተወሰኑት በእየእለት ተእለት እንቅስቃሴዎች ውስጥ የሚተገበሩ ናቸው።

በጥልቀት እንመልከት: ያሉን የመማሪያ ቁሶች እነዚህን ምእራፎች በሙሉ በዝርዝር እንዳንመለከት ያደርጉናል።እናንተ ግን በግላችሁ ምልክታ እንድታደርጉ አበረታታችኋለሁ።በዚህ ሰንጠረዥ በስተቀኝ ያለውን ስፍራ ስለህግ የሚናገሩትን ክፍሎቹ ዘርዘሯቸው።በእያንዳንዱ ዝርዝር ነገር ውስጥ እንዳትገቡ ተጠንቀቁ።

ጥቅሶች	የህግ ምልክታ
ዘፀአት 20:22-26	
ዘፀአት 21:1-11	
ዘፀአት 21:12-36	
ዘፀአት 22:10-15	
ዘፀአት 22:16-31	
ዘፀአት 23:1-9	
ዘፀአት 23:10-13	
ዘፀአት 23:14-19	

ትምህርት፡ ዘፀአት 24 ስለተፈጠረው ነገር እንደገና ይነግረናል። ሙሴ እንዴት ወደተራራው እንደወጣ ፣ ከማን ጋር እንደወጣ፣ እንዲሁም በዚያ ስፍራ ምን እንደተፈጠረ ይነግረናል። በመጀመሪያ የደም መስዋዕት ነበር፣ በመቀጠልም የ 70 ዎቹ ሽማግሌዎች ከፍ ማለት እና በተራራው ላይ የተደረገው እራት እንዲሁም በመጨረሻም የሙሴ መውጣት ነው። ዘፀአት 24፡ 15-18 ሙሴ ወደተራራው በመውጣት ወደደመናው ውስጥ እንደገባ ይነግረናል።

በቁጥር 18 ላይ ለአርባ ቀን እና ለአርባ ሌሊት በተራራው ላይ እንደቆየ ይነግረናል። በእነዚህ ጊዜያት እግዚአብሔር ከአስርቱ ትእዛዛት በተጨማሪ ስለ ማደሪያው ድንኳን መመሪያዎችንም ጭምር ነው የሰጠው። የመገናኛው ደንኳን ለህዝቡ የእግዚአብሔርን ህልውና ምስል የሚሰጥ ሲሆን በተጨማሪም የእግዚአብሔር ማደሪያ በመሆን ያገለግላል። የመገናኛው ደንኳን እስራኤላውያን ከስፍራ ስፍራ ሲንቀሳቀሱ በቀላሉ ነቃቅለው እንዲይዙት ሲያርፉ ደግሞ በቀላሉ እንዲተክሉት ተደርጎ ነው የተዘጋጀው።

ማስታወሻ ፡፡ ዘፀአት 25-31 ያለው ክፍል እግዚአብሔር ለማደሪያው ደንኳን መመሪያን የሰጠበት ክፍል ነው። ይህንን ዝርዝር ነገር በክፍል 5 አንመለከታለን።

ትምህርት አራት

ሙሴ እግዚአብሔርን ተማፀነ

ዘፀአት 19-20 - እራሳቸውን አረከሱ

የትምህርት 4 ምልክታ

ቅኝት

መግቢያ

ትምህርት 4: ዘፀአት 32

- እስራኤል እና የወርቁ ጥጃ
- ሙሴ ስለእስራኤላውያን ማለደ
- ፅላቱ ተሰባበረ
- ወንድሞች በወንድሞች ላይ ተነሱ
- ሙሴ እግዚአብሔርን ተማፀነ

መግቢያ

ሙሴ በተራራው ላይ የእግዚአብሔርን ቅድስና እየተለማመደ ባለበት ጊዜ እስራኤል ደግሞ በሰፈሩ እጅግ አሳፋሪ ነገርን ያደርጉ ነበር።እግዚአብሔር በእነዚህ ህዝቦች ላይ ምን ማድረግ አለበት? ምን ማድረግ ነው የፈለገው? እራሳቸውን አረከሱ እግዚአብሔርንም አስቀየሙ።

ሙሴም እንደገና ቁጣውን በህዝቡ ላይ ሊያወርደው ባለው እግዚአብሔር እና በህዝቡ መካከል ጣልቃ ገባ።እግዚአብሔር ምን ሊያደርግ ነበር? እንደሚያደርግ የተናገረውን ነገር ያደረገው ለምንድነው? ለህዝቡ ይገባ የነበረው ነገር ምን ነበር? በህዝቡ መካከል የእግዚአብሔር ቁጣ የተገለጠው አንዴት ነበር?

በእስራኤል ታሪክ ውስጥ የገቅታ ነጥብ ነበር።የእግዚአብሔርን ቅድስና ከሰው ልጅ ኃጢአት ጋር ማወዳደር አንችልም።እስራኤል የሚገባው ሞት ነበር ነገር ግን እግዚአብሔር ፍርድንም ምህረትንም አደረገ።እስቲ በመጀመሪያ እራቅ በሉ እና በተራራው ስር ይካሄድ የነበረውን ስንፍና፣ክፋት፣እና አመፅ ጠቅለል አድርጋችሁ ለመመልከት ሞክሩ።አሁን ደግሞ ጠጋ ብላችሁ የእግዚአብሔርን ፀጋ እና ምህረት ተመልከቱ።ርህራሄውን እና ትእግስቱ ሙሴ ለሁተኛ ጊዜ በተራራው ላይ በወጣ ጊዜ ተገልጧል።

ክፍል 1

መግቢያ : ዘፀአት 31:18 እግዚአብሔር በሲና ተራራ ላይ ከሙሴ ጋር ተነጋግሮ ከጨረሰ በኋላ ለሙሴ ለህጉ ምስክር ይሆኑ ዘንድ ፅላቶቹን ሰጠው። ፅላቶቹም በ_____ የተደረጉ የደንጋይ ፅላቶች ነበሩ። ይህ ሁሉ የተከናወነው ሙሴ በተራራው ላይ በቆየበት በአርባው ቀን እና ሌሊት ነበር።

ነገር ግን ይህ ሁሉ ሲሆን በተራራው ስር ምን እየተደረገ ነበር?

የቤት ስራ: ዘፀአት 32:1-6 ያለውን ክፍል አንብቡ።

መልመጃ:

1. እስራኤላዊ ብትሆኑ እና በሲና ምድረበዳ ሆናችሁ መሪዎቻችሁ ለስድስት ሳምንት ያክል ከእናንተ ቢርቁ ምን ታስቡ ነበር?? _____

_____ ጥቅጥቅ ባለው ጨለማ በሆነው የሲና ተራራ ጫፍ ላይ ሁሉን ከሚችለው ከያህዌ ጋር ለመነጋገር መውጣቱ በእዛ እንደሞተ እና ካለመሪ እንደቀሩ እንዲያስቡ ሊያደርጋቸው ይችላል።

2. በቁጥር 1 ላይ መፍትሄ የሚሆን ምን አገኙ? ምን አደረጉ? _____

ሀ. አሮንን ምን ጠየቁት? _____

ለ. ምክንያታቸው ምን ነበር? _____

3. በሚገርም ሁኔታ እንደነፃ አውጪ የቆጠሩት ማንን ነው? _____

ሀ. በእግጥ ግን ነፃ አውጫቸው ማን ነበር? _____

ለ. እግዚአብሔር ለእነርሱ ካደረገላቸው ነገሮች ጥቂቶቹ ምን ነበሩ? እግዚአብሔር ከምን ከምን ነፃ አወጣቸው? (ያም ማለት ከፍልስጥኤማውያን ጋር ውጊያ፣እረሃብ) እስቲ የራሳችሁን መዝገብ ፍጠሩ።

ሀ. _____

ለ. _____

ሐ. _____

4. የለወጡት የመጀመሪያው ሰው አሮን መሆኑ አይገርምም? አሮን ግን ምን ነፃው? ያደረገላቸው ምን ነበር? _____

ገለፃ: “በፊታችን የሚሄዱ እና የሚመሩን አማልክት ስራልን” አሉት መሪያቸውን አጥተዋል።የት እንደገባ አያውቁም።ስለዚህ መደምደሚያ የሆናቸው ነገር መሪያችን ጥሎን ጠፍቷል ስለዚህ በፊታችን የሚሄዱ ደግሞም የሚመሩንን አማልክት አንስራ የሚል ነበር።

1. ይህ ለእናንተ ሞኝነት ይሆን ይሆን? ለምን?

_____

2. እግዚአብሔር ያደረገላቸውን ነገር ስትመለከቱ ምን ይሰማችኋል? _____

_____

3. እናንተስ በግላችሁ እግዚአብሔር የሰራላችሁን ስታስቡ ነፃ አውጪአችሁ እግዚአብሔር ሊተዋችሁ አንደሚችል ታስቡ ይሆን?ከሆነስ ለምን??

_____

መልመጃ:

1. በቁጥር 2 መሰረት የአሮን ምላሽ ምን ነበር?

_____

2. ቁጥር 3 ላይ ህዝቡ ምን አደረጉ?

_____

3. ቁጥር 4 ላይ አሮን ወደ እሱ ያመጡትን በሙሉ ምን አደረገው?

_____

4. ጣኦቱ ምን ይመስል ነበር?

_____

5. የህዝቡ ምላሽ ምን ነበር?

“እነዚህ _____

_____”(ቁጥር 4)

6. ውሳኔያቸው አበሳጭቷችኋል ? ወይንስ ከአነሱ ጋር ትስማማላችሁ? ለምን? የሚሆንበት ወይም የማይሆንበት ምክንያት ምንድነው? _____

7. እራሳችሁን እንደ እግዚአብሔር ጠበቃ ታስባላችሁ ? ለምን ? _____

_____

8. በቁጥር 4 ላይ አሮን ጣኦቱን መሳሪያዎችን በመጠቀም አስገቢው ይላል። አሮን ጣኦቱን ቅርፅ ለማስያዝ ትልቅ ጥንቃቄ ነው ያደረገው። በቁጥር 5 ላይ ስለአሮን ምን ትረዳላችሁ? ምን አደረገ ምንስ እንዲያደርጉ አነሳሳቸው? አደረጉ? _____

_____

9. ህዝቡ ለአሮን የሰጠው ምላሽ ምን ነበር? በቁጥር 6 ላይ ምን አደረጉ? _____

_____

10. አሮን ፍላጎታቸውን አሟልቶላቸዋል። እግዚአብሔርን የሚተካው ጣኦት ሲሰራ አሮን ዋና ተሳታፊ አንደውም የጥጃው ንድፍ አውጪ ነበር። ጥጃውንም ለማምለክ እንዲሰበሰቡ አድርጓቸዋል።

በጥልቀት መመልከት: ቁጥር 5 እና 6 ላይ ያሉት ነገሮች በጣም ደስ የማያሰኙ ነገሮች ናቸው። አሮን የጣኦቱን መሰዊያ በጥጃ መልክ ሰራ። ለማምለክም በአል አዘጋጀ። ስላደረገው ነገር ጥፋተኝነት ተሰምቶት የነበረ ይመስላችኋል? ህዝቡ ከግብፅ ባርነት ነፃ ያወጣን አምላካችን ይህ ነው ብለው ጣኦቱን ሲያመልኩ አሮን ህዝቡን ወደስህተት እየመራ እንደሆነ ተሰምቶት ይሆን? ቁጥር 5 እንዲህ ይላል “አሮንም ይህን በተመለከት ግዜ...” ጥጃው ምን እንደሆነ ተመለከተ? ህዝቡ አዲስ አምላክ እንዳገኘ አውጆ ነበር? ታዲያ አሮን የተመለከተው ምን ነበር? መፅሐፍ ቅዱስ እንደሚነግረን አሮን በጥጃው ፊት መሰዊያን ሰርቶ በንጋታው ጣኦቱን በተመለከተ የደስታ በአል አዘጋጀ።

የቁጥር ስምንትን ዝርዝር ምልክታ ስናደርግ ህዝቡ ለጣኦቱ ከግብፅ ያወጡን አማልክት እነዚህ ናቸው በማለት ስግደት እና መስዋእት እንዳቀረቡ እንመለከታለን። ስለዚህ መሰዊያው የተሰራው በአሉም የተዘጋጀው ለአዲሱ አምላካቸው ነው ማለት ነው።

ክፍል 2

የቤት ስራ፡ አሁን በተራራው ስር ምን እየተደረገ አንዳለ አውቀናል እስቲ ወደተራራው ላይ እንመለስ እና በዛ የሚደረገውን ንግግር እንስማዎ ዘፀአት 32:7-14 ያለውን ክፍል አንብቡት።

መልመጃ፡ ከተራራው ስር ምን እየተሰራ እንደሆነ እግዚአብሔር አውቋል።

1. በቁጥር 7 ላይ እግዚአብሔር ለሙሴ ምን ነገረው?

_____

2. ለምን ይህንን አዘዘው? ህዝቡ ምን እንደሆነ ነው እግዚአብሔር ለሙሴ የነገረው?

_____
_____

3. እስራኤላውያን የማን ህዝብ ሆኑ ቁጥር 7?

_____

ሀ. እስቲ ወደ ዘፍጥረት 6:11-13 ተመለሱና አንብቡት። የምድር ሁኔታ ምን እንደሆነ ነው በዚህ ስፍራ ላይ እግዚአብሔር የተናገረው? _____

_____

ለ. ለዚያስ ሁኔታ ሊሰጥ ያለው ምላሽ ምንድነው ?

_____

ሐ. ዘፀአት 32:8 ተጠቅሞ እግዚአብሔር ኃጢአትን እንዴት ነው የገለፀው? _____

_____

4. በቁጥር 9 ላይ እግዚአብሔር ስለእነዚህ ሰዎች በተጨማሪ የተናገረው ነገር ምንድነው? _____

_____

5. በቁጥር 10 ላይ እግዚአብሔር ለሙሴ ምን ሊያደግር እንዳለ ነው የነገረው _____

ትምህርት፡ ሙሴ የህዝቡ መሪ በመሆን ከፍተኛ ሚና ተጫውቷል። በእርግጥ እነዚህ ህዝቦች የሙሴ አይደሉም የእግዚአብሔር ናቸው ።ነገር ግን እነሱም በቀጥታ ለእግዚአብሔር መናገር አይችሉም እግዚአብሔርም እነሱን በቀጥታ ማናገር አልወደደም።ሙሴ የህዝቡ ካህን በመሆን ነው ያገለገለው።በብሉይ ኪዳን ካህን በህዝቡ መሀል እግዚአብሔርን የሚወክል እንዲሁም ህዝቡን ወክሎ ደግሞ በእግዚአብሔር ፊት የሚቆም ነው።እንደዚህ አይነቱ አገልግሎት በዘፀአት 32:11-14 ላይ ሲከናወን እንመለከታለን።

1. ህዝቡ እንደገና ኃጢአት ሰርተዋል።እግዚአብሔር ለምንድነው እንደገና ሙሴን ብቻውን የፈለገው? _____

ሙሴን _____ ሲያደርገው አንዳሰበ ነገረው።

2. ሙሴ አሁን እንደ ካህን ህዝቡን ወክሎ በእግዚአብሔር ፊት አቀረበ።ቁጥር 11 ሙሴ ጌታ እግዚአብሔርን እንደተማፀነ ይነግረናል።እንዲህ አለ

“ _____ ” በቁጥር 11።ከዛም በቁጥር 12 ላይ እንዲህ አለ፤

“ለምን _____ ”

3. እግዚአብሔር በምትኩ ምን እንዲያደርግ ጠየቀው?

- ሀ. ከ _____ ተመለስ
- ለ. _____ ተራራ
- ሐ. _____ አስብ

4. እግዚአብሔር ምን አደረገ? _____

በጥልቀት መመልከት፡ ይህንን የዘፀአትን ክፍል በበለጠ ለመረዳት ይህንን ምንባብ በደንብ እንድታነቡ እናበረታታችኋለን። ይህ ክፍል እግዚአብሔር ማን እንደሆነ እና እናንተም ግንኙነት የመሰረታችሁት ከምን አይነት አምላክ ጋር እንደሆነ የተሸለ መረዳት ሊሰጣችሁ እንደሚችል እራሳችሁን ጠይቁ።

1. ህዝቅኤል 20:13-14 _____
_____

2. 1 ቆሮንቶስ 10:6-7 _____
_____

ፀሎት: ኦ ጌታ ሆይ! በዚህ ትምህርት ውስጥ ምን ያህል ወላዎይ ልብ እንዳለኝ አሳይተኸኛል። በደቂቃ ውስጥ እንደምታዘዝህ ቃል ገብቼ ከደቂቃ በኋላ ደግሞ ያደረክልኝ በሙሉ ዘንግቼ እበድልሀለሁ። ልቤ ወደ አለመታዘዝ ያዘነበለ ነው። እባክህ ይቅር በለኝ። ጌታ እየሱስ ሆይ ስለእኔ እንደካህን እያገለገልክ ስለሆነ አመሰግንሀለሁ። የዓለምን ኃጢአት በሙሉ ወስደህ ተሸክመሀል። በእኛ ላይ ሊፈስ የሚገባውን የእግዚአብሔርን ቁጣ አንተ ተሸክመሀል። ስለሰው ልጆች ኃጢአት በመስቀል ተሰቅለህ ሞተሀል አሁን ደግሞ ለእኔ ጠበቃ ሆነህ በአብ ዙፋን ፊት አለህ። አንተ ለእኔ መስዋዕት በመሆንህ እኔ በነፃነት መኖር እንድችል ሆኛለሁ በነፃነትም አንተን ለማገልገል፣ ለማፍቀር፣ ለማክበር፣ እና ለመታዘዝ ችያለሁ። ክብር እና ምስጋናዬን እሰጥሀለሁ። _____

ክፍል 3

የቤት ስራ: እግዚአብሔር በተራራው ስር ምን እየተከናወነ እንደሆነ አውቋል ሙሴን ግን ይህንን ሁኔታ በአይኖቹ መመልከት ይኖርበታል። ዘፀአት 32:15-24 ያለውን ክፍል አንብቡ።

መልመጃ:

1. ያለጥርጥር ሙሴ እግዚአብሔር ለሰጠው ህግ ምስክር ይሆኑ ዘንድ በእግዚአብሔር ጣቶች የተፃፉትን ፅላቶች ይዞ ወደህዝብ እሲኪወርድ ድረስ ቸኩሎ ነበር። ዘፀአት 31:18። ነገር ግን በጣም አሳዛኝ ነገር እንደተፈጠረ አውቋል። በቁጥር 15 እና 16 ላይ ስለተገለፁት ሁለት የድንጋይ ፅላቶች ምን እንማራለን? _____

2. እያሱ ከሙሴ ጋር ወደ ተራራው ወጥቷል ዘፀአት 24:13 ነገር ግን እግዚአብሔር ሙሴን ብቻ ሲጠራው ወደ ደመናው ውስጥ ብቻውን ሄደ። አሁን ሙሴ ከተራራው ጫፍ ወርዶ እያሱን ሊያገኘው ነው። እያሱ ከተራራው ስር ሰለሚሰማው ድምፅ ምን አለ ዘፀአት 32:17)? _____

3. ሙሴ ከተራራው ስር የሚሰማው ድምፅ የምን ይመስላል አለ? _____

4. ሙሴ አሁን ወደ ሰፈሩ ቀርቧል አሁን ህዝቡ ምን እንዳደረገ እና እያደረገ እንዳለ ተመለከተ። ሙሴ ይህንን ሲመለከት ምን ነበር ያደረገው? _____

5. ምን አይነት አሳዛኝ ሁኔታ ነው የተፈጠረው! ሙሴ የመጣው ከየት ነበር? _____

የገጠመውስ ነገር ምን ነበር? _____

6. ሙሴ ከጥቂት ደቂቃ በፊት በእግዚብሄር ጣት የተፃፉትን የእግዚአብሄር እጆቹ ስራ የሆኑትን ፅላቶች ተቀበሏል። አሁን ግን ተሰባብረዋል። በንዴት ሆኖ እነዚህ ፅላቶች በኃይል እስኪሰበሩ ድረስ ወረወራቸው ፅላቶቹም ወደስብርባሪነት ተለወጡ። እስኪጠቀሱ በዚህ ላይ ያላችሁን ሃሳብ ጻፉ። _____

7. ፅላቶቹ ተሰባብረዋል በተግባርም ደግሞ ህጉ ተጥሷል። በቁጥር 20 ላይ ሙሴ ቀጥሎ ምን አደረገ? _____

8. በቁጥር 21 ላይ ምን ነበር አሮንን የጠየቀው? _____

9. እናም አሮን በግልፅ የመለሰለት ምን ነበር

1. ቁጥር 22: _____

2. ቁጥር 23: _____

3. ቁጥር 24: _____

ትምህርት:

1. እስራኤላውያን የተዋረዱበት ትልቁ ስፍራ እንደሆነ ይታወቃል። ምን አልባት አሮን ለሙሴ የተናገረው ነገር የቀልድ ስለሚመስል ሊያስቅ ይችላል። ከዚህ የጥጃ ምስል ስንወጣ ችግሩ ምን ነበር? _____

2. አሮን ስልጣኑን በአግባቡ አልተጠቀመም ነበር። ይህ ለእናንተ የሚነግራችሁ ነገር ምንድነው? _____

3. ሙሴ አሮንን ምን እንደተፈጠረ ሲጠይቀው ሌለው የተከሰተው ችግር ምን ነበር ቁጥር 21)? _____

4. አሮን ለተፈጠረው ነገር ኃላፊነት አልወሰደም? ከቁጥር 22-24 ያለውን ክፍል መልሳችሁ አንብቡት። የችግሩ ተጠቂ መስሎ ነው የቀረበው። ማንን ነው ሰብ

ያደረገው? ይህንን ሁኔታ ለመግለፅ የተጠቀመው ቃል ምን የሚል ነበር? _____

ትግበራ: ሁሉም ስለተፈጠረው ነገር ኃላፊነት መውሰድ ሲገባቸው ከተፈጠረው ስህተት እራሳቸውን ነፃ ለማድረግ ከኃላፊነት እራሳቸውን ያገላሉ።

1. እስቲ በስላጣን ወይም በኃላፊነት የነበራችሁበትን ወቅት አስቡ። በቤት ውስጥ እንደ አባት ፣ በስራ ቦታ እንደ አስተዳዳሪ ፣ በስፖርት ውስጥ እንደ ቡድን መሪ። ምን ይመስል ነበር? _____

2. እስቲ አስቡ እንደዚህ አይነት ኃላፊነት ተቀብላችሁ በተፈጠረው ችግር በሌላ ሰው ላይ አሳባችሁ ማምለጥ የምትችሉበት አማራጭ ገጥሟችሁ እንደነበር አስቡ ። እናንተ የትኛውን መረጣችሁ? _____

3. ያስከተለባችሁ ነገር ምን ነበር? _____

4. በስልጣን ቦታ ይሁን በኃላፊነት ስፍራችሁ ላይ ምን ተማራችሁበት? _____

ፀሎት: አ ጌታ ሆይ! እራሴን እንደ አሮን አይነት ሰው ሆኜ ነው ያገኘሁት። ጥፋቴን ፣ ኃላፊነቴን ፣ የሚቀበል ልብ የለኝም። የማደርጋቸው ነገሮች ካንተ ይልቅ ሌሎችን የሚያስደስቱ ናቸው። በዙ ግዜ ሌሎችን የሚያስደስቱ ነገሮችን አድርገልኩሁ የራሴን ሰላም እና ክብር ስጠብቅ ኖራለሁ። በምንም ሁኔታ ውስጥ ሰላምን ማግኘት ተቀዳሚው አላማዬ ነበር። ቸልተኛ በመሆን ኃላፊነቴን ስላልተወጣሁባቸው ግዜያት እባክህ ይቅር በለኝ። ስለውሳኔዬ እና ስለድርጊቴ ኃላፊነትን እወስዳለሁ። በተቃራኒው ውስጥ እንኳን ትክክለኛውን ነገር ማድረግ የምችልበት ድፍረት ስለሰጠኸኝ አመሰግንሀለሁ። እባክህ ያንተን ባህሪ በእኔ ውስጥ አሳድግ። _____

ክፍል 4

ትምህርት፡ ክፍል 3 የተጠናቀቀው በዘፀአት 32:24 ላይ በሚገኘው ሊታመን በማይቻለው “ከእናንተ ወርቅ ያለው ሰው ከእርሱ ሰብሮ ያምጣልኝ አልጋቸው ሰጡኝም በእሳትም ላይ ጣልሁት፤ ይህም ጥጃ ወጣ።” በሚለው የኦሮን ንግግር ነው። ሙሴ እንደዚህ ያለውን አሳፋሪ ነገር ሊያምን አልቻለም። እጅግ አስቸጋሪ እና በከፋ ለተሞላው የሰው ልጅ የሚሆን ነገር ነበር ከእግዚአብሔር ተቀብሎ የመጣው። ይዞ የመጣው የእግዚአብሔርን ፈቃድ ፣ ትእዛዙን፣ ነበር ነገር ግን የሰውን ልጅ ለክፋት ቅርብ በመሆኑ ሊካድ የማይችል እውነት በመጠኑም ቢሆን አፅናንቶታል። በተራራው ላይ ሙሴ እግዚአብሔርን ስለእነሱ ተማፅኖታል ። “ከ_____ ተመለስ፤ _____ በክፋታቸው ላይ ራራ።” ብሎ ማልደል። ቁጥር 19 ላይ ጥጃውንም፣ ጭፈራቸውንም፣ ተመልክቷል አሁን የራሱ ቁጣ ነደደ። በአእምሯችሁ ልትጠብቁት የሚገባችሁ አንድ ነገር፡ እግዚአብሔር ኦሮንን በተመለከተ ምንድነው ያደረገው ዘፀአት 29:44-46)? _____

1. የመጀመሪያ ተግባሩ ሊሆን የሚገባው ምን ነበር? _____
2. ኦሮንን ምን ሲያደርግ ነበር ሙሴ የተመለከተው? _____

ኦሮን ያደረገውን ነገር በቅጡ የተረዳው አይመስልም። ሙሴ ለምንድነው እንዲህ የተናደደው? ለሙሴ እንዲህ አለው። ታውቃለህ ህዝቡ “ይህ ሕዝብ _____ እንዲወድድ አንተ ታውቃለህ።” በርግጥ ንግግሩ እውነት ነው። ህዝቡ ወደ ክፋት ያዘነበለ ነው። ሙሴም ውጊያውን አስተውሎት ነበር። እግዚአብሔር ይህን ህዝብ የእርሱ እንዲሆን ጠርቶታል። የእነሱ አምላክ እና ጌታ እንደሆነ አውጇል። እነሱ የእርሱን ክብር ለህዝቦች ሁሉ እንዲያንፀባርቁ የተጠሩ ህዝቦች ናቸው። በንብረት፣ በዘር፣ እንዲሁም በነገር ሁሉ እንደሚያበለፅጋቸው ተስፋ ቃል የሰጣቸው ህዝቦች ናቸው። ከግብፅ ያወጣቸው ቀይባህርን ያሻገራቸው አሁንም ደግሞ በዚህ ምድረበዳ ፍፁም የሆነውን ህግ የሰጣቸው ህዝቦች ናቸው።

ነገር ግን በኤደን ገነት የተገለጠው ክፋት አሁንም ብዙ ዘመናትን አልፎ የእግዚአብሔርን ህዝብ እያጠቃ ነው። ከግብፅ ነፃ የወጡት በእግዚአብሔር እርዳታ ነው ነገር ግን አሁንም መመለስ ይፈልጋሉ። ባህሩ ከፊታቸው ሲያጋጥማቸው ፣ ውሀው መራራ ሲሆንባቸው፣ ምግብ ሲያጡ ሁልጊዜ ሰብብ ፈልገው መመለስን ይፈልጋሉ። ይህ ሁኔታ ምንም ልዩነት የለውም። በአዳኛቸው ፣ ታዳጊያቸው እና ነፃ አውጪአቸው በእግዚአብሔር ላይ ያላቸውን እምነት

የሚገነባ ሳይሆን የሚያፈርሰውን የግብዓውያንን አማልክት ማምለክ ይፈልጋሉ። እግዚአብሔር መልካምነቱን እንዲረዱ ህግን በመስጠት መሆን ያለበትን ሁሉ አደረገ። በተቃራኒው ደግሞ እነሱ በራሳቸው መንገድ የራሳቸውን ነገር ማድረግ ጀመሩ። ስለዚህ በውጤቱም ህጉ የእግዚአብሔርን መልካምነት ከማንፀባረቅ ይልቅ የገዛ ኃጢአታቸውን ይገልጥ ጀመር።

ጥያቄ: በማስታወሻ ደብተራችሁ ላይ ለዚህ ጥያቄ ያላችሁን ምላሽ ግለፁ። እግዚአብሔር

“ ከእኔ በቀር ሌላ አምላክ አታምልክ” ወይም ደግሞ “ለራሳችሁ ምንም አይነት አምላክ አትስሩ.....” ብሎ ባይል ሌሎች ነገሮችን ማምለክ ኃጢአት ይሆን ነበር? (እስቲ እነዚህን ክሮሜ ላይ የተጠቀሱ ማጣቀሻዎችን ተመልክቷቸው 3:20፣ 4:15፣ 5:13፣ 7:7)

የቤት ስራ : ዘፀአት 32:25-29 አንብቡ።

መግቢያ: ሙሴን በህዝቡ መካከል የሚገኝ የእግዚአብሔር ወኪል ካህን መሆኑን ተመልክተናል። ለእነሱ ምስክሩን ይዘላቸው መጥቷል (ቁጥር 15)። ህዝቡ የሰራውን ጣኦት ሲያመልክ እና ሲጨፍር ተመልክቷል (ቁጥር 19)። ከዕድቅ ቅናት የተነሳ ቁጣው ነደደ ዕላቶቹም ተሰበሩ። ለኃጢአት ቅጣት ይገባዋል። በቁጥር 20 ላይ ጥጃው ተቃጠለ፣ ዱቄት እስኪሆን ድረስ ተፈጨ። ውሃ ውስጥም ተበተነ። እስራኤላውያንም እንዲጠጡት ተደረጉ። ነገር ግን የሚቀር ነገር አለ.....

መልመጃ:

1. ሙሴ በቁጥር 25 ላይ ምን አደረገ ?
  - ሀ. ህዝቡ _____
  - ለ. አሮን _____
  - ሐ. ከዛም _____ ሆኑ።
2. በቁጥር 26 ላይ በሰፈሩ መግቢያ ላይ ሆኖ ምን ነገራቸው? _____
3. ማን ምላሽ ሰጠ? _____
4. የአምላካቸውን ፣ የጌታቸውን ፣ የእስራኤልን አምላክ ቃል ተናገረ። ትእዛዙ ምን ነበር? _____

አሁን ወንድም በወንድሙ ላይ፣ ጓደኛ በጓደኛው ላይ፣ ጎረቤትም በጎረቤት ላይ ሰይፍን ሲያነሳ ነው።

5. በዘፀአት 32:28 መሰረት የሌዋውያን መታዘዝ ምን ውጤት አመጣ? _____
በዘፍጥረት 49 ላይ ያዕቆብ ልጆቹን ሲባርክ ሰይፋቸው የጠብ ሰይፍ አንደሆነ እና በቁጣቸው ሰውን እንደሚገድሉ ተናግሯል።
6. በዘዳግም 33:9 ላይ ሙሴ በህይወቱ መጨረሻ የእስራኤልን እያንዳንዱን ነገድ ሲባርክ። _____ ፣ _____ ለእስራኤል ያስተምራሉ። የእግዚአብሔርን ቃል ያስከብራሉ።
7. በቁጥር 32:29 ላይ የእግዚአብሔርን በረከት ባረካቸው። ሙሴ የነገራቸው ምን ነበር? _____
8. እግዚአብሔር በትክክል ያደረገው ይህንን ነበር። ሌዋውያን ተለዩ። እግዚአብሔር ለአሮን መዘኑልቁ 18:5-7 ምን ነበር ያለው? _____

ትግበራ: አስተሳሰቦችሁን ተጠቀሙ። እስቲ የዚያን እለት የተፈጠረውን የምትዘግቡት እናንተ ብትሆኑ

- ልታውቁት የምትፈልጉት ነገር ምን ነበር? _____
- ለማን ቃለ መጠይቅ ታደርጉ ነበር? _____
- ልትመልሱት የሚገባው ጥያቄ ምን ነበር? _____
- ልታተኩሩበት የምትፈልጉበት ነገር ምን ነበር? _____
- አርስስተ ዜናችሁ ምን ይሆን ነበር? _____

ክፍል 5

መግቢያ: በእስራኤላውያን ምክንያት ሶስት ሺህ ሰዎች በሌዋውያን ተገደሉ። ልክ በጦርነት መካከል እንዳሉ ነው ያደረጉት የገዛ ወገኖቻቸውን እስራኤላውያንን ፣ የራሳቸውን የቤተሰብ አባል ፣ ጓደኞቻቸውን ፣ ጎረቤቶቻቸውን ሙሉ ነበር በሰይፍ ስለት የገደሉት።

ምን አይነት ክፉ ቀን ነው! እነዚህ ዘላን ህዝቦች በታሪካቸው የመጀመሪያውን ጦርነት ያደረጉት ከገዛ ቤተሰቦቻቸው ጋር እርስ በእርሳቸው ነው። የክፉው ኃይል በህዝቡ በካከል ሁከትን ፈጠረ ህዝቡ ያልተገሩ እና ስርአት የሌላቸው ሆኑ። ከቁጥጥር ውጪ ሆኑ ዘፀአት 32:25 ላይ እንደተጠቀሰው ለጠላቶቻቸው መሳለቂያ ሆኑ። እራሳቸውን አጠፉ በእነሱ ላይ የተጠራው የእግዚአብሔር ስም ተሰደበ። ከውጪ ሁኔታውን ለሚከታከል ክፉ ድል ያገኘ

ይመስላል። በክፍል 5 እግዚአብሔር የእሱ እንዲሆኑ ከመረጣቸው ህዝቦች ጋር ግንኙነቱን እንደገና በመመስረት ሲቀጥል እንመለከታለን።

የቤት ስራ፡ ዘፀአት ፡32:30-33:6 ያለውን ክፍል አንብቡ።

መልመጃ ፡ አሁንም በድጋሚ ሙሴ የክህነት ስራውን ሲሰራ እና ህዝቡን ወደእግዚአብሔር ሲያቀርብ እንመለከታለን። በቁጥር 30 ላይ ምን ነበር ያለው? _____

ትምህርት፡ የኃጢአት ውጤት ያው ቅጣቱ ነው። ጣኦቱ ተደመሰሰ፤ ያ መረን የነበረ ሕዝብ አሁን ፀጥ አለ አሁን ብዙዎች ሞተዋል። ነገር ግን እዚህ በላይ ትኩረት የሚፈልግ ነገር አለ። የኃጢአት ትልቁ ጉዳቱ በሰው እና በእግዚአብሔር መካከል ያለውን ግንኙነት ማበላሸቱ ነው። የሰሩት ኃጢአት ከእግዚአብሔር ለያቸው። ሙሴም ህዝቡ ኃጢአት በመስራታቸው ምክንያት ከእግዚአብሔር ጋር በነበራቸውን ግንኙነት ምን ያህል ክፍተት እንደፈጠሩ አንዲረዱ ፈልጓል። ያለጥርጥር ይህን ዝም ቢባሉ ኖሮ ምንም እንዳለጠፉ በማሰብ ጥፋታቸውን ሁሉ ይክዱ ነበር። ከዚህ በኋላ ምንም የሚያስፈልግ አይመስልም። “እንቀጥል” “ያለፈውን እንርሳ” ብለው ነው የሚሄዱት ። ነገር ግን ሙሴ እንደገና በንጋታው ሰበሰባቸው። የሰሩት ኃጢአት እጅግ ከባድ እንደሆነ እና ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸውን ግንኙነት እስከመጨረሻው የሚያበላሽ ስለሆነ ለኃጢአታቸው ቤዛ ያስፈልግ እንደሆነ ወደ እግዚአብሔር ሊቀርብ እንደሆነ አስታወቃቸው።

ትግበራ፡ እስቲ አንድ ከጓደኛው የሰረቀን ሰው አስቡ፡

1. አንድ ሰው ቢሰርቅ እና በስርቆቹ እስርቤት ገብቶ ቢቀጣ አንኳን የሰረቀውን መመለስ አለበት ወይስ የለበትም? ለምን? ለምን አይሆንም? _____
2. የሰረቀውን እንኳን ቢመልስ ገና የሚቀር ነገር ያለ አይመስላችሁም? _____

ክለሳ፡ ቤዛ የሚለውን ቃል ትርጉም ሁለት በጦርነት ውስጥ ያሉ ባለንጣዎችን ማስታረቅ ማለት ነው። እንደገና አንድ አንዲሆኑ ማድረግ ማለት ነው።

መልመጃ፡ ሙሴ ተመልሶ ወደ እግዚአብሔር ቀረበ።

1. ቁጥር 31፡ ምን ነበር የተናዘዘው? _____

2. ቁጥር 32፡ ምን ነበር የጠጠቀው? _____
3. እግዚአብሔር ይቅር የማይላቸው ከሆነ ሙሴ ምንድነበር የጠየቀው? _____
 ሙሴ እግዚአብሔር ህዝቡን ይቅር የማይላቸው ከሆነ ስሙ ከህይወት መዝገብ እንዲደመሰስ ነበር የጠየቀው። እግዚአብሔርን ይቅር እንዲላቸው ለመነው።”ኔታ ሆይ እባክህ ኃጢአታቸውን ይቅር በል”
4. እነሱን ከምታጠፋቸው ኃጢአታቸው በእኔ ላይ ይሁን ብሎ ነበር የፀለየው።ሙሴ ያጠፋው ጥፋት ምን ነበር?ጥፋቱ የትኛው ነው?ስለህዝቡ ሲጠይቅ የእራሱን ህይወት እንኳን ለሞት አሳልፎ ሰጥቶ ነበር ።እስቲ በዚህ ነገር ላይ ያለችሁን ሃሳብ ጻፉ።
5. ቀጥር 33-35 ድረስ፡ሙሴ ስለህዝቡ የፀለየውን ፀሎት እግዚአብሔር መለሰለት።
  - ሀ. ላጠፉት ፍርዳቸው ምን ነበር? _____
  - ለ. ለሙሴ የሰጠው ትእዛዝ ምን ነበር? _____
  - ሐ. ቃልኪዳኑ ምን ነበር? _____
  - መ. ላጠፉት ጥፋት ቅጣቱ ምን ነበር? _____
6. በዘፀአት 33:1-6 ባለው ክፍል ውስጥ እግዚአብሔር ሙሴን ካሉበት ስፍራ ተነስተው ተስፋ ወደተገባላቸው ምድር መጓዝ እንዲጀምሩ ለሙሴ ትእዛዝ ሰጠው።ሙሴ ከህዝቡ ጋር የተነጋገረው የማይታመነው ነገር ምንድነው?_____
7. የህዝቡ ምላሽ ምን ነበር?_____
8. ህዝቡ ከላዩላይ ምን አስወገደ?_____

ትግበራ፡ ይህ የእስራኤል አሳዛኝ ታሪክ ነው።እኛም ከዚህ ብዙም የተሻለ ታሪክ የለንም።ምናልባት እንደ እስራኤላውያን በወርቃማው ጥጃ ዙሪያ ሆነን አላመለክንም አልጨፈርን ይሆናል ነገር ግን እስቲ እነዚህን ጥያቄዎች እራሳችንን እንጠይቅ፡ እራሴን ሰልገዛ ከቁጥጥር ውጪ ሆኜ አእንድኖር የሚያደርገኝ መረን የሆንኩበት ነገር ምንድነው?ሁላችንም ግዜ ወስደን እራሳችንን ማየት እና ይህንን ጥያቄ መመለስ ይኖርብናል።በህይወቴ ውስጥ ከእግዚአብሔር በላይ ያስቀመጥኳቸው ነገሮች ምንድናቸው?በህይወቴ ውስጥ ያሉ ጣኦታት ምንድናቸው?በህይወቴ ውስጥ የማመልካቸው ነገሮች ምንድናቸው?_____

በፍርድ ጥያቄ እናቆማለን።ሙሴ በእግዚአብሔር እና በህዝቡ መካከል እርቅን ሊያደርግ ወደእግዚአብሔር ቀረበ።በተበላሸው ግኙነት ምክንያት የተለያዩትን እግዚአብሔርን እና ሰውን እንደገና ወደ አንድነት ለማምጣት ተነሳ።ልክ እንደዚሁ እኛም ስለእኛ በእግዚአብሔር ዙፋን ፊት ዘወትር የሚታይልን ካህን እንዳለን መረዳት ይኖርብናል።የእኛ ሲቀካህን ጻድቅ የሆነው

እየሱስ ክርስቶስ ነው። እርሱ ስለእኛ በመሰቃየቱ እና በመሞቱ ምክንያት በእኛ ላይ የነደደው የእግዚአብሔር ቁጣ ተመልሷል።ከእኛ ላይ ተወስዷል ተወግዶልናል።እርቃችን በእየሱስ ክርስቶስ ደም እና ዕድቅ፣እንዲሁም ፍጹምነት ተፈፅሞልናል።

የምናሰላስለው: 1ዮሀንስ 2:1-2 ይህ የመዕሐፍ ቅዱስ የንባብ ክፍል በክርስቶስ እየሱስ አማካኝነት በደላችን ለዘለአለም እንደተደመሰሰልን ያለፈውም የአሁኑም ኃጢአታችን እንደተደመሰሰ ይነግረናል።ዮሐንስ ይህንን እውነት እንዲህ በሚል ቃል ይገልጻል።”ልጆቼ ሆይ” እሱ ልክ ለልጆቹ የሚናገርን አባት ይመስላል።የእግዚአብሔርን ፍቅር አጣጥሞ እንደሚያውቅ ይነግረናል።

ፀሎት: ጌታ እየሱስ ሆይ ምስጋና እና አምልኮን ይገጥሙ ወዳንተ እመጣለሁ።እራሴን በደንብ አውቀዋለሁ።በህይወቴ ውስጥ ትልቅ ጥፋት እንደሰራሁ አውቃለሁ።ቃልህ እንደሚያረጋግጥልኝ አንተ ከዚህ በፊት በህይወቴ ለሰራጊቸውም ሆነ አሁን ለሆኑት ሁሉ ሞተህልኛል።ባንተ ከእግዚአብሔር ጋር ታርቁያለሁ።ከእግዚአብሔር ጋር ባለኝ ግንኙነት ላይ በእኔ ኃጢአት ምክንያት የተፈጠረውን ክፍተት ደፍነህልኛል።አመሰግንሀለሁ አሁንም በህይወቴ ውስጥ እንድትኖር እና በሕይወቴ እንድትሰራ እፈልጋለሁ እንዲሁም ይህን የምስራች ሌሎችም ሰምተው ይድኑበት ዘንድ ።

ትምህርት አምስት

እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ነው

ከዘፀአት፣ ከዘሌዋውያን፣ እና ከዘሁልቁ የተውጣጡ ታሪካች-ይቅርታ

የትምህርት 5 ምልክታ

ቅኝት

መግቢያ

ትምህርት 5: ከዘፀአት፣ ከዘሌዋውያን፣ እና ከዘሁልቁ የተውጣጡ

- የእግዚአብሔር ክብር የማደራያውን ድንኳን ሞላ
- የእርቅ ቀን
- ወደ ከነአን ሰላዮች ተላኩ
- በእስረኤል ላይ የእግዚአብሔር ፍርድ
- የሙሴ አለመታዘዝ
- እባብ በመስቀያ ላይ

መግቢያ

በዚህ ትምህርት ውስጥ ብዙ ታሪኮች ተነግረዋል።እግዚአብሔር ከህዝቡ ጋር በሩቁ የነበረውን ግንኙነቱን በመተው በመካከላቸው ለመሆን ፈልጓል።የማደራያው ድንኳን ተሰርቶ ሲጠናቀቅ ምን እንደተከሰተ ተመልከቱ።

የእርቅ (የምትክ)ቀን ታሪክ ብዙ መመሪያ እና ትምህርቶችን ይዟል።እግዚአብሔር ኃጢአታችንን ይቅር ሲለን እና ኃጢአታችንን የተሸከመው ፍየል ወደ ምድረበዳ ሲለቀቅ ምስራቅ ከምእራብ እንደሚርቅ እንደዚሁ እግዚአብሔር በደላችንን ከእኛ አራቀው።

ከዛም ደግሞ ሰላዮች ወደ ከነአን ተላኩ።እስቲ ያመጡትን መረጃ ተመልከቱ።የህዝቡን መረጃም ስሙ።የሁለት የተለዩ ሰላዮችን ምላሽ ደግሞ ተከታተሉ።እናንተ በዛን ዘመን በዛ ህዝብ መካከል ብትሆኑ የየትኞቹን ሰላዮች ጀረጃ እንደምትቀበሉ አስቡ።ወደከነአን የመሄዳቸው ጥቅም ምን እንደሆነ ተመልከቱ።

ሙሴ ምን ሆነ?

በመጨረሻው ታሪክ የምናተኩረው በእስራኤላውያን ላይ የመጣባቸውን ጥፋት እና ውድመት ላይ ሳይሆን በእስራኤል ታላቁ አዳኝ እና ነፃ አውጪ በሆነው በጌታ በእየሱስ ክርስቶስ ላይ ነው።

ክፍል 1

መግቢያ: በዚህ የትምህርት ክፍል ሰፊ የሆነውን እና የመፅሐፍት መረዳታችንን የበለጠ የሚጨምርልንን እውነት በእግዚአብሔር የተመረጠ ነገር ግን ደንዳና ስለሆነው እስራኤል እና እግዚአብሔር ግንኙነት እንመለከታለን።ከእስራኤል አለመታዘዝ በተቃራኒው እግዚአብሔር ለአብርሐም እና ለዘሩ ለገባው ቃልኪዳን ታማኝ ነበር።እግዚአብሔር አምላካቸው እነሱ ደግሞ ህዝቦቹ ሊሆኑ ተስማምተዋል።በዚህ ትምህርት አንድን መረጃ በመፅሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንዴት ማግኘት እንደሚቻል እንመለከታለን።ከዚህ ቀደም እንደተነጋገርነው ስለዚህ እውነት በይበልጥ ለማወቅ ሙሉ ታሪኩን ከመፅሐፍ ቅዱሳችሁ ላይ እንድታነቡ እንመክራችኋለን።

የቤት ስራ: ዘፀአት ከ25-30 እና 35-40 የማደሪያውን ድንኳን በተመለከተ እግዚአብሔር የሰጠውን መመሪያ የያዙ ክፍሎች ናቸው።በማስታወሻ ደብተራችሁ ላይ ባለ ሁለት ረድፍ ሳጥን ሰርታችሁ በአንደኛው ረድፍ ጥቅሶቹን በአንድ ረድፍ ደግሞ ስለመገናኛው ድንኳን በዘፀአት 25-30 የተጻፉትን ነገሮች መጻፍ ትችላላችሁ።ደስ ያለችሁን ክፍል መርጣችሁ ማንበብ ትችላላችሁ ነገር ግን እየፈለጋችሁ ያላችሁት በዋናው ርእሳችን ዙሪያ ከእያንዳንዱ ክፍል ጋር የተገናኙ ነገሮችን ነው።

መልመጃ: እግዚአብሔር ለሙሴ ጥንቃቄ የተሞላበት መመሪያ ነው የሰጠው።መመሪያዎቹንም በዝርዝር ነው የሰጠው።እግዚአብሔር ምን እንደመሚፈልግ ያውቃል የሚሰሩበትን ቁስ ሳይቀር የመረጠው እራሱ እግዚአብሔር ነው። ዘፀአት 31:1-11።

1. ለዚህ ስራ ሃላፊነት የተሰጠው በመንፈስ የተሞላው ሰው ማነው?
_____
2. የሚረዳው ማነው? _____
3. ሁሉንም ነገሮች ለመስራት ችሎታ ተሰጥቶት የነበረው ማን ነበር?
_____

ትምህርት: በዚህ ክፍል የተገለፁት ነገሮች በሙሉ በዘፀአት ከ 35 አስከ 39 በድጋሚ ተገልፀው ይገኛሉ።እንደምታስታውሱት ሙሴ ከተራራው ሲወርድ እስራኤላውያን ጣኦት ሲያመልኩ ተመልክቶ ከመቆጣቱ የተነሳ ከእግዚአብሔር የተቀበላቸውን ፅላቶች እንደሰበሰቡቸው ተመልክተናል።ሙሴ አሁንም ወደ ሲና ተራራ ወጥቶ ከእግዚአብሔር የህጉ ምስክር የሆነውን

ጽላት ለሁለተኛ ጊዜ ተቀብሎ ወርዷል ዘፀአት 34። በሚቀጥሉት ምእራፎች እግዚአብሔር እንደገና ስለማደሪያው ድንኳ መመሪያዎችን ለሙሴ ሰጥቶታል። በመጨረሻም የማደሪያው ድንኳን የሚገጣጠምበት ቀን ደረሰ። የማደሪያው ድንኳንም ተገጣጥሞ ቆመ። አሮን እና ልጆቹም የክህነት ልብሳቸውን ለበሱ። በጥበብ የተሰሩት ቁሳቁሶች በሙሉ ስፍራ ስፍራቸውን ይዘዋል። ስራው ተጠናቀቀ!

የቤት ስራ፡ ዘፀአት 40:1-37 ያለውን ክፍል አንብቡ።

መልመጃ፡

1. ቀጥሎ ምን ሆነ? _____

የእግዚአብሔር ክብር የማደሪያውን ድንኳን ሞላው! ምንም ክፍል አልነበረም የእግዚአብሔር ክብር የማደሪያውን ድንኳን ሞልቶት ነበር። በተራራው ላይ የነበረው ደመና አሁን በማደሪያው ድንኳን ሞልቷል።

2. በዘፀአት 33:7 ባለው የማደሪያው ድንኳን አቀማመጥ እና በዘፀአት 25:8 ባለው የማደሪያው ድንኳን አቀማመጥ መካከል ያለው ለዩነት ምንድነው? _____

3. የእግዚአብሔር በመካከላቸው መኖር መምረጡ ለህዝቡ የሚሰጣቸው ትርጉም ምንድነው? _____

የምናሰላስለው፡ 2 ቆሮንቶስ 6:16-7:1 ይህ የአዲስ ኪዳን ማጣቀሻ ነው። እነዚህ አራት ቁጥሮች ዛሬም ለእኛ ይናገሩናል። እግዚአብሔር ቤተክርስቲያን ተብሎ ስለሚሰራው ህንፃ ግድ እንደሌለው እና የመንፈሱ ማደሪያዎች እኛ እንደሆንን እንድንረዳ ይፈልጋል ። ይህ ህያው አምላክ በእኛ ውስጥ ሊኖር ወዲል። እስራኤላውያን ከግብፅ ሲወጡ እራሱን የገለጠላቸው በደመና እና በእሳት አምድ ነበር። ከዛም ከሰፈሩ ውጪ ካለው የመሰብሰቢያ ድንኳን ወደ ሰፈር ውስጥ ወዳለው የማደሪያ ድንኳን ተንቀሳቀሱ። የማደሪያው ድንኳን ቋሚ የሆነ የእግዚአብሔር ህልውና ወይም የእግዚአብሔር በህዝቡ መካከል መገኘት ቋሚ ምልክት ነው። አሁን ግን እግዚአብሔር ከዛም በበለጠ ሁኔታ ለእኛ ቅርብ ሆኗል ። በውስጣችን መኖር ጀምሯል። የህያው እግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ሆነናል። በውጤቱም የቤተመቅደሱን ንጽህና አጠባበቅ በተመለከተም መመሪያን ሰጥቶናል። በ1 ቆሮንቶስ 3:16-17 ? _____

ከዚህ ምእራፍ ከእያንዳንዱ ቁጥር በቃላት ጥቅሶችን እንድትይዙ ትፈተናላችሁ። በካርዳችሁ አደኛው በኩል 2 ቆይታዎን 6:16-7:1 አንዲሁም በአንደኛው በኩል ደግሞ 1 ቆይታዎን 3:16-17 ዓፋ። እስካሁን በማታወሻችሁ ላይ እንደያዛችሁት እግዚአብሔር በእኛ ውስጥ ለመኖር መርጧል ስንል ምን ማለታችን ነው። የእግዚአብሔር መንፈስ በውስጣችሁ ከመኖሩ የተነሳ የእግዚአብሔር ቤተመቅደስ በመሆናችሁ ህይወታችሁን የምትመሩበት ስርአት ምን እንደሚመስል በማስታወሻችሁ ዓፋ።

ፀሎት: ቤተ መቅደሱ በክብር ለመሞላቱን ማሰብ እጅግ ያስደንቃል። ከቅዱስ ፈቃድ ላይ ተቃራኒ ቢሄዱም በህዝብ በእስራኤል መሃል መቀመጥ መርጠህል። እኔም አሁን አንተ በእኔ ውስጥ ለመኖር የመምረጥህን እውነት እንዳስበው ተገድጃለሁ። እኔ የአንተ ቤተመቅደስ ነኝ ቅዱሱ መንፈስህ ደግሞ በውስጤ አለ። በትህትና በፊትህ እራሴን ዝቅ አደርጋለሁ። ህይወቴን ውሰድ ውስጤንም በህልውናህ ሙላው። _____

ክፍል 2

ትምህርት: የዘሌዋውያን መፅሐፍ አንዱ ከሌላው የሚቀጥል መመሪያዎችን የያዘ መፅሐፍ ነው። እነዚህ መመሪያዎች በሙሉ ሌዋውያንን የሚመለከቱ ናቸው። እነዚህ ትእዛዛት እስራኤላውያን እንዲታዘዙቸው ከእግዚአብሔር ዘንድ የተሰጡ ናቸው። እነዚህ መመሪያዎች ስለሚቀርቡት መስዋዕቶች፣ ስለአመጋገብ ፣ ስለበሽታ፣ እና ስለመንፃት የሚናገሩ ናቸው። ዝሙትን ፣ እንደዚሁም ጥፋተኛን ስለመቅጣት፣ በአላት እንዴት ማከበር እንዳለባቸው የሚገልፁ እና የመሳሰሉት ናቸው። እነዚህ ህጎች ማህበረሰባዊ ድንበሮችን ያበጁ ናቸው። ይህ ህግ እስራኤላውያን እግዚአብሔርን እንዴት እንደሚያመልኩ እንዲሁም እርስ በእርሳቸው ሊኖራቸው ስለሚገባው ግንኙነቶች የሚናገሩ ናቸው። እንዴት መኖር እንደሚገባቸው መሰረት ያስያዛቸው እሱ ነው። ምርጡ ነገር ምን እንደሆነ የሚያውቀው እንዲሁም መልካም የሆነው ነገር ሁሉ እንዲሆንላቸውም ይፈልጋል ።

በዚህ በክፍል 5 ትምህርታችን የምናጠናው ዘሌዋውያን 16 ነው። ዝርዝር የሆኑት ጉዳዮች በሙሉ ባያስፈልጓችሁም በአመት አንድ ጊዜ የሚከበረውን በአል መረዳት የምትችሉበትን ስእል ግን ይሰጧችኋል። በዚህ ቀን የሚፈፀሙት ስርአቶች ማብቂያ የሌላቸው ነው የሚመስሉት

፡፡ስለዚህ ተስፋ ሳትቆርጡ አጥኗቸው፡፡ይህ ከታላላቆቹ ታሪካዊ ክስተቶች አንዱ ክፍል ነው፡፡ኃጢአታችንን ስለምናሸክመው ፍየል እና እለ እርቁ አገልግሎት ያለን መረዳ በአንድነት ያድጋል፡፡

የቤት ሰራ፡ሌዋውያን 16 አንብቡ፡፡

መልመጃ፡ ለጥናታችን ምልከታችንን ከቁጥር 6 እንጀምራለን፡፡

1. የአሮን ስራ ምንድነው? _____
ለራሱ ኃጢአት ኮርማ ከሰዋ በኋላ በቁጥር 7 ቀጥሎ ምን ማድረግ ነው ያለበት)? _____
2. ከሁለቱ ፍየሎች አንደኛው ለኃጢአት መስዋእት ይቀርባል፡፡በቁጥር 10 መሰረት ሁለተኛው ፍየል ምን ይደረጋል ? _____
3. ለኃጢአት መስዋእት የቀረበው የፍየል ደም የሚረጨው የት ነው ቁጥር 15)? _____
4. ቁጥር 16፣18፡ የደም መስዋእት እጅግ ከፍ ላለው አምላክ፣ለመገናኛው ድንኳን ለመደያው የሚሆንበት ምክንያት ምንድነው? _____

ማሸታወሻ ፡ማስታረቅ ማለት ሁለት በጠላትነት ውስጥ ያሉ ኃይላትን ወደአንድነት ማምጣትነው፡፡

ማጠቃለያ፡ ሊቀ ካህን ሆነው አሮን የኃጢአት መስዋእት የሆነው ፍየል በመጀመሪያ ለራሱ ፣ከዛም ለቤተሰቡ፣በመቀጠልም ለማደሪያው ድንኳን፣ እና ለመሰደያው በመጨረሻም ለህዝቡ ያቀርብ እና የህዝቡን ኃጢአት የተሸከመው ፍየል ወደምድረበዳ ይለቀቃል፡፡እርቁ የሚፈፀመው የታረደውን ፍየል ደም በመርጨት እና አንደኛውን ፍየል ወደምድረበዳ በመልቀቅ ነው፡፡

ትመህርት፡እግዚአብሔር ለሙሴ እንዲሰራ ካዘዛቸው እቃዎች አንዱ የማደሪያው ታቦት ወይም የቃልኪዳኑ ታቦት የሚባለው ነው፡፡በጥፍጥፍ ወርቅ የተሸፈነ ነው፡፡ይህ ታቦት ከሚይዛቸው ነገሮች አንዱ ሙሴ እግዚአብሔር በሲና ተራራ ላይ የተቀበላቸው ሁለቱ ፅላቶች ናቸው፡፡ታቦቱ ከህዝቡ እይታ እርቆ ነው የሚቀመጠው፡፡ከእግዚአብሔር ጋር የመገናኛ ስፍራ ስለሆነ የሚቀመጠው በመገናኛው ድንኳን ቅድስተ ቅዱሳን ተብሎ በሚጠራው ውስጠኛው ክፍል ነው፡፡ወደዚህ ክፍል መግባት የሚችለው ሊቀካህኑ ብቻ ሲሆን ይህ ደግሞ በአመት አንድ ጊዜ ብቻ ይከናወናል፡፡ካህኑም ከታረደው በግ ደም በመውሰድ በቃልኪዳኑ ታቦት መሸፈኛ ላይ፣በስረየት መክደኛው ላይ እና በእሱ ፊት ለፊት ባለው ስፍራ ላይ ይረጨዋል፡፡የስረየት

መክደኛው “የምህረት ዙፋን” በመባል ይታወቃል።እግዚአብሔር የሚቀመጥበት ስፍራ እንደሆነ ይታሰባል እግዚአብሔር የምህረት ቃሉን ለሙሴ የሰጠበት ስፍራ ነው።

መልመጃ:

1. በቁጥር 16 ላይ የተጠቀሰው ደም የመርጨት ስርአት ያስፈለገው ለምንድነው?

_____ ደሙ የእስራኤላውያንን ኃጢአት ያነፃፅራል ቁጥር 19።

2. አሮን በህይወት ባለው ፍየል ምንድነው የሚያደርገው በቁጥር 20-22 ላይ ባልተሰየሙ ፍየልስ ምን ሆነበት ::?

_____

በዚህ አይነት ስርአት የህዝቡ አመፅ፣ ስንፍና፣ በሙሉ ፍየሉ ተሸክሞ ወደ ምድረበዳ እንዲሞት ከተለቀቀበት ግዜ ጀምሮ ከእነርሱ ይርቃል።ከዛ በኋላ ኃጢአት የለም።

3. ይህ የመጨረሻ ስርአት የሚፈፀመው እንዴት ነው (ቁጥር 34)?

በማን ይፈፀማል	ስረዮት	እንዴት ነው የሚፈፀመው
በሊቀ ካህኑ አሮን	ለራሱ እና ለቤተሰቡ	ኮርማ ለኃጢአት ስረዮት ያቀርባል፣ በስረዮት መክደኛው እና በስረዮት መክደኛው ፊት ደሙን ይረጫል(ታቦት)።
በሊቀ ካህኑ አሮን	ለመገናኛው ድንኳን፣ ለመስዊያው፣ እና ለቅድስተ ቅሱሳኑ	ለኃጢአት ይቅርታ የፍየል መስዋእት ያቀርባል፣ በስረዮት መክደኛው እና በስረዮት መክደኛው ፊት ደሙን ይረጫል(ታቦት)፣ በምህረት ዙፋኑም ፊት እንደዚሁ ያደርጋል።
በሊቀ ካህኑ አሮን	ለህዝቡ ኃጢአታቸውን እና አለመታዘዛቸውን በሙሉ ይናዘዛሉ ኃጢአታቸውም በፍየሉ እራስ ላይ ይቀመጣል።	ህያው ፍየል የሁሉንም ኃጢአት ተሸክሞ በምድረበዳ አንዲሞት ይለቃል።

ትግበራ፡ አምላካችን እግዚአብሔር ቅዱስ አምላክ ነው ኃጢአትን ይጠላል ደግሞም ኃጢአተኛን ይወዳል ምክንያቱም ፍቅር ስለሆነ።እርቅ (ስረዮት)ማለት ሁለት በጠላትነት ያሉ ወገኖችን ወደመልካም ግንኙነት መመለስ ማለት ነው።ምናልባት እኔ አመፀኛ እና በኃጢአት የረከስኩ ብሆን በእኔ እና ኃጢአትን በሚፀየፈው እግዚአብሔር መካከል እንዴት ሰላም ሊኖር ይችላል።በሁለታችንመካከል ጠላትነትን የፈጠረው ኃጢአት ከሆነ ይህንን ኃጢአት አስወግዶ በሁለታችን መካከልሰላም ሊፈጥር የሚችለው ምንድነው።ከእግዚአብሔር ጋር የምንታረቀው እንዴት ነው።እግዚአብሔር በመካከላችን እንዲኖር ኃጢአት መወገድ አለበት።ስለዚህ በየአመቱ ይህንን ስርአት ይፈፅሙ ነበር።በየአመቱ ሊቀ ካህኑ ለራሱ፣ለቤተሰቡ፣እንዲሁም በመካከላቸው ለሚገኘው የመገናኛው ድንኳን ሳይቀር መስዋእት ያቀርብ ነበር ቁጥር 16።በየአመቱ የህዝቡን ኃጢአት በፍየሉ እራስ ላይ እያስቀመጠ ወደምድረበዳ ይሰድ ነበር።በዚህም የህዝቡ ኃጢአት ፈፅሞ ይወገድ ነበር።

ነገር ግን ክርስቶስ ሊቀካህን ሆኖ ሲመጣ የራሱን ደም ይዞ ለሁሉም ለአንዴ እና ለመጨረሻ ጊዜ ገባ።የእርቅ ቀን የነበረው እየሱስ ክርስቶስ የራሱን ደም መስዋእት አድርጎ በማቅረብ በእኛ እና ኃጢአትን በሚጠላው እና ኃጢአተኛውን በሚወደው በእግዚአብሔር መካከል ሰላምን አደረገ።ምንም ኃጢአት ሳይኖርበት የዓለምን ኃጢአት ተሸከመ።

1. እግዚአብሔር ለእኛ ለእያንዳንዳችን ያለው ፍቅር ከመረዳት ያልፋል።ኃጢአቴ መደምሰሱን ማወቁ ምን ይጠቅመኛል?

---

2. ህይወትን የምኖርበት ምንገድ በህይወቴ ላይ የሚያመጣው ልዩነት ምንድነው?

---

3. ዕብራዊያን 10:22.23 አንዲህ ይላል “ከክፉ ሕሊና ለመንጸት ልባችንን ተረጭተን ሰውነታችንንም በጥሩ ውኃ ታጥቦን በተረዳንበት እምነት በቅን ልብ እንቅረብ፤የተስፋን ቃል የሰጠው የታመነ ነውና እንዳይነቃነቅ የተስፋችንን ምስክርነት እንጠብቅ፤” የዓለም መድኃኒት በሆነውበክርስቶስ ደም ታጥቦን ነፅተናል፤ይቅር ተብለናል፤ኃጢአታችን ተወግዷል።

ፀሎት: እግዚአብሔርን ስላደረገላችሁ ነገር አመስግኑት።

ክፍል 3

መግቢያ: ከግብፅ እስከ ከነአን ድረስ ያለው የመንገድ እርቀት የሚፈጀው ሁለት ወር ብቻ ነው።ይሁን እንጂ በዘኑልቁ ላይ ያለው ታሪክ ደግሞ የተለየ የጊዜ ሰሌዳ ያቀርብልናል።ዘኑልቁ 11 በፍጥነት ስንመለከተው የህዝቡ ማጉረምረም በሰፈር ውስጥ እንደቀጠለ ነው። በምእራፍ 12 ላይ ሙሴ የገዛ እህት እና ወንድሞቹ ሳይቀሩ ይቃወሙት ጀምረዋል።እንደዚህ ያሉት ነገሮች የእግዚአብሔርን ቁጣ በህዝቡ ላይ እያነደደው ነው።

እስራኤላውያን የሲና ተራራን ለቀው ተጉዘው አሁን ሀዜሮት ደርሰው አርፈዋል።እስቲ ሀዜሮትን በካርታችሁ ላይ ጠቁሙ።ታሪካችን ከዚህ ስፍራ እና ግዜ ይጀምራል።አሁን ቀጥሎ ምን እንደተፈጠረ የምንመለከትበት ግዜ ነው።

የቤት ስራ: ዘኑልቁ 13:1-25 ያለውን ክፍል አንብቡ።

መልመጃ: እቅዱ

1. ቁጥር 1: እግዚአብሔር ለሙሴ የሰጠው መመሪያ ምን ነበር? _____
 ሀ.ይህቺን ምድር ልዩ የሚያደርጋት ምንድነው? _____
 ለ. የተላከው ማነው? _____
2. ቁጥር 2: ከፋራን ምድረበዳ የተላኩት እነማን ናቸው? _____
 ሀ. ዝርዝሩ ተሰጥቷል :በተለይ ቁጥር 8 እና 16 ተመልከቱ _____
 ለ. አይናችሁን የምትጥሉበት ሌላ ሰላይ በቁጥር 6 ላይ _____
3. ቁጥር 17: ለእነዚህ ሰዎች ሙሴ የሰጣቸው መመሪያ ምንድነው ?ሰዎቹ ምን እንዲሰልሉ ነው የተላኩት _____
 ሀ. ቁጥር 18: _____
 ለ. ቁጥር 19: _____

ሐ. ቁጥር 19:: _____

መ.ቁጥር 20:: _____

4. ቁጥር 21-24 ተልእኮአቸውን ፈፀመዋል። ምን ይዘው መጡ ? _____

5. ቁጥር 25። ምን ያህል ነው የሄዱት ? _____

የቤት ስራ፡ ቁጥር 13:26-33

መልመጃ፡ ሰላዮቹ መረጃ ይዘው ተመልሰዋል።

1. እነዚህ መሪዎች ያቀረቡት መረጃ ምን ነበር?

ሀ. አዎንታዊ: _____

ለ. አሉታዊ: _____

ሐ. ትልቁን “ነገር ግን” የሚለውን አፍራሽ ቃል ቁጥር28: _____

2. ካሌብ መቁጥር 30 ላይ ተናገረ የካሌብ ስፍራ ምን ነበር? _____

3. የሌሎቹስ ሰዎች ስፍራቸው ምን ነበር እንዴት ነበር ሌሎቹን ለመጫን የመረጡት? _____

4. መቁጥር 33 መሰረት እራሳቸውን አንደምን ነው የቆጠሩት? _____

ገለጻ፡ በዛ ምን እየተካሄደ ነው ትላቁ ነገር ምንድነው እነዚህ ሰዎች ምድሪቱን እንዲሰልሱ ያለውንም ነገር በዝርዝር እንዲያቀርቡ በሙሴ ነበር የተላኩት። እስራኤላውያን ይቺን ምድር መውረስ አለመውረሳቸውን እንዲወስኑ ስልጣን ተሰጥቷቸው ነበር እግዚአብሔር በቁጥር 1 ላይ እግዚአብሔር ግልፅ ያደረገው ነገር ምን ነበር? ምን ነበር ያሉት? ምድሪቱ ለእነሱ የተሰጠች ነበረች። ለአባቶቻቸው የሰጠውን ቃልኪዳን ጠብቋል። ስለዚህ ለዛች ምድር ምንም ክፍያ መክፈል አይጠበቅባቸውም። ስፍራቸውን ጠብቀው ምድሪቱ የእነሱ አንደሆነች ከማወጅ በስተቀር ምንም አይነት ነገር እንዲሰሩ አያስፈልጋቸውም። ያ ማለት ግን ስለ ምድሪቱ አይዋጉም ማለት አይለም ። እነዚህ ሰዎች ምድሪቱን የተቆጣጠሩትን ግዙፍ ሰዎች አና እራሳቸውን ነው ያወዳደሩት። ያ ስህተት ነበር ምክንያቱም እግዚአብሔር ምድሪቱን እንዲሰጣቸው ተናግሯል። ድልን የሚሰጣቸው እሱ ነው።

በዚህ ስፍራ ላይ ብቸኛው ተናጋሪ ካሌብ ነበር። ካሌብ ብቸኛው ድምፅ እንዲህ ብሎ ተናገረ።
ቁጥር 30። ካሌብ የተረዳው ሌሎቹ ግን የዘነጉት ነገር ምን ይመስላችኋል። ሌሎቹ ያላዩት እርሱ ብቻ ያየው ነገር ምንድነው?

_____
_____

አብዛኞቹ ቀርቦዋል። የዲሞክራሲያዊ አስተሳሰብ በድምፅ ብልጫ ይመራል። አብላጫውም ያሸንፋል ። ሁላችንም አንደኛው ቀው የአብላጫውን ድምፅ ነው የምንቀበለው። ስለሰለሷት ምድር ለምንድነው መጥፎ ነገር እንዲናገሩ የሆኑት። _____

ትግበራ: የእናንተ አስተሳሰብ የሆነውን ነገር ምንድነው።

1. ብቸኛ ተናጋሪ የሆናችሁበትን ቀን ታስታው ሳላችሁ ? _____

የብዙዎች ሀሳብ በልካም ይሁንም አይሁን እራሳችንን ከብዙዎች ጋር ስትስማሙ አግኝታችሁት ታውቃላችሁ?

እግዚአብሔር አንደኛው ሰጣችሁ ተናግሯችሁ እናንተ ግን ሁኔታዎቻችን ፈርታችሁ የራሳችሁን ውሳኔ የወደናችሁበትን ሁኔታ ታስታውሳላችሁ? _____

2. እናንተ በዚያን ስፍራ ብትሆኑ ኖሮ ከየትኛው ወገን የምትሆኑ ይመስላችኋል። የምትመርጡትስ ማንን ነበር? ለምን? _____

ፀሎት: እግዚአብሔር ሆይ እባካህ ያንተን ህልውና በሕይወቴ መረዳት እንድችል አድርገኝ። እኔን ለመባረክ ሊቆጠሩ የማይችሉ ብዙ መንገዶች አሉሁ። መልካም የሆኑትን ነገሮች ሁሉ የምትሰጠኝ አንተ ነህ። አይኖቴን በሚያስፈራኝ ነገር ላይ ሳይሆን በንተላይ ብቻ አንዳደርግ እርዳኝ። እውነትን ብቻዬን መናገር ካለብኝ ብቻዬን አንድናገር ፀጋህ ይርዳኝ። _____

ክፍል 4

ታሪኩ ቀጥሏል.....

የቤት ስራ: ዘሁልቁ 14:1-35

መልመጃ: ምን አይነት አስደንጋጭ ማብራሪያ ነው!

1. የእስራኤልን አስቸጋሪ ባህሪ የሚገልፁ ቃላት እና አረፍተ ነገሮችን ከቁጥር 1-4 ባለው ክፍል ውስጥ ፈልጋችሁ አግኙ

ሀ. _____ መ. _____
ለ. _____ ሠ. _____
ሐ. _____ ረ. _____

2. ከስዎቹ የመጣው ክፉ ዜና በህዝቡ መሀል በመዘዋወሩ ጉዳት አድርጏል። የራሳቸው የተጋነነ የፈጠራ ዜና መልሶ እያሳደዳቸው ነው። “እንዲህ ካልሆነ በቀር” ወደ ግብፅ መመለስ ይሻላል የሚል ጨካኝ ይጮሁሉ። ሌሎች በእነሱ መንገድ እንዲጓዙ ተጋጅተዋል። ወደ አዲሶቹ መሪዎቻችን ልናመራ ነው። የአሮን እና የሙሴ ምላሽ ምን ነበር? _____

3. በቁጥር 6 ላይ ማንን አገኙ? አንዴት ነበር የሆነት? ለምንድነው እንዲህ ያሉት? _____

4. ማስጠንቀቂያቸው ምን ነበር?
_____

5. በቁጥር 9 መሰረት ልባዊ ምክራቸው ምን ነበር?
_____

6. ጉባኤው እስኪሞቱ ድረስ በድንጋይ ሊወግሯቸው ተመካክረዋል። በዚህ ወቅት የእግዚአብሔር ክብረ ተገለጠ ። እግዚአብሔር ምን ነበር ያላቸው?
_____

ሀ. ምን ያህል _____

ለ. ምን ያህል _____

ሐ. እኔ _____ አደርጋለሁ።

መ. እኔ _____ አደርጋለሁ።

ከዚህ ቀደም ይህን የሚመስል ታሪክ ሰምተን አናውቅም ዘፀአት 32:9፣10 ከልሳችሁ አንብቡ።

7. በዘኑልቁ 14:13-16 ሙሴ በእግዚአብሔር ፊት ያቀረበው ነገር ምንድነው ዋናው ሃሳብ ምንድነው? _____

8. ሙሴ ያማለደው ምንድነው _____ እግዚአብሔር ኃይሉን እንዲገልጥ ነበር የጠየቀው። በሲና ተራራ ላይ ያየውን ማንነቱን ባህሪውን ተናገረ።

9. በዘፀአት 34:6 ላይ እግዚአብሔር ስለእራሱ ተናገረው ምን ነበር? _____

10. በዘኑልቁ 14:18 ላይ ሙሴ ስለእግዚአብሔር የተናገረው ምን ነበር? _____

11. በቁጥር 19 ላይ ሙሴ የጠየቀው ምንድነው? _____

12. እግዚአብሔር እንዲህ አለ እንደጠየከኝ ይቅር ብያቸዋለሁ። እግዚአብሔር በእስራኤላውያን ዘንድ አልተከበረም ስለዚህ ቅጣቱ ምን ነበር? _____

13. በዚህ አረፍተ ነገር ውስጥ ነፃ የሆነው ማን ነበር? እግዚአብሔር ስለዚህ ሰው ምን አለ? _____

14. ቁጥር 25: እግዚአብሔር ምንደ እንዲያደርጉ ነገራቸው? _____

የቤት ስራ፡ በዘኑልቁ 14:26-45 ያለውን ክፍል አንብቡ።

መልመጃ:

1. በቀጣዮቹ ቁጥሮች ውስጥ እግዚአብሔር ለአሮን እና ለሙሴ በማገራረምረማቸው የዚህ ደንዳና ህዝብ የማገራረምረም ውጤት ምን ሊሆን አንደሚችል እየነገራቸው ነበር። በቁጥር 25-35 ባለው መሰረት ምን ነበር የነገራቸው)? _____

2. እንዲሰልሉ ሙሴ የላካቸው ሰዎች ምን ሆኑ (ቁጥር 36-37)? ነገር ግን _____
ከሄዱ ሰዎች _____ እና _____ በሕይወት ተቀመጡ።
ቁጥር 38 _____

3. ከዚያም ሙሴ እግዚአብሔር ያለውን በሙሉ ለህዝቡ ተናገረ። ምላሻቸው ምን ነበር?
ሀ. ቁጥር 39: _____
ለ. ቁጥር 40: _____
ሐ. ቁጥር 40: _____

4. ሙሴ ያለመታዘዛቸው ውጤት ምን እንደሚሆን ነው የነገራቸው? _____
ሀ. ለምን ነበር የወደቁት? _____
ለ. ፍፃሜያቸውስ ምን ነበር? _____

5. ያመፁትን ሰዎች እግዚአብሔርም ፣ ሙሴም ፣ የቃል ኪዳንም ታቦት ከእነሱ ጋር እንደማይሆን ተነግሯቸዋል። ነገር ግን ሄዱ። ውጤቱ ምን ነበር? _____

እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር እንደሚወጣ አስበው ነበር። እግዚአብሔርም ከእነርሱ ጋር እንዳለ አምነው ነበር “በድለናል” ብለው መናዘዝ ብቻ በቂ እንደሆነ ነገር ግን ኃጢአት ውጤት እንዳለው ዘንግተው ነበር።

ገለፃ:

1. ለሰራችሁት ስህተት የጥፋተኝነት ስሜት ፣ እናም ለዚያ ስህተት ይቅርታ ተሳስቻለሁ በማለታችሁ ብቻ ያ ጥፋታችሁ ከሚያመጣባችሁ ቅጣት እንደምታመልሱ አስባችሁ ታውቃላችሁ? እግዚአብሔር እነዚህ ሰዎች ላይ መቆጣቱ ትክክል እንዳልነበረ ታስባለችሁ ቁጣ ስህተት ነው እስቲ የራሳችሁን ቁጣ አስቡ። በንዴት ውስጣችሁ እንዲቃጠል ያደረጋችሁት ነገር ምንድነው? _____

2. እግዚአብሔርን በዚህ ትምህርት ውስጥ እንዲቆጣ ያደረገው ነገር ምንድነው?

---

3. መቆጣቱስ አግባብነት አለው ለምን ?

የምናሰላስለው: ሙሴ እግዚአብሔርን በዘኑልቁ 14:18 ላይ ገልጾታል።”እባክህ እንደገና አንድ ጊዜ ብቻ ይቅር በላቸው “ እስቲ አሁን ግዜ ወስዳችሁ በካርዳችሁ ላይ ቁጥር 18 9ፉ ።ይህንን ክፍል አሰላስሉት።እናም እነዚህን ቃሎች ስታሰላስሉ ደህንነት አና ሰላም ያለማቋረጥ ከእናንተ ጋር ይሁን።እግዚአብሔር ምህረቱ እና ፍቅሩ የበዛ ለቁጣ የዘገየ በደልን እና አመፅን የሚያስወግድ ነው።ይህ ነው እግዚአብሔር ።እናንተም ይህን ቃል ስታሰላስሉ እና ይህን ቃል በህይወታችሁ ስትገልፁ (ስታንፀባርቁ) ስለዚህ ቃል አስቡ በተጨማሪም ሌሎችን እናንተ እግዚአብሔርን ለመግለፅ የምትጠቀሙባቸውን ቃላት አስታውሱ።ምናልባት “ታማኝ” የሚለውን ቃል።ከዛም ግዜ ውሰዱ እና እግዚአብሔር ምን ያህል ለእስራኤላውያን ታማኝ እንደነበረ አስታውሱ እንደዚሁም ለእናንተ ምን ያህል ታማኝ እንደነበረ እንደዚሁ አስታውሱ።የምታስታውሷቸውን የእግዚአብሔር ማንነቶች በሙሉ በማስታወሻ ደብተራችሁ ላይ ጻፏቸው።

ፀሎት: በህይወታችሁ ውስጥ የምታስታውሷቸውን ታሪኮች እና ክስተቶችን አስታውሱ እንዲሁም እግዚአብሔርን በህይወታችሁ ሰላደረገላችሁ ነገሮች ከልባችሁ አመስግኑት። _____

ክፍል 5

መግቢያ: ምናልባት ሙሴን በምድር ከተመላለሱ ታላላቅ ሰዎች አንዱ ልታደርጉት ትችላላችሁ።ዘኑልቁ 12:3 ላይ እንደምናነበው በምድር ከተመላለሱት ሰዎች እንደሙሴ ትሁት አልነበረም።ይህንን ስንሰማ ምናልባት ሙሴ ምንም ስህተት ፈፅሞ የማያውቅ ፍፁም ሰው አድርገን ልንመለከለው እንችላለን።ነገር ግን ስህተት ፈፅሞ እንደነበር አናውቃለን።ነገር ግን ከሁሉም በጣም የሚያስደንቀው ነገር ሙሴ የተስፋይቱ ምድር እንዳይገባ መከልከሉ ነበር።ወደተስፋይቱ ምድር የሚወስደውን መንገድ እንዲመራ ብቻ ነበር የሆነው።

የቤት ስራ፡ ዘኁልቁ 20:13 አንብባችሁ ሙሴን የተስፋይቱን ምድር እንዳይወርስ የሆነበትም ምክንያት አግኙ።

መልመጃ፡

1. አሁንም በድጋሚ በቁጥር 20:2 ላይ የተፈጠረው ችግር ምንድነው?

---

2. እንደገና ሰዎቹ ለተፈጠረው ችግር የሰጡት ምላሽ ምን ነበር? ከእነሱ የምትጠብቁት ምላሽ ምንድነው?

የትግበራ ጥያቄዎች፡

1. በተለያዩ ችግሮች ውስጥ ስትሆኑ ሰዎች እናንተን ምን እንደምታደርጉ እና ምን እንደምታደርጉ ይጠብቃሉ፤ እናንተስ ችግራችሁን የምትፈቱበት መንገድ ምንድነው?)

---

2. በምትሰጡት ምላሽ ትክክለኛነት ይሰማችኋል፡ በእንደዚህ አይነት ሁኔታ ውስጥ የእግዚአብሔርን ባህሪ ሊያንፀባርቅ ይችላል የምትሉት ባህሪ የትኛው ነው?

መልመጃ፡(የቀጠለ)

1. አሮን እና ሙሴ በህዝቡ በደረሰባቸው ጥቃት አስገዳጅነት የተመለሱበት ቦታ የት ነው፡(ቁጥር 6) ?

---

2. እግዚአብሔር ለሙሴ የሰጠው መመሪያ ምንድነው?

---

3. እግዚአብሔር ምን እንደሚሆን ነው የነገረው) ?

---

4. እግዚአብሔር ካዘዘው ውጪ ሙሴ ምንድነው ያደረገው ቁጥር 11) ?

---

5. ልክ ያልሆነው ነገር ምንድነው ሙሴ እግዚአብሔርን ያለስደሰተበት ነገር ምንድነው ቁጥር 13) ?

ሌዋውያን 10:3 የሚጠቁመን

ነገር ይኖር ይሆን) ?

6. የነበሩበት ውሃ ስሙ ማን ነበር ቁጥር 13) ?

መግቢያ: በዘሁልቁ 20:1 ላይ ማርያም በቃዴስ ምድረበዳ ሞተች 22-29 ደግሞ አሮንም ደግሞ ሞተ::አሮን ከመሞቱ በፊት እግዚአብሔር በአሮን ፋንታ ሊቀ ካህን ሆኖ የሚተካው ማን እንደሆነ አስታወቃቸው::ሙሴ ፣የአሮን ልጅ ኤሊዘር፣እግዚአብሔር ወደ ተራራው ጠራቸው::ኤሊዘር የአሮንን የክህነት ልብስ ለበሰ::ሙሴ እና ኤሊዘር ከተራራው ወረዱ::ህዝቡም በአሮን ምትክ ሊቀ ካህን እንደሆነ አወቁ አሮንም ሞተ ለእሱም አርባ ቀን አለቀሱለት::

የቤት ስራ: ዘኁልቁ 21:4-9 አንበቡ::

መልመጃ:

1. አሁን የተፈጠረው ችግር ምንድነው? ያቀረቡት ችግር ምን ነበር ቁጥር 4 እና 5? _____

_____

_____

2. በዚያን ጊዜ እግዚአብሔር የቀጣቸው ምን ነበር ?

_____

_____

3. ህዝቡ ኃጢአታቸውን ለሙሴ መጥተው ተናዘዙ::ምን እንዲያደርግላቸው ነው የጠየቁት ?

_____

_____

4. አሁንም በድጋሚ ሙሴን ህዝቡን ወክሎ በእግዚአብሔር ፊት ቀረበ::እግዚአብሔር ሙሴን ምንድነው ያዘዘው ?

_____

_____

5. በዘንግ ላይ የተሰቀለው እባብ ምሳሌነቱ ምንድነው ?

_____

_____

6. ሙሴም እግዚአብሔር ያዘዘውን በሙሉ አደረገ ስለዚህ በእባብ የተነደፉት ሰዎች ምን ሆኑ ?

_____

_____

ትምህርት: ከዘፍጥረት 3 ጀምሮ እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ያዘጋጀውን የማዳን እቅድ አልቀየረውም::በዘፍጥረት 3:15 እግዚአብሔር የሰው ልጆችን የሚያድን እና በቅዱሱ እግዚአብሔር በኃጢአተኛው አው መካከል እርቅን የሚያደርግ አዳኝ እንደሚልክ ቃል

ገብቷል። በብሉይ ኪዳን የተጻፉት ታሪኮች በሙሉ የሚጠቁሙን ሰላም እና ከኃጢአት ነፃ መውጣትን የሚሰጠንን መሲህ ነው የሚያሳዩን ። ዘኁልቁ 21 በተመሳሳይ መልኩ የሚያሳዩን ነፃ አውጪዎችን የሆነውን የእግዚአብሔር ልጅ እየሱስ ክርስቶስን ነው። ዘኁልቁ 21፡9 በአዲስ ኪዳን የተጠቀሰ ክፍል ነው። እስቲ ይህ ክፍል በአዲስ ኪዳን ምን ላይ እንደተጠቀሰ ተመልከቱ ። በአዲስ ኪዳን ዮሐንስ 3፡14-15 ላይ ነው። ዮሐንስ 3 ላይ ያሉትን ቃሎች ያጩ።

ይህን ትምህርት ለማጠናቀቅ ቁጥር 16 እና 17 ማንበብ ቀጥሉ። እነዚህ አራት ጥቅሶች የሚናገሩት ስለ እየሱስ ነው። የተፈረደበት የመስቀል ሞት ነበር። እሱ ግን የተሰቀለው የተለየ ቅርፅ ባለው እንጨት ማለትም በመስቀል ላይ ነው። ሁሉም አንዲያዩት በመስቀል ላይ ነው ክፍ ብሎ የተሰቀለው። በእባብ የተነደፉት እስራኤላውያን የተሰቀለውን እባብ ሲመለከቱ ከሞት ይድኑ ነበር ። እኛም ስለኃጢአታችን የተሰቀለውን እየሱስን ስንመለከተው ከሞት አንድናለን። ነገር ግን ለእኛ የተሰጠን ህይወት ከዚህ ምድራዊው ህይወት የተለየ ነው። ለእኛ የተሰጠን ህይወት ከእርሱ ጋር ዘላለም የሚያኖረን የዘላለም ህይወት ነው።

ፀሎት: እግዚአብሔር ሆይ ልጅህ እየሱስ ክርስቶስን የዓለም መድሀኒት አድርገህ ስትሰጥ ምድርን በፍቅርህ ሞልተህል። ሙሴ እና እስራኤላውያን የተሰቀለውን እባብ ሲመለከቱ በህይወት ኖረዋል። እኛም በመስቀል የተሰቀለውን አዳኙን እና ልጅህ እየሱስ ክርስቶስን ቀና ብለን ስንመለከት በቸርነትህ የሰጠኸንን የተትረፈረፈ እና ዘላለማዊ ህይወት አንመለከታለን። መንፈስህ ማነ አንደሆንክ የምናይበት አይን እና ከአንተ ጋር የዘላለምን ህይወት ሰጠኸን አንተ መሆንህን የምቀበልበት ልብ ስጠኝ። _____

ትምህርት ስድስት

እስራኤል ሆይ ሰማ

ዘዳግም 1-34 -የተባረኩ

የትምህርት 6 ምልክታ

ቅኝት

መግቢያ

ትምህርት 6:ዘዳግም 1-34

- የዘዳግም ምልክታ
- ያለፈውን ማነፃፀር(በግለጥ)
- እስራኤል እንዲያስታውስ ተጠራ
- የእስራኤል ውርስ-በረከት እና መርገም
- መሪነትን ሞተ
- የሙሴ መሞት
- እኔ አምላክ ነኝ
- ለመለየት የተጠሩ

መግቢያ

የዘዳግም መፅሐፍ አብዛኛው ክፍል የሚያወራው የመሪነት ማእከል የሆነው ሙሴ ከመሞቱ ቀድሞ ከእስራኤላውያን ጋር ስለነበረው ግንኙነት ነው። ሙሴ ምንድነው ከእስራኤላውያን ጋር ተካፈለው እና መካፈል የፈለገው? ለምን ለመስላችኋል? በዚህ ጥናት ውስጥ ብዙም እርቃችሁ ሳትሄዱ ሙሴ ሊነግረን የመረጣቸውን የተለያዩ ነገሮች ትማራላችሁ። ሙሴ ለእስራኤላውያን ሊነግራቸው የፈለገውን ስታደምጡ እናንተም ልጆቻችሁ ፣ ለልጅ ልጆቻችሁ ፣ እንዲሁም ሊከተሏችሁ ለሚፈልጉ ሁሉ ምን እንደምታካፍሏቸው አስቡ?

ከዚህ ሁሉ ጊዜ በኋላ በእነዚህ ሁሉ አመታት በምድረበዳ አብረውት ያሳለፉትን የመሪነት ማእከል የሆነውን ሙሴን ማጣት እጅግ አሳዛኝ ነገር ነው። እስራኤላውያን እዲሱን መሪያቸውን እንደሚከተሉት ይጠበቃል። እግዚአብሔር አንጻራዊ ሰላም የተሞላበትን ሽግግር ለማድረግ የተጓዘባቸውን ደረጃ ተመልከቱ። አዲሱ በእግዚአብሔር የተመረጠው መሪ ማን ነው? መስፈርቱስ ምንድነው? ለዚህ ለተመረጠው ሰው እና ለእስራኤል የእግዚአብሔር ማረጋገጫ ምን የሚል ቃል ነው?

ምንም እንኳን ሙሴ ባይኖርም እግዚአብሔር እና የህዝቡ ግንኙነት ግን ከቀድሞው የተለየ አይደለም። እሱ አምላካቸው ነው እነሱ ደግሞ የእርሱ ህዝቦች ናቸው። ለእሱ ቅዱስ ህዝብ ፣ ለርስቱ የተለዩ ወገኖች ናቸው። ጥሪያቸው አንድ ነው። የእኛም ጥሪ ከእነሱ ጋር አንድ አይነት ነው ለእሱ መጠቀሚያ እንድንሆን የተጠራን ቅዱስ ህዝቦች ነን። ጴጥሮስ አዲስ ለሆኑት ከአህዛብ ለዳኑት ክርስቲያኖች በመጀመሪያው መልእክቱ የተናገረው ተመሳሳይ ነገር ነው። እንደ አዲስ ኪዳን አማኝ ይህ ቃል ለእናንተ ሲናገር ስሙት።

ክፍል 1

መግቢያ: የክፍል 6 ትምህርታችን ከሌሎቹ የትምህርት ክፍሎች ለየት ያለ አቀራረብ ያለው ነው። ይህ ክፍል የአምስቱ የብሉይ ኪዳን ወይንም ቶራህ (የህግ መጻሕፍት) ማጠቃለያ ነው። ሙሴ ለአርባ አመታት ያክል በምድርበዳ እየተንከራታተተ ህዝቡን መርቷል። የተስፋይቱን ምድር ለመውረስ ተዘጋጅተዋል። ሙሴ በቶሎ እንደሚሞት አውቋል። የዘዳግም መፅሐፍ በአብዛኛው የሚናገረው ሙሴ ትቶላቸው ስላለፈው ነገር ነው። እነዚህም የሙሴ የመጨረሻዎቹ ቃሎቹ ናቸው። ምናልባት መሞቻችሁ ቅርብ አንደሆነ ተረድታችኋል አንበል እና አብረዎችሁ እረጅም አመት ለኖሩት ለመራችኋቸው ህዝቦች በዚህ የመጨረሻ ጊዜ ልታካፍሏቸው የምትፈልጉት ነገር ምንድነው ? _____

የዘዳግምን መፅሀፍ ስናጠና መፅሐፉ ሙሴ በሙሴ እንደሚመለከተው አስታውሱ። ትኩረት የምናደርገው እግዚአብሔር ህዝቡን ከባርነት ነፃ ያወጣበት እንዲሁም ለህዝቡ የሰጠው ተስፋ ላይ ነው ። እውነት ላይ ነው (ዘፀአት 3:8፣ ዘፍጥረት 15:18-31)

ምልከታ:

ማጣቀሻ	ይዘት
ዘዳግም 1-9	እግዚአብሔር ማህበረሰባዊ ቅርፅ ያስያዘበት ታሪክ ክለሳ
ዘዳግም 12, 28	ብትታዘዙ ትባረካላችሁ ባትታዘዙ የተረገማችሁ ትሆናላችሁ
ዘዳግም 31	ሙሴን የሚተካ አዲስ መሪ ተመረጠ
ዘዳግም 32:48-52	ሙሴ እያንዳንዱን ነገድ ባረከ
ዘዳግም 34	የሙሴ ሞት

የቤት ስራ: ዘዳግም 1-9 ያለውን ሙሉውን ክፍል አንብቡት ። ዝርዝር ነገሩ ላይ አታተኩሩ። ይልቁንም ሙሴ በመጨረሻው ሰአት ላይ ከእስራኤላውያን ጋር ምን ተካፈለ?

መልመጃ: ሙሴ በመጀመሪያ ያደረገው ነገር በምድረበዳ ይጓዙ በነበረበት ወቅት የነበሩትን ሁኔታዎች በማስታወስ መናገር ነበር። ሙሴ ህዝቡ እንዲያስታውሳቸው የፈለጋቸውን አንዳንድ ክስተቶች እኛ በጥናቶቻችን ተመልክተናቸዋል አንዳንዶቹን ደግሞ አላየናቸውም። አንዳንዶቹን ክስተቶች እና ትእዛዛት ለማጥናት የተቻላችሁን ሁሉ አድርጉ።

ማጣቀሻ	ክስተት
ዘዳግም 1:9-18	
ዘዳግም 1:19-46	
ዘዳግም 2:1-23	
ዘዳግም 3:21-29	
ዘዳግም 4-5	
ዘዳግም 9:7-10:11	

ትምህርት: ያለፈውን ነገር ማንፀባረቃችን ነገሮችን አንድናስታውሳቸው ያደርጉናል። ካላስታወስን ስህተቶቻችንን አንደጋግማለን።

1. ምድረበዳውን ለቀው ወደተስፋይቱ ምድር ሲጓዙ ሙሴ እንዲያስታውሷቸው የፈለጋቸው ነገሮች ምንድናቸው
  - ሀ. ዘዳግም 4:10 _____
  - ለ. ዘዳግም 5:15 _____
  - ሐ. ዘዳግም 7:18 _____
  - መ. ዘዳግም 8:2 _____
  - ሠ. ዘዳግም 9:7 _____

እስቲ ማስታወስ የሚለው ቃል የተፃፈባቸውን ሌላ ክፍሎች ፈልጉ። በማስታወሻ ደብተሮቻችሁ ላይ ፃፏቸው።

2. ማስታወስ ይህን ያክል አስፈላጊ የሆነበት ምክንያት ምንድነው? ሙሴ ያለፈው ታሪካቸው ያን ያክል የሚያስደስት ባይሆንም አንኳን እንዲያስታውሱት የፈለገው ለምንድነው?

እግዚአብሔር በድንቅ እና በተአምራት ቀይባህርን ተሻግሮ ከግብፅ ባርነት ነፃ ያወጣው ትውልድ በሙሉ እንደሞተ ልናስታውስ ይገባል። ስለዚህ ልጆቹ የወላጆቻቸውን የልምምድ ታሪክ ማወቅ ይኖርባቸዋል ሙሴም በእስራኤል ታሪክ ውስጥ ዋና ዋና የሆኑትን እና ልጆቻቸው ማወቅ ይገባቸዋል ብሎ ያመነበትን መልሶ ይነግራቸው ነበር። ውርሳቸው ይህ ታሪክ ነበር።

ታሪኮቹ አስደሳች ፣ አሳዛኝ፣ የሚያስፀይፉ ቢሆኑም እንኳን መነገር አለባቸው። ሙሴም እንዲያስታውሷቸው የፈለገውን ታሪክ በእስራኤል ጉባኤ ፊት ነው የተናገረው። ሁሉም ሰዎች ማወቅ ነበረባቸው። ሚስጥር የሚሆን የሚደበቅ፣ ኃጢአት በይቅርታ እና በውሸት ይታለፍ የሚባል ታሪክ የለም። ታሪኩ መነገር ያለበት እንደወረደ ነው።

ለእስራኤል እነዚህ ታሪኮች ከታሪክ የቅደም ተከተል ዘገባነት የዘለሉ ናቸው። እነዚህ ታሪኮች የዚህን ህዝብ የመዋጀት ታሪክ ነው። እነዚህ ታሪኮች እግዚአብሔር እንዴት ህዝቡን እንደመረጠ ፣ እንዴት ነፃ እንዳወጣ፣ እንዲሁም ወደዚህ የህይወት ልምምድ እንዴት እንዳመጣቸው የሚናገሩ ታሪኮች ናቸው። እነዚህ ታሪኮች እግዚአብሔር እንዴት ህዝቡን እንዳመጣው እና እንደነገሰበት እንዴትም ወደተስፋይቱ ምድር እንዳስገባቸው የሚናገሩ ታሪኮች ናቸው። በተጨማሪም ደግሞ እግዚአብሔር እንዴት የፍቅር አምላክ እንደሆነ እንዴት ታማኝ እደሆነ ፣ እንዴት በታማኝነት ለአባቶቻቸው የተናገረውን የተስፋ ቃል እንዴት እንደፈፀመላቸው ይናገራል። እነዚህ ታሪኮች የእዚአብሔርን የመዋጀት ስራ ይናገራሉ መዘንጋት የለባቸውም ካለበለዚያ ህዝቡ ወደለመደው የጣኦት አምልኮው ይመለሳል።

ትግበራ፡

1. ሰዎች ስለሆንን ዝርዝር ነገሮችን በፅሁፍ የመያዝ ልምድ አለን። የምንሰራቸውን ነገሮች ዝርዝር፣ ከገበያ የምንገዛቸውን ነገሮች ዝርዝር ፣ ልንገባቸው የምንፈልጋቸውን ስፍራዎች ዝርዝር ፅፈን አንደይዛለን ። ይህንን የምናደርገው እንዳንረዳቸው ነው። ሌሎች እንዲያነቧቸው አስባችሁ ዝርዝር ለገሮችን ፅፋችሁ ታውቃላችሁ? ሌሎች እንዲያነቧቸው ፈልጋችሁ የፃፉኋቸው ነገሮች? _____

---

2. በምትፀፏቸው ነገሮች ውስጥ መልካም ፣ክፋ፣የሚያስጠሉ ነገሮችን ሁሉ አካታችሁ የመጻፍ ድርጊት ይኖራችኋል? _____

3. ግልፅነት እና ታማኝነታችሁ ለሚያነቡት ሰዎች የሚያስተላልፈው መልእክት ምንድነው? _____

---

4. ይህንን ታሪክ የሚያነቡ ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር ስላላችሁ ግንኙነት ምን እንዲያስቡ ያደርጋቸዋል? ስለመዋጀታችሁስ ከሌሎች ጋር ምን ይነጋገራሉ? _____

---

5. ስለ መጥፎቻቹ እና ስለ ክፉዎቹ ነገሮች ለሰዎች ማካፈል መጥፎ እና ክፉ ነገሮችን ምንም ጥቅም አንደሌላቸው ያስረዳሉ።ነገር ግን በሌላ መልኩ ስለእነዚህ ነገሮች መጻፍ ይህን ታሪክ ለሚሰሙ ጌታ መንፈስ ቅዱስ ከእንደዚህ አይነት ሁኔታ ውስጥ እንዴት እንደሚያወጣ በሚሰሙት ውስጥ እምነትን እንዲፈጥር እድል ይፈጥርለታል።እግዚአብሔር በእናንተ ህይወት ውስጥ ስለሰራው የመዋጀት ስራ መስክሩ።በእናንተ ምክንያት የወንጌልን የምስራች ስምተው የተከተሉ ሰዎች ስለእግዚአብሔር ፍቅር እና ይቅርታ ምን እንዲረዱ ነው የምትፈልጉት? _____

ፀሎት: እግዚአብሔር ሆይ አንተ ለእኔ ታማኝ ነህ።ለኃጢአት ባሪያ ከሆንኩበት ግዞት ነፃ አውጥተህ ኃጢአቴን ይቅር ብለህ ከኃጢአት ዋጅተህ በልጅህ በእየሱስ ክርስቶስ ወደ ፍቅርህ መንግስት አመጣኸኝ ካንተም ጋር የፍቅር ግንኙነት እንዲኖረኝ ደረከኝ።ይቅር ተብያለሁ።ሁሉም ሰዎች ይቅር እንደተባሉ እንዲያውቁ ትፈልጋለሁ።ሌሎች ሊከተሉት የሚገባውን ታሪክ እንድነግራቸው እርዳኝ።ታሪኮቹ ሁሉ አንት ማን እንደሆንክ የሚናገሩ ይሁኑ።አንት አምላኬ ነህ እኔ ደግሞ ያንተ ልጅ ነኝ የዘላለም ህይወት ወራሽ ስላደረከኝ ላመሰግንህ ክብርን ልሰጥህ እወዳለሁ።._____

ክፍል 2

ትምህርት፡ በብሉይ ኪዳን ውስጥ እግዚአብሔር በህግ አማካይነት ከህዝቡ ጋር ግንኙነት ሊያደርግ እንደፈለገ ተምረናል።ትእዘዙም ህጉን በመታዘዝ እንድንኖር ነው።እግዚአብሔር የሚፈልገውን ነገር ግልፅ አድርጎ ነው የነገረን።መመሪያዎቹም ግልፅ ከመሆናቸው የተነሳ ማንም አልገባኝም ወይም አልተረዳሁትም የሚላቸው አይነቶች አይደሉም።በእስራኤልም ታሪክ ስንመለከት በመታዘዝ እንዲሁም ባለመታዘዝ የሄዱባቸው ግዜያት ነበሩ።ሳይታዘዙ ሲቀሩ እግዚአብሔር ይቀጣቸው ነበር እንሱም ደግሞ ከዚህ በኋላ መልካም እናደርጋለን ብለው ቃል በመግባት በንሰሀ ይመለሱ ነበር።ነገር ግን ገና የመመለሰቸውን ዜና ሳትሰሙ እንደገና ሌላው ውድቀታቸውን ትሰማላችሁ።በእርግጥ ይህ ማንነታቸው በጣም የሚያስደንቅ ነው።ይህንን እውነት እያንዳንዳችን በህይወታችን ብዙ ጊዜ ተመልክተናል።በልጆቻችን አካባቢ ከሆንን በተለይ ይህንን አይነት ነገር በደንብ አንመለከታለን።

ኃጢአት አለመታዘዝ ነው እግዚአብሔር የክለክለውን ማድረግ ነው።በእግዚአብሔር እና በሰይጣን መካከል ውጊያው ቀጥሏል።በእሱ የተበላሸ እና የቆሸሸ ግዛ ውስጥ የእግዚአብሔር ልጆችን ዋይታ ለመስማት ውሸቱን እና ማታለሉን ቀጥሏል። ያለ የሌለ ኃይሉን ተጠቅሞ ነፍሳችንን ያሳድዳታል ዳግም ባሪያ አድርጎ ነፍሳችንን ሊያጠፋ ካዛም ከእግዚአብሔር መንግስት ሊለየን ይተጋል።በሌላ በኩል ደግሞ እግዚአብሔር እኛን በማዳን ሰበሰብን ይዋጋል።እግዚአብሔርም ለእኛ መልካም የሆነውን እንድናውቅ እና ኃጢአት የሚያመጣብንን ጥፋት አውቀን እንድንጠነቀቅ ህግን ሰጥቶናል።ውብ የሆነ የነፃነት ኑሮ እንድንኖር ይፈልጋል።በእነዚህ ሁለት ተቃራኒ ኃይላት መካከል ያለውን ውድድር ተመልክቱ።

የእግዚአብሔር ህዝቦች ህግን በራሳቸው መጠበቅ አለመቻላቸው ምንኛ የሚስደንቅ እውነት ነው።የተሳሳተ ውሳኔ በመወሰናችን ለሰይጣን ጥቃት ተጋልጠናል።የእግዚአብሔርን ትእዛዝ በሚቃረኑ ነገሮች ተጠቅተናል።ሁለቱ ጥለኞች ጦርነታቸውን በእኛ ውስጥ ያካሂዳሉ።እኛ የጦርነት ሜዳዎች ነን።በእራሴላውያን ደስ በማይል ባህሪቸው በጣም እንበሳጫለን ነገር ግን እኛም ከእነሱ አንሻልም። እግዚአብሔርም እንደ እስራኤላውያን የማይገባ ባህሪ የማይገባ ነገር አድርጎባቸው ያውቅ ይሆን።እሱ ሁል ጊዜ ለቃሎቹ የታመነ ነው ቃሎቹ ተለውጠው አያውቁም።ሌሎች አማልክቶችን ሲያመልኩ አንኳን እሱ የእነሱ አምላክ ነበር።ሲያገረመርሙበት እና ሲያማርሩት አንኳን አምላካቸው ነበር።የሚያደርጉት ነገር በሙሉ የእሱን ማንነት አልነቀነቀውም።መታዘዝን ከእነሱ ይፈልጋል ምክንያቱም አለመታዘዛቸው ነፃ ምርጫቸውን ተጠቅመው ሌሎች አማልክቶችን እንዲመርጡ እድል ሰጥቷቸዋል።ለእነሱ ያለው

ፍቅር ከእነሱ ህጉን መታዘዝ እና ፍፁምነትን ይፈልጋል ። ልክ እንደዚህ ህጉን ሲተላለፉ ፍቅር ቅጣትን ይፈልጋል።

በዚህ የመግቢያ ትምህርት ላይ እግዚአብሔር በሙሴ በኩል ስለመታዘዝ እና አለመታዘዝ ፣ ስለበረከት እና ስለ መርገም ምን እንዳስተማራቸው እንመለከታለን።

የቤት ስራ፡ ዘጸግም 11:26-29 ያለውን ክፍል አንብቡ።

መልመጃ፡

1. በቁጥር 26 መሰረት የእስራኤላውያን ምርጫ ምን ነበር?

_____

_____

2. በረከትም፣ እኔ ዛሬ ለእናንተ _____ የአምላካችሁን የእግዚአብሔርን _____ ብትሰሙ

3. መርገምም፣ የአምላካችሁን _____ ባትሰሙ፣ ዛሬም _____ ብትሉ፣ _____ ብትከተሉ ነው።

4. ይህ ግልፅ ይመስላል እናንተ አንደኛ የምትመርጡት የቱን ነው?

_____

5. በእስራኤል ታሪክ ውስጥ በሙሉ እግዚአብሔር ጣኦትን ስለማምለክ ደጋግሞ እንደተናገረ እንመለከታለን። እግዚአብሔር ለምንድነው ይህን ነገር የሚደጋግመው። ምንድነው ያልተረዱት? _____

_____

6. እንዳናደርጋቸው የተከለከልናቸው ነገሮች በሙሉ ልናደርጋቸው የምንችልበት አቅም እንዳለን ተነግሮናል። የእስራኤላውያን አቅም ምን ነበር? _____

_____

7. እግዚአብሔር እስራኤላውያን እድሉ ከተሰጣቸው ሊያደርጉት እንደሚችሉ ያወቀው ነገር ምንድነው? _____

_____

8. በቁጥር 29 ላይ እግዚአብሔር እስራኤላውያን ወደተሰጣቸው የተስፋ ምድር ሲገቡ ስለበረከት እና መርገም እንዳይረሱ የሚታይ ነገር ሊያደርግ መሆኑን ማወቅ አስደሳች ነገር ነው። በሀገሪቱ ምእራባዊ ክፍል ሁለት ተራሮች አሉ። እንዲሁም ተራራ _____ ሲሆን ሌላኛው ደግሞ _____ ነው። አንደኛው _____ ሌላኛው _____

ደግሞ _____ ተብሎ ተሰይሟል። ተራራዎቹም የሚታዩ ማስታወሻዎች ናቸው።

የቤት ስራ፡ ዘዳግም 28 አንብቡ

መልመጃ፡

1. በዚህ ምእራፍ ውስጥ ስለበረከት እና መርገም የተዘረዘሩትን ነገሮች በሙሉ እንመለከታለን ማለት አይደለም። ነገር ግን በዳግም ቁጥር 1-14 ስለበረከት የተፃፈውን ክፍል ስታነቡ እግዚአብሔር የተወው ነገር አለ ብላችሁ ታስባላችሁ ? _____

2. መርገሞቹ ያለመታዘ ዕይወት መገለጫዎች መሆናቸው የሚያስገርም ነገር ነው። ምርጫው ይህ ከሆነ ይህን የመረጡ ሰዎች ህይወታቸው በግልፅ የሚታይ አይመስላችሁም? _____

ገለጻ፡ እስቲ ሙሴን ለአፍታ እዚህ ቦታ ላይ አስቡት ። ለህዝቡ ልቡ እስኪዘል ድረስ ያስባል ። ነገር ግን ህዝቡን ስትመለከቱ ትገረማላዘችሁ ምክንያቱም ህዝቡ በራሱ ነገር አእምሮው እያባከነ ነው። ሙሴ የእነዚህን ህዝቦች ማንነት ያውቃል። እግዚአብሔር እነዚህን ህዝቦች አንገተ ደንዳና እና አመፀኛ ህዝቦች ብሎ ነው የሚጠራቸው። ሙሴ ሁልጊዜ ለእነዚህ ህዝቦች የእግዚአብሔርን ቃል ከመስጠት ውጪ ምንም ማድረግ አልቻለም።

1. በህይወታችሁ ውስጥ ክፉ የሚደረግ ዝንባሌ ያላቸው ሰዎች እናንተ የምታውቁትን ክፉ ነገር ሊያደርጉ ሲሉ ልታስቆሟቸው ከልባችሁ የሞከራችሁበት ሁኔታ ይኖር ይሆን?

_____

ብዙ ጊዜ ምንም ማድረግ የማይቻልበት ወቅት ይኖራል። እግዚአብሔር ለአዳም እና ለሄዋን በኤደን ገነት ነፃ ምርጫ ሰጥቷቸው ነበር። የመታዘዝም ያለመታዘዝም መብት ነበራቸው። አለመታዘዙን መረጡ። ኃጢአት ወደልባችን ገባ ነፃ ምርጫችንን ከኃጢአት በቀር ሌላ ነገር መምረጥ አንዳንችል ሆንን። ልክ አንደኛው ሌላው ደግመን ደጋግመን አለመታዘዝን መረጥን። በልጁ በጌታ በእየሱስ ክርስቶስ በኩል በተሰጠን ፀጋ እና ኃይል ብቻ እግዚአብሔርን በሙሉ ልባችን ፣ ኃይላችን ፣ ነፍሳችን ፣ አእምሯችን መውደድ እንችላለን። እሱን መውደድ እና መታዘዝ ሲያቅተን ይቅር ይለናል የተባላቸውን

ግንኙነቶችንን ያድሳል በደላችንንም ይቅር ይለናል።እንደገናም በፀጋው እሱን መውደድ እና መታዘዝ እንችላለን።

2. እግዚአብሔር ለመታዘዝ የሚሰጠውን ዋጋ ታውቃላችሁ አንደዚሁም ደግሞ ሁሉም ሰው ለመታዘዝም ሆነ ላለመታዘዝ ነፃ ምርጫ አንዳለው ታውቃላችሁ ? _____

እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ከመረጡት በተቃራኒ ሊቀበላቸው ዝግጁ ነበር።ኃጢአቶቻቸው ያመጣባቸውን ውጤት ቅጣታቸውን ሲቀበሉም እግዚአብሔር አብሯቸው ነበር።እነሱ ታማኝ ባይሆኑለትም እሱ ግን ከገባው አውነተኛ ቃልኪዳን የተነሳ ታማኝ ነበር።ይህ እውነት እናንተ ከእግዚአብሔር ጋር ስላላችሁ ግንኙነት ምን ያስተምራችኋል ?

ፀሎት: ምህረትህ የበዛ ሁሉን የምትችል አምላክ ሆይ _____

ክፍል 3

የቤት ስራ: ዘግግም 31:1-8 ያለውን ክፍል አንብቡ።

መልመጃ: የመሪነት ዘንግ ሊሞት ግዜ መጣ።

1. መጠን ስንት አመቱ ነበር _____ የመጀመሪያዎቹ አርባ አመቶቹን በ _____ ቤት አሳለፈ።ሁለተኛውን አርባ ደግሞ በ _____ ምድር እረኛ ሆኖ አሳለፈ።ሶስተኛውን አርባ ደግሞ _____ በመምራት አሳለፈ።

2. በመሪነት ስፍራ ላይ ሆኖ አርባ አመት ማሳለፍ በጣም ከባድ ነው።በእነዚህ ሁሉ አመታት እነዚህ ህዝቦች አንድ መሪ ነበር ያላቸው።ለእነሱ የእግዚአብሔር የሚታይ ወኪል ነበረ።እግዚአብሔር በኃይሉ ፈርኦን ላይ ሲፈርድ እሱ እንደነፃ አውጪ ሆኖ ያገለግል ነበር።በእስራኤል ሰፈር ውስጥ ህዘቡ እርስ በእርሱ ሲጋጭ ዳኛ ሆኖ ፍርድ ይሰጥ እና ያስታርቅ ነበር።የኃላፊነቱ ሸክም በአሮን እና በእሱ ላይ የሚመጡትን ነቀፋዎች በሙሉ ይሸክም የነበረው እሱ ነበር።ህዝቡ እግዚአብሔርን ሲበድል እና

እግዚአብሔር ተቆጥቶ ሊያጠፋቸው ሲነሳ አማላጅ ሆኖ በእስራኤል እና በእግዚአብሔር መካከል ገብቶ ያማልድ ነበር።አሁን ግን አዲስ መሪ መጥቷል! ይህ ጉዳይ ለምንድነው እንደህ ትልቅ ጉዳይ የሆነው? _____

3. ሙሴ የምሩን እንዲህ አለ “አርጅቻለሁ ደክሚያለሁ ስለዚህ ከዚህ በኋላ እናንተን ልመራ አልችልም።”በቁጥር 2 ላይ እንደተገለጸው ሙሴ የሰጠው ሌላው ምክንያት ምን ነበር? _____

4. ሙሴ የተስፋይቱን ምድር ለመውረስ የዮርዳኖስን ወንዝ አላቋረጠም ነበር።በቁጥር 3 ላይ ምን አለ? _____

5. እግዚአብሔር ሙሴ ማድረግ ያልቻለውን ነገር ሁሉ እንደሚያርግ ተናገረ ከተናገረው መሃል አንዱ ምን ነበር ቁጥር 3-4 ያለው ምን ይላል? _____

ሙሴ ዮርዳኖስን ከእነሱ ጋር እንደማያቋርጥ ነገር ግን እግዚአብሔር ከእነሱ ጋር እንዳለ ነገራቸው።ሙሴ እዚህ ድረስ ያመጣቸው እግዚአብሔር እንጂ አሱ እንዳልሆነ ከዚህ በኋላም እግዚአብሔር አብሯቸው እንደሚሆን ነገራቸው።

6. እያሱን እንደ አዲስ መሪ ያቀረበላቸው ማነው ቁጥረ 3 እና 7? _____

7. ቁጥር 6 ለህዝቡ የተናገረው የሙሴ ቃላት ናቸው።

ሀ. _____

ለ. _____

ሐ. አምላክህ እግዚአብሔር _____ ይሄዳል

መ. _____ †

በመቀጠልም በቁጥር 7 ላይ ሙሴ ለእያሱ አንዲህ ብሎ አለው።

ሀ. _____

ለ. እርስዎንም ለእነርሱ _____

ሐ. በፊትህም የሚሄድ እርሱ እግዚአብሔር ነው _____

መ. _____ †

ሠ. _____ †

በቁጥር 23 ላይ እግዚአብሔር እያሱን አዘዘው።

ሀ. _____

ለ. የአስራኤልን ልጆች ወደ _____

ሐ. አይዞህ እኔም _____

- 8. የመሪነት ሽግግር ተከናወነ። ወደተስፋይቱ ምድር የሚስገባቸው እያሱ ሆነ። መሪዎቹ ተለውጠዋል እግዚብሄር ግን ያው ነው። ለሙሴ ታማኝ እንደነበረ አሁንም ለእያሱ ታማኝ ነው። እሱ ምንም አይፈራም።

የምናሰላስለው፡ ሙሴ በጣም ኃይለኛ የሆኑ ነገሮችን ተናገረ። እነዚህ ቃላቶች ዛሬም እኛም የተጠራነውን ጥሪ እንድናከናውን ኃይል ይሰጡናል። እነዚህ ቃላቶች እንድናስታውሳቸው ይገባል ስለዚህ ዘዳግም 31:6 በካርዳችሁ ላይ የፉ ጥቅሱንም አሰላስሉ ። በመሪነት ያለ ሰው ፈልጋችሁ በዚህ ቃል አበረታቱ። ትልቅ ኃላፊነት ወዳለበት ፣ ያልታወቀ ነገር ወዳለበት ስፍራ ነው እንዲመሩ የተጠሩት ስለዚህ በዚህ ቃል አበረታቷቸው። " አይዟችሁ በርቱ" በሏቸው። "አትፍሩ ፣ አትደንግጡም "እግዚአብሄር አምላካችሁ ከእናንተ ጋር ይሄዳል" በሏቸው ቃል ኪዳንንም እንዲህ ብላችሁ ንገሯቸው "አሱ ፈፅሞ አይተዋችሁም አይጥላችሁም በሏቸው።

ትግበራ፡

- 1. ስለአዲሱ አመራር ምን ተሰማችሁ? ለመቀበል አስቸጋሪ ይሆንባችሁ ይሆን? ለምን? ለምን አይሆንም? _____

ሙሴ ሽግግሩን በህዝቡ ሁሉ ፊት ነበር ያደረገው። የተስፋይቱን ምድር ሊወርሱ ያሉትን ሁሉ ህዝቦች ጠርቶ ባረካቸው መሪ ሆኖ በፊታቸው የሚሄደውንም እያሱን ባረከው።

- 2. እያሱ እና ህዝቡ እግዚአብሄር ሊወርሷት ያለችውን ምድር ተቆጣጥሯት ያለውን ንጉስ አሳልፎ እንደሚሰጣቸው ተናግሯቸዋል። አስራኤላውያን የሀሴቦንን አና ባሳንን ነገስታት ያሸነፉበት ታሪክ በዘዳግም 2 እና 3 ተፅፏል። እነዚህን ታሪኮች አላጠናናቸውም ነገር ግን እነዚህን ታሪኮች ማወቅ እግዚብሄር የአስራኤላውያንን ፍርሀት ለመስበር የነገስታቱን ልብ እያደነደነ በእርሱ ኃይል እንዲሸነፉ ያደርግ የነበረበትን አሰራር ይህም ደግሞ የአስራኤል አምላካ በምድር ህዝቦች ሁሉ ዘንድ እንዲፈራ እንደመሚያደርገው ይህን አሰራር እንድትረዱ የደርጋችኋል። እግዚአብሄር የባሳንን ንጉስ ድል ካላቸው አንድም ሰው አልተረፈም ነበር።

3. ገና አስቸጋሪ ግዜያት ከፊታቸው አሉ።እነዚህ ግዜያት የእነሱን ጥንካሬ እና ብርታት ይፈልጋሉ።አሁን ህዝቦች እና መሪዎች በአንድነት እግዚአብሔን ለማገልግል የተጠሩበት ግዜ ነው።እናንተስ ተፅእኖን በመፍጠር በሰዎች መካከል ሰላም እንዲሆን ፣በአንድነት ተቀናጅተው እንዲኖሩ በማድረግ፣የአንድነት መንፈስ እንዲመጠጣ በማድረግ፣ በአንድነት በመሆን በመተባበር ለጋራ ጥቅም ከመሪዎቻቸው ጋር ተጣምረው እንዲሰሩ በማድረግ የሚያስችል እድል አግኝታችሁ ታውቃላችሁ? _____

ፀሎት : ህዝብህን በአዲስ መሪ ባርከህል። ዘዳግም 31:23 ላይ እያሱን ብርቱ እና ጠንካራ እንዲሆን ተናግረሽዋል።ህዝቡንም አንተ ተስፋ ወደ ገባህለት ምድር መርቶ እንደሚያስገባ ነግረሽዋል።አንተም ከእርሱጋር እንደምትሆን ቃል ገብተህለታል ።እግዚአብሔር ሆይ የሰጠሽኝን ስራ ስሰራ ኃይልህን እና ጥንካሬህን እንድትሰጠኝ እጠይቅሀለሁ።ስራህንም ስሰራ ከእኔ ጋር ለመሆን የገባህልኝን ቃል በማሰብ እንድበረታታ አድርገኝ።አንተ ፈፀመህ እንደማትተወኝ እንደማትጥለኝ የተናገርከውን ቃል ሳስብ ስለሚሰማኝ ደስታ እና ሰላም አመሰግንሀለሁ።. _____

ክፍል 4

የቤት ስራ: ዘዳግም 32:48-52 ያለውን ክፍል አንብቡ።

መልመጃ: አሁን ጊዜው ነው።

1. በቁጥር 49 ላይ እግዚአብሔር ሙሴን ወዴት አንዲሄድ ነገረው ? _____
2. በዛ ስፍራ ምን ይሰራ ነበር? _____
3. እግዚአብሔር ለሙሴ በተጨማሪ እንደሚሆን የተናገረው ነገር ምንድን? _____
4. በቁጥር 56 ላይ አሮን እና ሙሴ ወደተስፋይቱ ምድር ሳይደርሱ የሚሞቱበትን ምክንያት ነገራቸው።

1. _____
2. _____
5. ስለዚህ _____

የቤት ስራ፡ዘዳግም 34 አንብቡ።

መልመጃ፡ ካርታዎች ቅደመ ግንዛቤ በመስጠር ይረዷችኋል ቁጥር 1-3።

1. የናባው ተራራ በካርታችሁ ላይ አመልክቱ ። በሙት ባህር(ጨው ባህር) ሰሜናዊ ዳርቻ ላይ እያሪኮን ታገኛላችሁ። በስተምስራቅ የናባው ተራራ ይገኛል። ከዚህ ስፍራ ላይ እግዚአብሔር ለሙሴ ምን አሳየው (ቁጥር 1))? _____

2. አስራሁለቱ ነገዶች የተከፋፈሏቸውን ስፍራዎች በካርታችሁ ላይ ጠቁሙ።

ሀ. ከገለአድ እስከ ዳን-ገለአድ ከሙት ባህር(ጨው ባህር) በስተ ሰሜን ይገኛል፤ ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተምስራቅ። ዳን በእሩቅ ሰሜን ሔርሞን ተርራ አቅራቢያ የምትገኝ ከተማ ነች።

ለ. ንፍታሌም ደግሞ ለንፍታሌም ነገድ የተሰጠ አካባቢ ነው እስከ ዮርዳኖስ ወንዝ ሰሜናዊ ዳርቻ ይደርሳል።

ሐ. የኤፍሬም እና የምናሴ ዳርቻ ደግሞ ኤፍሬም እና ምናሴ ሁለቱ የዮሴፍ ልጆች ናቸው። እነዚህ ነገዶች በዮርዳኖስ እና በሜዲትራኒያን ባህር ዳርቻ ድረስ የለውን ደቡባዊ ስፍራ ነው ያያዙት።

መ. የይሁዳ ምድር የይሁዳ ነገድ ሰፊውን ምድር የያዘ ሲሆን እስከ ጨው ባህር ምዕራብ ድረስ ይደርሳል በይሁዳ ምድር ውስጥ የስምኦን ነገድ ርስት ይገኛል። ኔጌቭም በዚሁ ይገኛል ።

ሠ. ከእያሪኮ እስከ ዞአር-እያሪኮ የሚገኘው ከጨው ባህር ሰሜናዊ ዳርቻ እና ዞአር ደግሞ ደቡባዊ የባህሩ ጫፍ ድረስ የሚደርስ ነው።

3. እግዚአብሔር ለሙሴ በተአምራት ለአብርሐም ፣ ለይስሐቅ፣ ያዕቆብ ቃል የገባላቸውን ምድር አሳየው። እግዚአብሔርም ለሙሴ እንዲህ አለው “ _____

_____”

ሀ. እግዚአብሔርም እንደተናገረው ሙሴ ሞተ። እግዚአብሔርም በሞአብ ቀበረው። በቁጥር 6 ውስጥ የተጠቃለለው አስደሳች ዝርዝር ነገር ምንድነው? _____

ለ. ሙሴ በሚሞትበት ጊዜ የምንማረው ነገር ምንድነው? _____

ሐ. አስራኤላውያን በሞአብ ምን ያህል ቆዩ? _____ ለምን ቆዩ? _____

ገለፃ: ይህ ለእስራኤላውያን አስቸጋሪ ወቅት ነው ። አሁን ስለሙሴ ህይወት የምንናገርበት እግዚአብሔርም በእርሱ ህይወት የሰራቸውን ድንቅ እና ተአምራቶች የምናስብት ወቅት ነው። እንደተማሪ አንዱን ድንቅ ከአንደኛው ቀጥለን አንብባለን። እስቲ ግዜ ውሳኔና ከዚህ በፊት ያጠናናቸውን ታሪኮች አስታውሱ።

1. የሙሴ ህይወት አሁን ያለውን ቅርፅ እና መልክ እንዲኖረው ያደረገችውን ሴት አስታውሱ።
2. እስቲ የኖረበትን አካባቢ ማለትም ከእስራኤላውያን ቤተሰብ እስከ ፈርኦን ቤተሰብ ከምድያማውያን ደንኳን እስከ እስራኤላውያን ደንኳን ያለውን አስቡ።
3. እግዚአብሔር በግብፅ ምድር መቅሰፍት ለእስራኤላውያን ደግሞ ቀይባህርን በመክፈል፣ ከአለት ውስጥ ውሃን በማፍለቅ፣ እንዲሁም ልዩ ልዩ ተአምራቶችን በለማድረግ የተጠቀመባትን ዘንግ አስቡ።
4. እግዚአብሔር ለእነሱ መናን እንዲሁም ድርጭቶችን በመላክ ስጋ ያበላበትን ክፍተኛ ክብር እንዲሁም የእነሱን አለመታዘዝ እና ወደ ማጎት ለመመለስ ያደረጉትን ውርደት አስታውሱ።
5. እግዚአብሔር በእጆቹ በደንጋይ ላይ ፅፎ ለሙሴ የሰጠበትን ክብር እና እስራኤላውያን ጣኦት በማምለካቸው ምክንያት የሰበረበትን ውርደት ስታውሱ።
6. ድንኳኑን የሞላውን የእግዚአብሔር ክብር አስቡ።

በእርግጠኝነት ሌሎች ነገሮችም ወደአእምሯችሁ ይመጣሉ። ለእናንተ ልዩ የሆነ እና በህይወታችሁ ውስጥ ትልቅ ስፍራ የሰጣችሁት ነገር ምንድነው? እስቲ ሃሳባችሁን አካፍሉ፡

መልመጃ:

1. አሁን የለቅሶው ወራት አልቋል። እስራኤላውያን ተነስተው ምድሪቱን የሚወርሱበት ግዜ ነው። ቁጥር 9 ስለ እያሱ ምን ይላል? _____
2. ህዝቡ ለእያሱ የሰጠው ምላሽ ምን ነበር? _____
3. በቁጥር 10-12 ውስጥ ስለ ሙሴ የተሰጠው አስተያየት ምንድነው?

ሀ. _____
 ለ. _____
 ሐ. _____

ፀሎት፡ በርግጥ አሁን ጥቂት ጊዜ ወስደን ለእስራኤል ስጦታ አድርጎ ለሰጣቸው እና የእስራኤላውያንን ህይወት በእርሱ በኩል አልፎ ስለባረከበት ስለሙሴ እግዚአብሔርን ልናመሰግን ይገባል። በተጨማሪም እናንተ ለምታውቋቸው እና ህይወታቸውን ስለህዝባቸው አሳልፈው ስሚሰጡ ደፋር ፣ እና ጎበዝ መሪዎች እግዚአብሔርን አመስግኑት ። ጌታሆይ _____

ክፍል 5

መግቢያ፡ በዘሎታችን ፣ እና በዘዳግም ውስጥ ደጋግሞ የተጠቀሰ አንድ ቃል አለ ያም “እኔ እግዚአብሔር አምላካችሁ ነኝ” የሚል ነው። የአንድ ቃል መደጋገም የቃሉ ጠቀሜታ የጎላ መሆኑን ነው የሚያሳዩን። እስቲ አንድ ደስ የሚል መልመጃ እንስራ ዘሎታችን 19 ሙሉ አንብቡት ። ይህን ክፍል ስታነቡ “እኔ አምላካችሁ ነኝ” ወይም “እኔ ጌታ አምላካችሁ እግዚአብሔር ነኝ” የሚል ቃል ስታገኙ አስምሩበት።

ስለዚህ እንዲህ የሚል ጥያቄ መጠየቅ አለብን፡ ለምንድነው እግዚአብሔር አንደዚህ አይነት ቃላቶችን ደጋግሞ የሚጠቀመው? የእነዚህ ቃላቶች ጥቅም ምንድነው? የዘዳግምን መፅሀፍ ስናጠና የማስታወስን ጠቀሜታ አና የመዘንጋትን ጉዳት ተመልክተናል። እኛ ሁላችንም በአብዛኛው የመዘንጋት ችግር አለብን። ነገር ግን እስራኤላውያን “እኔ አምላካችሁ ነኝ” የሚለውን ቃል መዘንጋት ማለት ሽንፈት አና ጥፋትን ያስከትልባቸዋል። ደህንነታቸው የተመሰረተው በዚህ እውነት ላይ ነው።

በዚህ የትምህርት ክፍል ውስጥ የዚህን አረፍተ ነገር ተፅእኖ ማትም እግዚአብሔር “እኔ አምላካችሁ ነኝ” የሚለው ንግግር በእስራኤላውያን ላይ ብቻ ሳይሆን በእኛም ህይወት ላይ የሚያሳድረውን ተፅእኖ እንመለከታለን ።

መልመጃ፡ ይህንን ቃል ለመጀመሪያ ጊዜ የሰማነው የት ነው። እስቲ ወደኋላ ተመልሰን እንመልከት።

1. ዘፀአት 3:14-15 ላይ እግዚአብሔር ለሙሴ በሚነደው ቁጥቋጦ ውስጥ ተገለጠለት።ሙሴም ለእስራኤላውያን እንዲያሳውቃቸው ስሙን ጠየቀው።የእግዚአብሔር ምላሽ ምን ነበር? _____
2. ሙሴ ለመጀመሪያ ጊዜ ፈርኮንን ሲያገኘው እግዚአብሔር ለሙሴ ማረጋገጫ ሰጠው።በቁጥር 2፣6፣7 እና 8 ላይ ምን ነበር ያለው? _____
3. እሱ ጌታ እንደሆነ እንዲያውቅ ፈለገው ማንን ነው፤ ዘፀአት 7:5፣17? _____
4. እስራኤላውያን እሱ አምላካቸው እንደሆነ ያወቁት እንዴት ነው? _____
5. እግዚአብሔር እሱ አምላክ መሆኑን እንዲያውቅ የፈለገው ማነው እስራኤላውያንስ ያወቁት አንዴት ነው ዘፀአት 10:1፣2? _____
6. እርሱ ማነው ፍርድንስ ማን ላይ አመጣ ዘፀአት 12:12? _____
7. በዘፀአት 16:12 ላይ እግዚአብሔር ማንን ነው አንዲያስታውስ የፈለገው? _____
8. በዘፀአት 14:4፣18 ላይ እግዚአብሔር ማንን ነው እንዲያስታውስ የፈለገው? _____

እንድታስታውሰው ደጋግመው!እንዳትረሳው አስታውሰው!አስበው ፣አስታውሰው!

ትምህርት: በዘሌዋውያን 11:14 እግዚአብሔር ቅዱስ እንደሆ ተመልክተናል።ስለእራሱ ያለው ይህንን ነው።በጣም የሚገርመው እኛንም ቅዱሳን እንድንሆን መጥራቱ ነው።እስቲ ቁጥር 44 እና 45 አንብቡት።እግዚአብሔር ህዝቦቹ የተለዩ እንዲሆኑ ተናግሯል።እራሳቸውን ለእግዚአብሔር እንዲሰጡ እና ቅዱስ እንዲሆኑ አዟቸዋል።እራሳቸውን ከህዝብ ሁለ የተለዩ አድርገው እንዲያስቡ አዟቸዋል።ስለራሳቸው በአዲስ አይነት መንገድ እንዲያስቡ ጠርቷቸዋል።ምክንያቱም እሱ አምላካቸው ነው እና ለአዲስ የህይወት ደረጃ ጠርቷቸዋል ።እንደሱ እንዲሆኑ ነው የጠራቸው! በእነሱ ውስጥ ከፍ ባለ ደረጃ እራሳቸውን እንዲያስቡ ለአዲስ አስተሳሰብ እንዲሁም እራሳቸውን በተለየ መንገድ እንዲያዩ ነው የጠራቸው ምክንያቱም እሱ አምላካቸው ነውና።

ይህ ምን ማለት ነው?ይህ ማለት ሌሎች የሚያደርጉትን አያደርጉም ማለት ነው።ለምሳሌ በሌዋውያን 18:21 ላይ አህዛቦች ሞሎክ ለሚባለው አምላክ ልጆቻቸውን መስዋእት አድርገው ያቀርቡ ነበር።እንደዚህ አይነት መስዋእት ለእግዚአብሔርም ሆነ ለሌሎች አማልክቶች ቢያቀርቡ የእግዚአብሔር ስም እንደሚሰደብ ነግሯቸዋል።ቁጥር 30 ላይ ከዚህ ጋር የሚመሳሰል ነገር ይናገራል ፣መስፈርቴን ጠብቁ ይላቸዋል።የአህዘብን ልማድ ተወ ይላቸዋል።እራሳችሁንም አታርክሱ ይላቸዋል።እናንተን በጣም ለተለየ ነገር ነው የፈለኳችሁ “እኔ አምላካችሁ እግዚአብሔር ነኝ ይላቸዋል።

እገዢብሄር ለእስራኤላውያን የሰጣቸውን ህጎች ስንመለከታቸው በአብዛኛው እስራኤልን ከአህዛብ ጣኦት ትእዛዛት እና ልማድ የሚከለክሉ ናቸው። የእግዚአብሄር መንገዶች የተለዩ ናቸው። እግዚአብሄርም ቅዱስ ነው ህዝቡንም የእርሱን መንገድ እንዲከተሉ እንዲታዘዙ፣ እንዲሁም ለእሱ የተለዩ ህዝቦች እንዲሆኑ ነው የሚፈልገው ዘፀአት 19:5-6 ።

ገለፃ፡ ታዲያ ሰዎች ይህንን እንዴት ነው የሚረዱት።።። ታዲያ አንድ ሰው እንዴት ነው የሌሎች መንገድ እንደ እግዚአብሄር መንገድ እንዳይደለ ወይም እግዚአብሄር እንደሚፈልገው እንዳልሆነ ማጠቃለል የሚችለው። እስራኤላውያን ለ400 አመታት በግብፃውያን ግዞት ውስጥ በማሳለፋቸው ምክንያት የግብፃውያንን አማልክት የማምለክ ልምምድ አላቸው። በዘፀአት 32 እንደተመለከትነውም ይህንኑ ልምዳቸውን ተጠቅመው በምድረበደዳ ጣኦት ሰርተው ሊያመልኩ ሞክረው ነበር። አሁን ደግሞ የተስፋይቱን ምድር ሊወርሱ ነው ። በዛች ምድር የሚኖሩ አህዛብ ደግሞ ጣኦት አምላኪዎች ናቸው። የእስራኤልን አምላክ እግዚአብሄርን እያውቁም።

1. እግዚአብሄር እሱ ጌታ አምላካቸው “እኔ” “ያህዌ ” እንደሆነ አንዲያውቁ ያደረገው ነገር ምንድነው። እሱ ብቻ ሊመለክ የሚገባው አምላክ መሆኑን እንዲውቁ ያደረገው ምን ነበር? _____
2. እሱ ከሌሎች አማልክቶች ልዩ መሆኑን ያመለከተባቸው ነገሮች ምንድናቸው? _____

እሱ ስለእሱ እንደዛ ብሎ ስለተናገረ ብቻ እነሱ አምላክ ብለው ሊያምኑት ይገባቸዋል? ይህ እውነት እንዳልሆነ ሁላችንም ተመልክተነዋል ምክንያቱም በእነሱ ፈንታ ሆኖ ሲሰራ እና ፍቅሩን እና አንክብካቤውን ሲያሳያቸው ተመልክተናል። የአህዛብ አማልክቶች ህዝቡን በማስፈራራት እና በጭቆና ውስጥ ነው የሚኖሩት። እነዚህ ህዝቦች የተቆጡትን አማልክቶቻቸውን ሲያባብሉ ነው የሚኖሩት ። አማልክቶቻቸው መስዋዕትን ይፈልጋሉ መስዋዕቶችም የሰው መስዋዕት ምናልባትም የገዛ ልጆቻቸውን መስዋዕት አድርገው እንደያቀርቡ ያጠይቋቸዋል። እስራኤል አምላክ ከዚህ የሚለየው በምንድነው? እስቲ እነዚህን መንገዶች ተመልከቱ።

1. እግዚአብሄር የሚፈልገው ምንድነው (ዘፀአት 20) ? _____
2. ይህንን በምን መልኩ ነው የገለፀው (ዘፀአት 34:6-7) ? _____

3. የሚፈልገው ምንድነው(ዘሌዋውያን 19:5-6) ? _____

እግዚአብሔር በዘፍጥረት 17:7 ላይ ለአብርሐም በገባው ቃልኪዳን መሰረት እራሱን ከህዝቡ ጋር አጣብቋል።ይህንን ቃልኪዳን በዘመናት ሁሉ ጠብቆታል።በእነሱ ፍቅር ላይ ተመስርቶ ሳይሆን እሱ እራሱ ለእነሱ ባቀረበው ፍቅር ላይ ተመስርቶ እሱ አምላካቸው እነሱ ደግሞ የእሱ ህዝቦች ሆነው ይኖራሉ።

ትግበራ፡

1. እግዚአብሔር እንድትለዩለት ከሁሉ በላይ ከፍ ሊያድጋችሁ ከተራ ግንኙነት በፍቅሩ ወደሆነ የክበረ ግንኙነት ሊያሸጋግራችሁ የሚጠራችሁን ጥሪ እየሰማችሁ ነው።ይህ እውነት በልባችሁ የገባው መቼ ነው? _____

2. እግዚአብሔር የተለየ ህይወት ማለትም አዲስ ብቃት ያለው ፣አላማ ያለው፣ዋጋ ያለው ፣የሚጠቅም እና ትርጉም ያለው ህይወት ሊያሳያችሁ እንደሚፈልግ ተረድታችኋል?ለራሱ አድርጎ የለያችሁ አንዴት ነው? _____

3. እግዚአብሔር አምላካቸው የሆነላቸውን ህዝቦች እስቲ ግለጧቸው 1 ጴጥሮስን ግንዛቤ ውስጥ በማስገባት እግዚአብሔርን አምላክ ያደረጉትን ሰዎች ግለጧቸው።ሙሉውን መልእክት እንድታነቡት ትበረታታላችሁ

ሀ.1 ጴጥሮስ 1:14 _____

ለ.1 ጴጥሮስ1:22 _____

ሐ.1 ጴጥሮስ2:1-3 _____

መ.1 ጴጥሮስ2:9 _____

ሠ.1 ጴጥሮስ2:11-12 _____

ረ.1 ጴጥሮስ3:8-9 _____

4. ይህ አዲስ ህይወት ለእናንተ ምን ይመስላል? አስታውሱ እርሱ የእናንተ አምላክ መሆን ስለፈለገ ነው።

ትምህርት፡ እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ከግብፅ ነፃ አወጣቸው። ነፃ ማውጣቱም ለዚህ ህዝብ ነፃነትን እና መፈታትን አደረገ። አሁን በዘዳግም 7:1 መሰረት የሚወርሷትን ምድር የተቆጣጠሩትን አህዛብ ማስለቀቅ አለባቸው። እግዚአብሔር ጠላቶቻቸውን አሳልፎ ሰጥቷቸዋል እስራኤላውያን እግዚአብሔር ጠላቶቻቸውን አሳልፎ ስለሰጣቸው እነሱ አሁን ጠላቶቻቸውን ማጥፋት ነው ያለባቸው። ምንም መቅረት የለበትም መታሰቢያቸው ክምድር መጥፋት አለበት። እነሱን የተመለከተ አንዳችን ነገር መቅረት የለበትም። ጠላቶቻቸው እና የመስዋእት ድንጋዮቻቸው በሙሉ መሰባሰብ አለባቸው። “እኔ” የሆነው አምላክ ብቻ አንጂ ከእሱ በቀር አምላክ የለም። የእግዚአብሔር የኃይሉ ብርታት ምድሪቱን ይወርሱ ዘንድ አህዛብን ጠራርጎ ከምድሪቱ ላይ አወጣቸው።

የምናሰላስለው፡ እግዚአብሔር በሞከብ ለህዝቡ ያደረገው ነገር ማለትም ሁሉም ምድሪቱን ለመውረስ ስፍራቸውን ይዘው እንዲቆሙ የነገራቸው አምላክ ዛሬም እኛን ቤታችንን ማህበረሰባችን በምድር ዙሪያ ያሉትን በሙሉ እንድንወርስ ያዘጋጀናል። ምክንያቱም ለእስራኤላውያን ህይወት አላማ እና ዋጋ የሰጠው እሱ ስለሆነ ለእኛም ህይወት አላማ እና ዋጋ ይሰጠናል። እስቲ ዘዳግም 7:6 በራሳችሁ ቃል ጻፉት

እነዚህን ቁጥሮች በካርዶቻችሁ ላይ ጻፏቸው “እርሱ አምላካችሁ” እንደሆነ የሚያስታውሷችሁን አረፍተ ነገሮች፣ ሀረጎች በሙሉ ጻፏቸው። ይህ የፍቅር አምላክ የእናንተ አምላክ ለመሆን ስለፈለገ ደስ ይበላችሁ ደስታችሁንም ግለፁ።

ፀሎት፡ እግዚአብሔር ሆይ ከምስጋናና ውዳሴ በቀር ልሰጥህ የምችለው ነገር የለኝም ። አንተ አምላኬ ነህ እኔም ደግሞ ያንተ ልጅ ነኝ። ይህን አይነት ግንኙኝነት የተመሰረተው ባንተ ነው። ያለ ቃልህ እውነት እራሴ በሰራሁት የህይወት ምድረበዳ ህይወቴ ያለ አላማ እና ያትርጉም

ሲቅበዘበዝ ይኖራል።ነገር ግን የራስህ አደረከኝ።ለከፍታ ጠራኸኝ።ተፅእኖ ለሚያመጣ እና ያንተን ቅድስና ለሚገልጥ ህይወት ጠራኸኝ።ጌታ ሆይ አንተ ታማኝ እንደሆንክልኝ እኔም ታማኝ ልሁንልሁ።. _____

ክለሳ

አርነታችን የሆነው

የእግዚአብሔር ጥሪ

ክፍል ሁለት

ክለሳ፡አሁንም እስቲ ለአንድ አፍታ ዜና ወደ ዘጋቢነትችሁ ተመለሱ ። ጋዜጣችሁ በግብፅ ፣ በሲና ፣ በምድያም ፣ እና በካኒን እየተነበበ ነው። አለቃችሁ ከቢሮ ወጥቷል። ከፈርኦን ሃገር ተነስተው እስከ ካኒን የተጓዙትን እስራኤላውያንን የስድስት ሳምንት ጉዞአቸውን በተከታታይ እንድትፅፉ የቤት ስራ ሰጥቷችሁ ሄዷል እንበል።

1. ስለዚህ የስድስቱ ተከታታይ ሳምንታት የየቀኑ እርሶቻችሁ ወይም አርስተ ዜናችሁ ምንድነው የሚሆነው?

ሀ. _____

ለ. _____

ሐ. _____

መ. _____

ሠ. _____

ረ. _____

2. ቃለመጠይቅ የምታደርጉት ማንን ነው ምርጥ መረጃስ ይሰጠኛል ብላችሁ የምታምኑት ማንን ነው?

_____

_____

3. ልታውቋቸው የምትፈልጉት ነገሮች ምንድናቸው። አንባቢዎቻችሁን ሊስቡ ይችላሉ የምትሏቸው እርእሶችስ ምንድናቸው ?

_____

_____

4. የዘገባችሁቸውን ዘገባዎች ህዝቡ እንዲተገብራቸው እንዲሁም የማህበረሰቡን ህይወት ሊለውጡት ይችላሉ ብላችሁ ብታምኑ የምትዘግቡት ምንድነው?

_____

_____

5. ህዝቡ ይተገብራቸው የነበሩትን እውነቶች በተመለከተ እነዚህ እውነታዎች የህዝቡን ህይወት በምን መልኩ ቀይረውታል ብላችሁ ተዘግቡ ነበር?

አርነታች የሆነው የእግዚአብሔር ጥሪ መደምደሚያ፡ ጉዞው እረጅመ እና አስቸጋሪ ነበር። ከሽማግሌዎቹ እያሉ እና ካሌብ ውጪ ከግብፅ የተነሳው ትውልድ በሙሉ በምድረበዳ ቀርቷል። በዚህ ምድረበዳ የተጓዙት ልጆች እና የልጅ ልጆች ግን አሁን ምድሪቱን ሊወርሱ ተዘጋጅተዋል። አንዳንዶች እግዚአብሔር ፈረሱን እና ፈረሰኛውን በባሕር ሲያሰጥም ያዩትን አንዳንዶች ደግሞ የሰሙትን ያወራሉ። ሁሉም በየፊናው የተለያዩ ነገሮችን ያሰላስላል። በእግዚአብሔር አቅጣጫ ጠቋሚነት በሙሴ መሪነት የታነፀ ፀንካራ ማኅበረሰብ ተመስርቷል። እግዚአብሔር በሰጣቸው ንድፍ መሰረት የመገናኛውን ድንኳን ሰርተዋል። በተአምራት መና፣ ስጋ በልተዋል እና ውሃ ከአለት ውስጥ ጠጥተዋል። ባለመታዘዝ ምክንያት አብረው መከራን ቀምሰዋል በአንድነትም ከዚህ በኋላ እንታዘዛለን ብለው ቃል ገብተዋል። ሙሴን እና አርን ሞተዋል አሁን በእግዚአብሔር የተመረጠው እያሉ ውጊያዎቹን ሁሉ እየተዋጋ የተስፋይሩን ምድር ለማውረስ በጉዞ ላይ ነው። እግዚአብሔር አምላካቸው ነው።

ፀሎት፡ አሁን ግዜ መጥቷል። እስራኤል ከስንት ከዘመናት በፊት ቃል የገባህላቸውን ምድር ሊወርሱ ነው። እናም አዲስ ቀን አለን። እኛንም ከነበርንበት ስፍራ ጠርተኸናል በኃጢአት ባርነት ተይዘን ከነበረበት ከባርነት ቤት ነፃ ወጥተናል በፍቅር እና በብርሃን የተሞላንም ህይወት ሰጥተኸናል። በድፍረት እና በግልፅ ወደፊት እየተጓዘን አለን ምክንያቱም አንተ አምላካችን ነህና።
